

Mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje

Mokslo sistemos suinteresuotųjų šalių apklausos rezultatai

2017

Ivadas

Mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimui viešąją politiką šioje srityje įgyvendinančios institucijos skiria didelį dėmesį, tačiau, kaip rodo atskiri tyrimų ir apibendrintų politikos priemonių įgyvendinimą vertinančių analizių duomenys, kol kas šio bendradarbiavimo mastas yra žemas: 1) mažos MTEP institucijų ir verslo subjektų bendrų veiklų (bendradarbiavimo projektų, perkamų/ teikiamų paslaugų MTEP srityje) apimtys; 2) mažas MTEP institucijų ir verslo subjektų sukurtų naujų žinių (bendraautorinių mokslo darbų) ir (arba) eksperimentinės plėtros veiklų metu bendrai sukurtų naujų komercializuojamų (patentuojamų, parduodamų, licencijuojamų) technologijų skaičius. Tai rodo apibendrinti statistiniai tyrimai, pateikiami reitingų forma pasauliniame ir ES šalių lygiu (The Global Innovation Index, European Innovation Scoreboard, t.t.).

Siekiant giliau išnagrinėti šią problemą ir pasiūlyti rekomendacijas situacijai gerinti, MOSTA atliko reprezentatyvias apklausas, skirtas atskleisti suinteresuotų šalių nuomones ir nuostatas apie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) srityje vykstantį bendradarbiavimą tarp tyrėjų ir verslo įmonių.

Metodika sukurta vykdant projektą „Mokslo ir studijų pažangos stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“ (Nr. 09.3.2-ESFA-V-710-02-0001).

Tyrimo klausimynai ir duomenys: <http://mosta.lt/lt/tyrimai/ataskaitos/474-mokslo-ir-verslo-bendradarbiavimas-mtep-srityje-apklausu-duomenys>

Tyrimo metu siekėme sužinoti

- Kokiomis formomis vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas?
- Kaip organizuojamos bendros MTEP veiklos?
- Ar mokslas ir verslas patenkinti bendradarbiavimo rezultatais? Kokią naudą jie mato?
- Dėl kokių priežasčių bendradarbiaujama, o dėl kokių – ne?
- Kas labiau linkę bendradarbiauti MTEP srityje?
- Kaip tai atsispindi pagal Sumanios specializacijos kryptis?
- Kas galėtų paskatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Tyrimo tikslas ir klausimai

Tyrimo objektas

mokslo sistemos suinteresuotųjų šalių (tyrėjų ir verslo įmonių, vykdančių MTEP veiklą) požiūris į MTEP srityje vykstantį abipusį bendradarbiavimą.

Tyrimo tikslas

atskleisti suinteresuotųjų šalių identifikuojamas mokslo ir verslo bendradarbiavimui MTEP srityje kylančias kliūtis bei jį skatinančius veiksnius.

Tyrimo klausimai

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?
2. Kaip vertinama patirtis, įgyta bendrose MTEP veiklose?
3. Kokie veiksniai skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?
4. Kokie veiksniai trukdo mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje atsiradimui ir plėtrai?

Tyrimo rezultatų pristatymo struktūra

METODIKA

REZULTATAI

1. **Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?**
 - 1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?
 - 1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?
 - 1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?
 - 1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?
 - 1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?
2. **Kaip vertinama patirtis, įgyta bendrose MTEP veiklose?**
 - 2.1. Koks pasitenkinimas bendrų MTEP veiklų rezultatais?
 - 2.2. Kokia identifikuojama nauda, gauta iš bendrų MTEP veiklų?
3. **Kokie veiksniai skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?**
 - 3.1. Kokie veiksniai skatintų pradėti bendras MTEP veiklas iki šiol nebendradarbiavusius?
 - 3.2. Dėl kokių priežasčių mokslo ir verslo atstovai yra įsitraukę į bendrus MTEP projektus?
 - 3.3. Kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?
4. **Kokie veiksniai trukdo mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje atsiradimui ir plėtrai?**
 - 4.1. Dėl kokių priežasčių nepradedami bendri MTEP projektai ar veiklos?
 - 4.2. Su kokiomis kliūtimis yra susiduriama įgyvendinant bendras MTEP veiklas?

APIBENDRINIMAS

Tyrimo metodika

Tikslinės grupės

Mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje apklausoje pasirinktos dvi tikslinės grupės:

- Tyrėjai, dirbantys aukštojo mokslo institucijose (universitetuose ir mokslinių tyrimų institutuose), ir
- Verslo įmonių vadovaujantys asmenys, dirbantys įmonėse, vykdančiose MTEP veiklas įmonių ir(ar) viešojo sektoriaus lėšomis.

Tikslinė grupė	Tikslinės grupės charakteristika
Tyrėjai (vadovai ir vykdytojai)	Valstybinių ir nevalstybinių universitetų bei valstybinių mokslinių tyrimų institutų vyriausieji mokslo darbuotojai, vyresnieji mokslo darbuotojai, mokslo darbuotojai, mokslininkai stažuotojai, jaunesnieji mokslo darbuotojai, tyrėjai, profesoriai, docentai. Taip pat – valstybinių ir nevalstybinių universitetų bei valstybinių mokslinių tyrimų institutų struktūrinių padalinių vadovai (prorektorai, dekanai, katedrų vedėjai, institutų vadovai ir pan.)
Verslo įmonių vadovaujantys asmenys	<p>MTEP veiklą vykdančių verslo įmonių vadovaujantys asmenys ir (arba) kiti asmenys, kurie yra susiję su įmonės MTEP veikla.</p> <p>MTEP veiklą vykdančios įmonės – tai įmonės, kurios:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014-2015 m. deklaravo MTEPI išlaidas ir (arba) • 2014-2015 m. gavo finansavimą MTEPI veikloms atrinktose priemonėse (Idėja LT, Intelektas LT, Intelektas LT+, PRO LT, Inoklaster LT, Inoklaster LT+) ir (arba) • 2017 m. gavo finansavimą iš „Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“ ir (arba) • dalyvauja „Horizontas 2020“ programoje.

Tikslinė grupė	Populiacija	Imties atranka	Respondentų skaičius	Apklauso forma	Apklauso trukmė	Apklausa vykdyta
Tyrėjai (vadovai ir vykdytojai)	6723 tyrėjų	<p>Kvotinė atranka pagal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogrupį, kuriam priskiriamas respondentas (tyrėjai-vadovai, tyrėjai – vykdytojai), • mokslo įstaigą (universitetas, mokslinių tyrimų institutas), • tyrėjo atstovaujamą mokslo sritį, • apskritį, kurioje veikia mokslo ir studijų institucija, • aukštosios mokyklos teisinį statusą (valstybinė, nevalstybinė). <p>Tyrėjų-vadovų kvotoje taip pat buvo atsižvelgiama į tai, ar tyrėjas yra mokslo įstaigos struktūrinio padalinio vadovas bei, ar per paskutinius 5 metus yra vadovavęs bent vienam MTEP projektui. Pastarasis kvotos rodiklis taikytas tik universitetams.</p>	<p>1086:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 436 tyrėjai vadovai • 650 tyrėjų vykdytojų 	CAWI * Visi klausimai privalomi	Vidutiniškai 20 min.	2017 05 17 – 2017 06 15
Verslo įmonių vadovaujantys asmenys	272 įmonių	Siekta apklausti visą populiaciją	223 verslo įmonių atstovų	CAWI * Visi klausimai privalomi	Vidutiniškai 15 min.	2017 05 16 – 2017 08 23

* CAWI (angl. Computer Aided Web Interviewing) – apklausa, vykdoma internetu

Tyrimo instrumentų kūrimo bendrieji principai

- Apklausose itin didelis dėmesys skirtas tyrimo instrumentų kūrimui. Siekiant įgyvendinti tyrimo tikslą ir atsižvelgus į nevienalytę populiaciją, tikslinga buvo konstruoti skirtingus klausimynus atskiroms tikslinėms grupėms.
- Klausimynai suformuoti loginių ryšių tarp analizuojamo objekto indėlio, proceso ir rezultato pagrindu (detaliau – kitoje skaidrėje). Klausimai adaptuoti pagal tikslinės grupės specifiką. Vadovaujantis šia logika užtikrinamas tiek duomenų palyginamumas tarp grupių, tiek atskirų aspektų įvertinimas ir kitų uždavinių pasiekimas.
- Nuomonei išsiaiškinti skirtų klausimų formatui pasirinkta 5 balų Likert skalė, kai respondentas turi įvertinti pateiktus teiginius nuo visiško nepritarimo iki visiško pritarimo (1 – „visiškai nesutinku“, 5 – „visiškai sutinku“). Faktiniams klausimams pasirinktas uždaro tipo klausimų formatas. Ten, kur prasminga, numatyta galimybė įrašyti savo variantą („kita (įrašykite)...“).
- Kiekvienas klausimynas taip pat turi demografinių klausimų bloką, kuriame teirujamasi tokios informacijos kaip amžius, lytis, išsimokslinimas, atstovaujama mokslo sritis ir t. t. Į klausimynus taip pat įtrauktas atviras klausimas.
- Visi sukurti klausimynai išbandyti atliekant pilotines apklausas tikslinėse grupėse. Išanalizavus pilotinių tyrimų rezultatus, klausimynai koreguoti, tikslintos klausimų formulotės.

Apklausoje naudoti trys klausimynai: verslo atstovams, tyrėjams vadovams ir tyrėjams vykdytojams.

Kuriant apklausos instrumentus buvo apimtos šios mokslo ir verslo bendradarbiavimą atspindinčios tematinės dalys:

- Veiksniai, skatinantys mokslo ir verslo bendradarbiavimą
- Veiksniai, trukdantys mokslo ir verslo bendradarbiavimui
- Bendradarbiavimo patirties vertinimas
- Bendradarbiavimo patirties identifikavimas (faktiniai klausimai)
- Demografiniai klausimai

Verslo atstovų klausimyną sudarė 42 klausimai (iš jų vienas atviras), tyrėjų vadovų klausimyną – 38 klausimai (iš jų vienas atviras), vadovų vykdytojų klausimyną – 34 klausimai (iš jų vienas atviras).

Klausimynų struktūrinė logika

Veiksniai, skatinantys mokslo ir verslo bendradarbiavimą (4 klausimai)

- Resursų trūkumas
- Resursų pasiūla
- Finansinė nauda
- Rezultatų panaudojimo nauda
- Moksliniai interesai
- Informacija apie bendradarbiavimo galimybes
- Lengvesnis bendrų projektų valdymas
- Intelektinė nuosavybė

Veiksniai, trukdantys mokslo ir verslo bendradarbiavimui (4 klausimai)

- Finansinės kliūtys
- Tinkamų partnerių nebuvimas
- Intelektinės nuosavybės apsaugos stoka
- Iš MSI kylantys administraciniai trukdžiai
- Projektų rengimo ir valdymo sunkumai
- Sunkumai panaudoti bendradarbiavimo veiklų rezultatus
- Darbo kultūros skirtumai
- Laiko stoka
- Kompetencijos neatitikimas

Bendradarbiavimo patirties vertinimas (6 klausimai)

- Pasitenkinimas bendradarbiavimo veiklų rezultatais
- Gautos naudos identifikavimas
- Gautos naudos vertinimas
- Finansinės naudos gavimo būdai
- Ateities perspektyvų vertinimas

Faktiniai klausimai (12 klausimų)

- Bendradarbiavimo patirtis
- Bendrų MTEP projektų skaičius
- Paskutinis bendras MTEP projektas
- Bendradarbiavimo partneriai
- Vaidmuo bendrame MTEP projekte
- Bendradarbiavimo tiesiogiai formos identifikavimas
- Noro pradėti bendradarbiauti identifikavimas
- Bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai
- Bendradarbiavimo tarpininkai
- Dalyvavimas per viešąjį finansavimą
- Technologijos parengties lygis

Demografiniai klausimai (22 klausimai)

Tyrimo rezultatai*

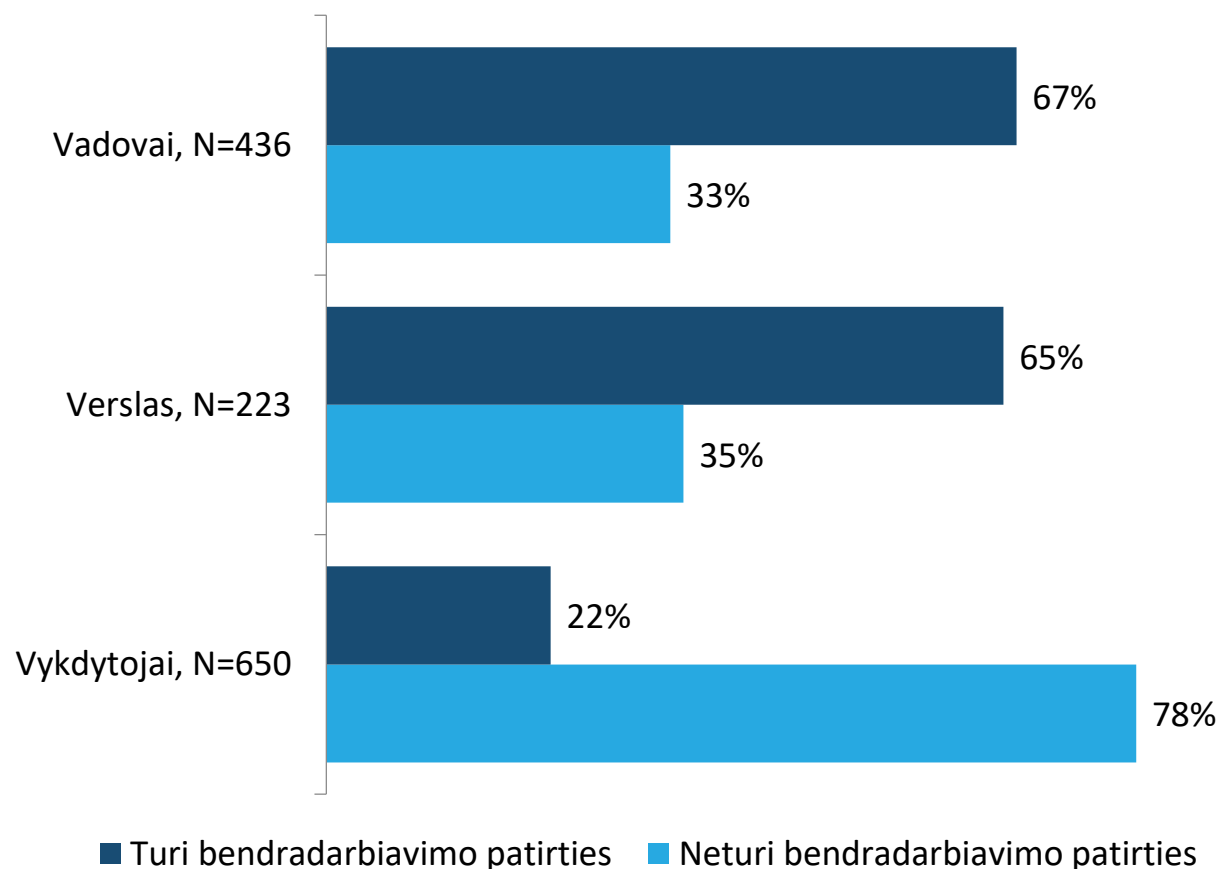
* Pateikiami bendri atsakymų pasiskirstymai ir statistiškai reikšmingi skirtumai pagal apklaustųjų charakteristikas

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?

- 1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?
- 1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?
- 1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?
- 1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?
- 1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?

Bendrų MTEP veiklų apimtys tarp verslo ir tyrėjų vadovų yra panašios

- Tyrėjų vykdytojų grupė šiuo aspektu ženkliai skiriasi.
- Bendradarbiavimo patirties turėjo 22 proc. šios grupės respondentų.

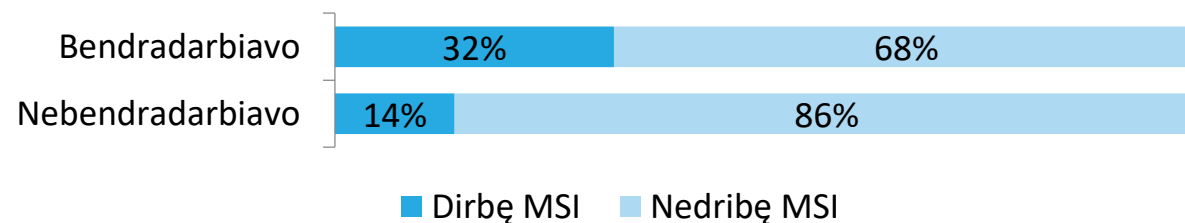
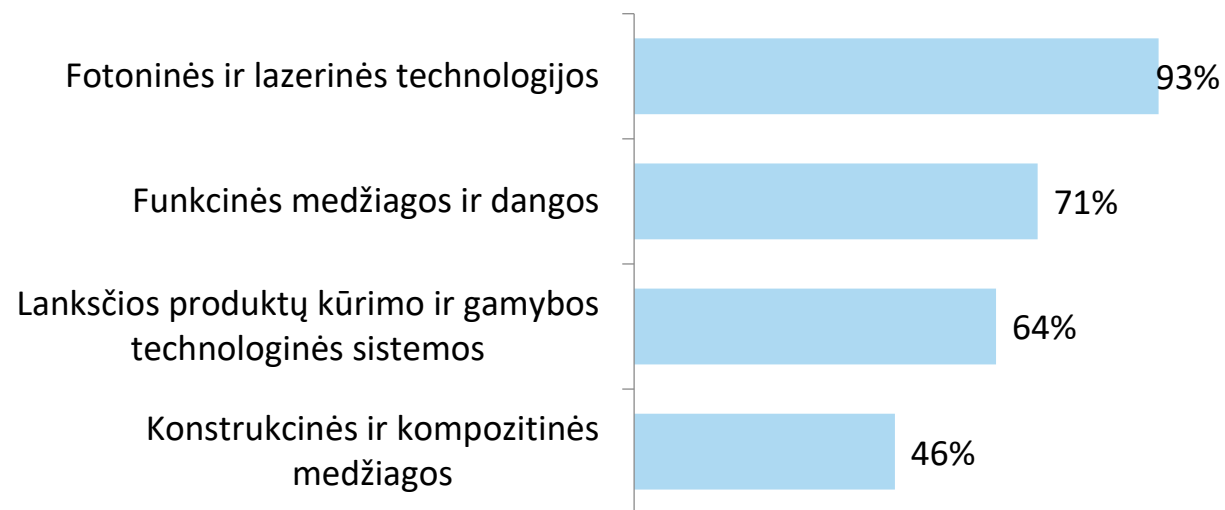
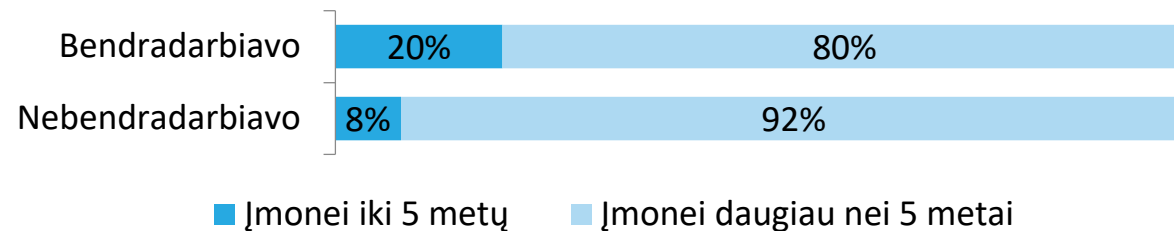
Verslo klausta: Kokia Jūsų įmonės MTEP bendradarbiavimo su universitetais, mokslinių tyrimų institutais patirtis? Atsakymai apjungti į „taip“ ir „ne“.

Tyrėjų vadovų klausta: Kokia Jūsų vadovaujamo padalinio (ar mokslinių tyrimų komandos) bendradarbiavimo patirtis su verslo įmonėmis MTEP srityje? Atsakymai apjungti į „taip“ ir „ne“.

Tyrėjų vykdytojų klausta: Ar per pastaruosius 5-erius metus Jūs buvote įtrauktas į bendrus MTEP* projektus su verslo įmonėmis, kuriuos vykdo Jūsų institucija?

Verslo grupėje bendras MTEP veiklas su MSI dažniau vykdo:

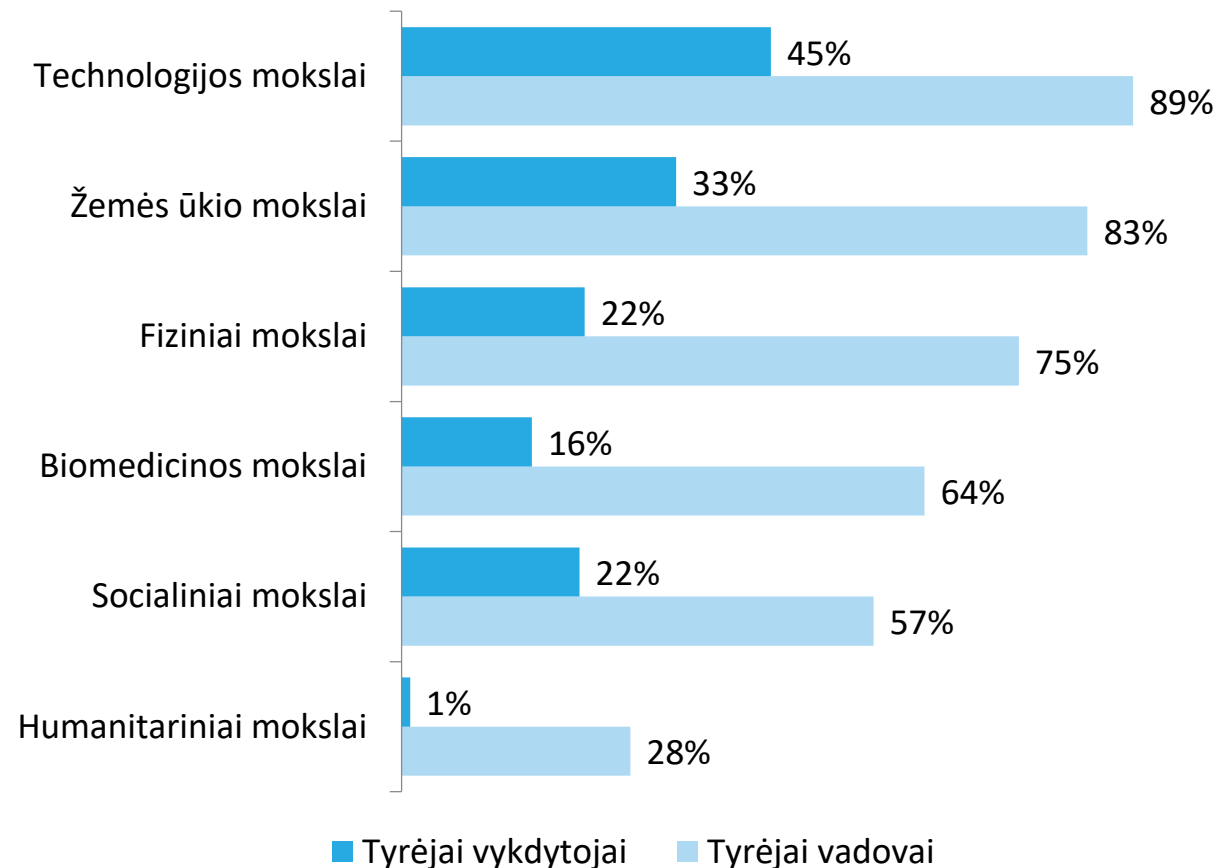
- iki 5 m. įmonės.
- įmonės, kurių veikla artima Sumanios specializacijos krypties „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ prioritetui „Fotoninės ir lazerinės technologijos“.
- dirbantys (dirbę) MSI, taip pat – turintys mokslų daktaro laipsnį.

Tyrėjų grupėje bendras MTEP veiklas su verslu dažniau vykdo (1):

- technologijos,
- žemės ūkio ir
- fizinių* mokslų atstovai.

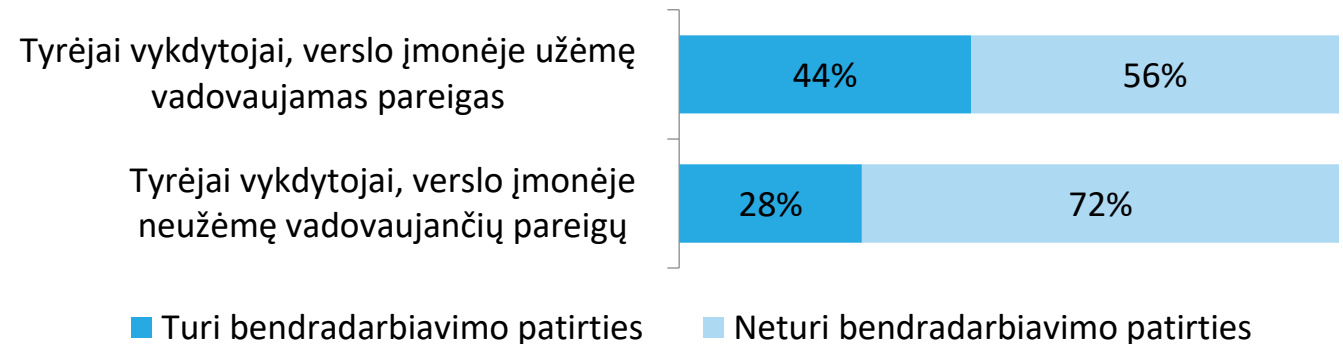
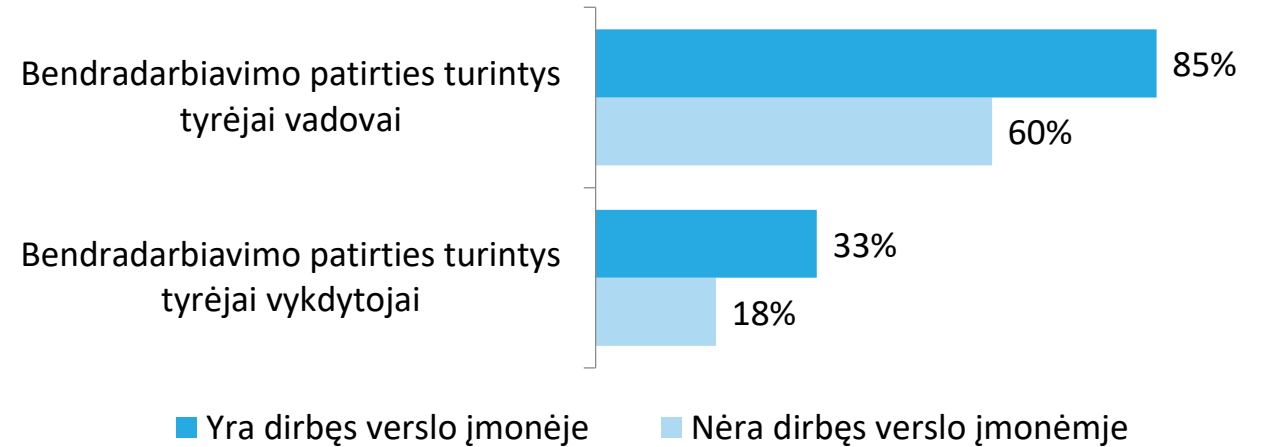
**vadovų grupės atstovai*

Tyrėjų grupėje bendras MTEP veiklas su verslu dažniau vykdo (2):

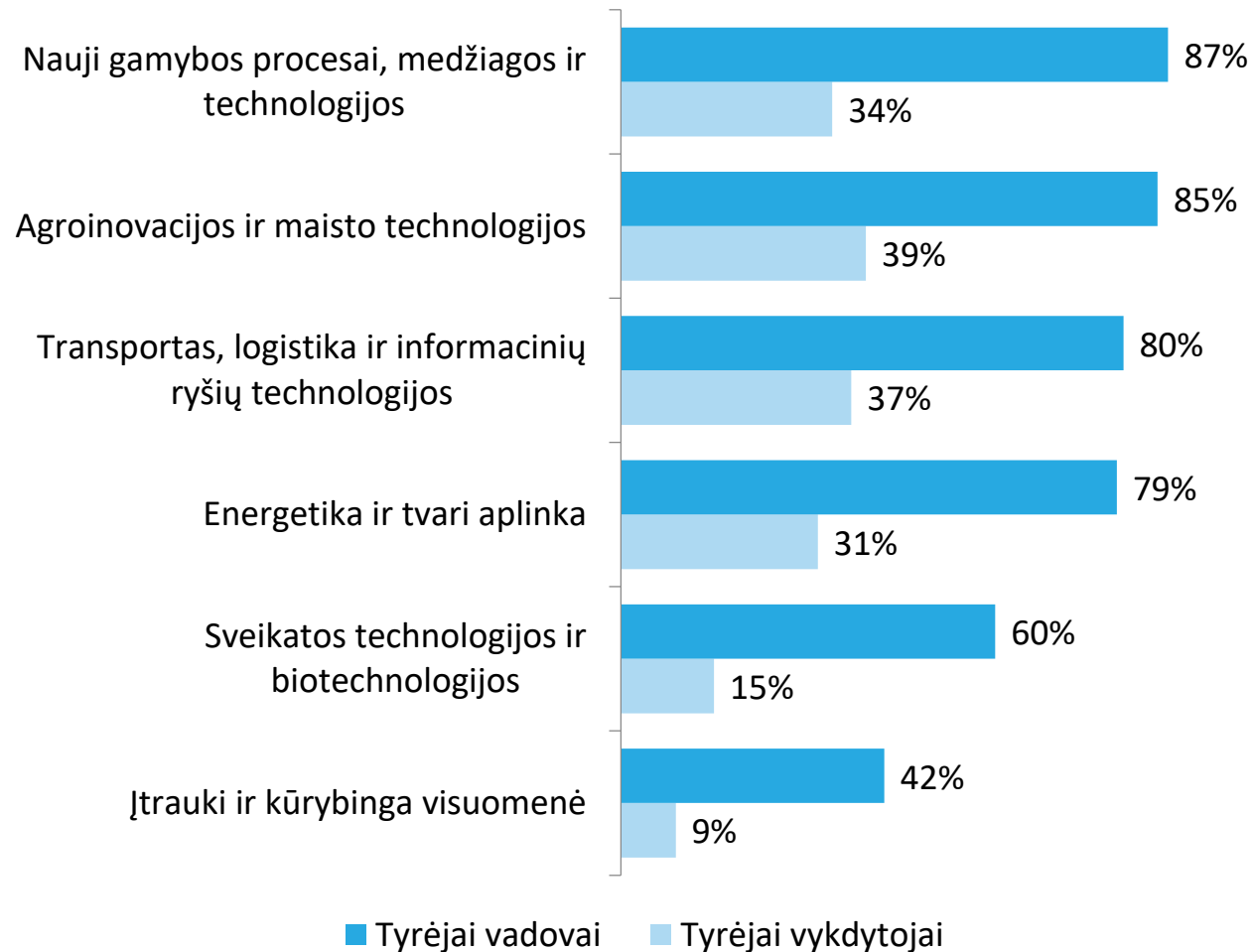
- turintys darbinės patirties verslo sektoriuje.
- verslo sektoriuje užėmę vadovaujamas pareigas*.

* vykdytojų grupės atstovai

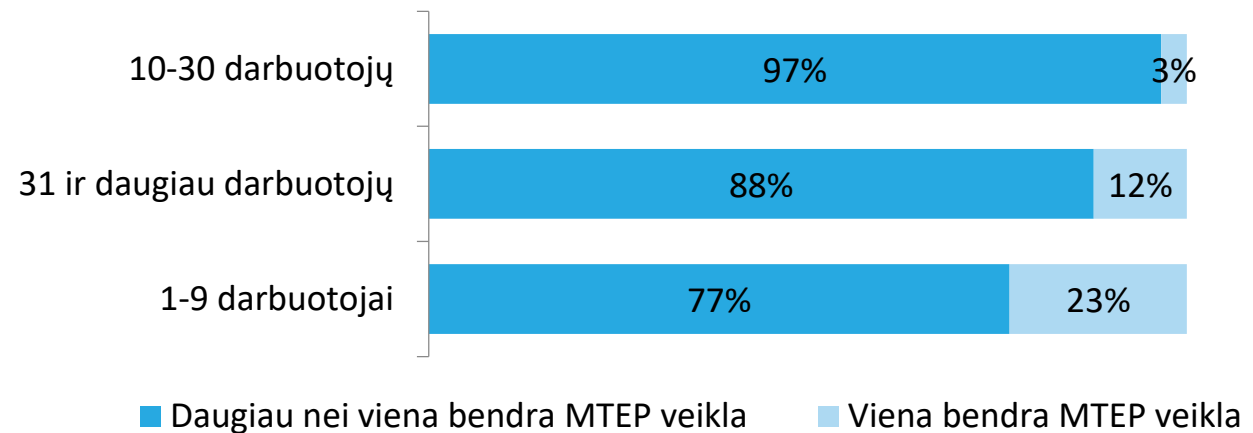
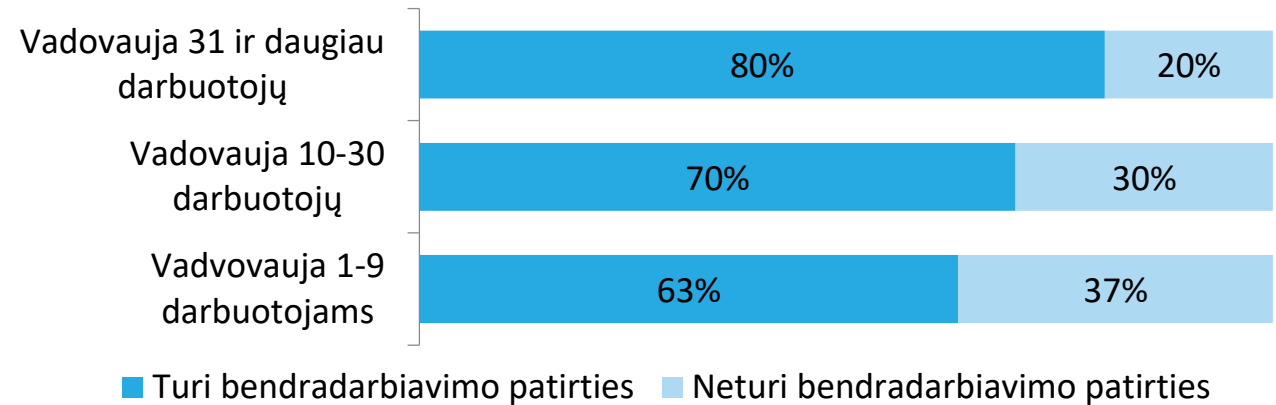
Tyrėjų grupėje bendras MTEP veiklas su verslu dažniau vykdo (3):

- tyrėjai, kurių veikla artima šiems Sumanios specializacijos prioritetams:
 - „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“,
 - „Agroinovacijos ir maisto technologijos“,
 - „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“,
 - „Energetika ir tvarki aplinka“.

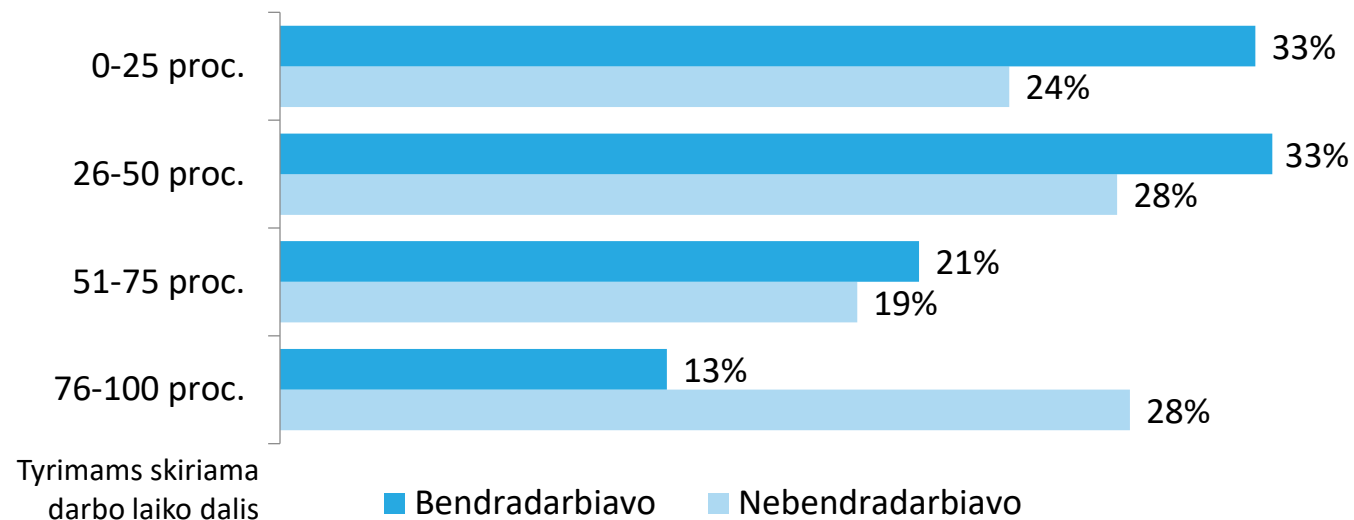
Didesnių padalinių vadovai dažniau bendradarbiauja su verslu

- Tyrėjų vadovų grupėje dažniausiai bendradarbiavimo su verslu MTEP srityje patirties turi tyrėjai, vadovaujantys virš 30 darbuotojų, tačiau
- dažniausiai daugiau nei vienoje bendroje MTEP veikloje dalyvauja 10 – 30 darbuotojų turintys vadovai.

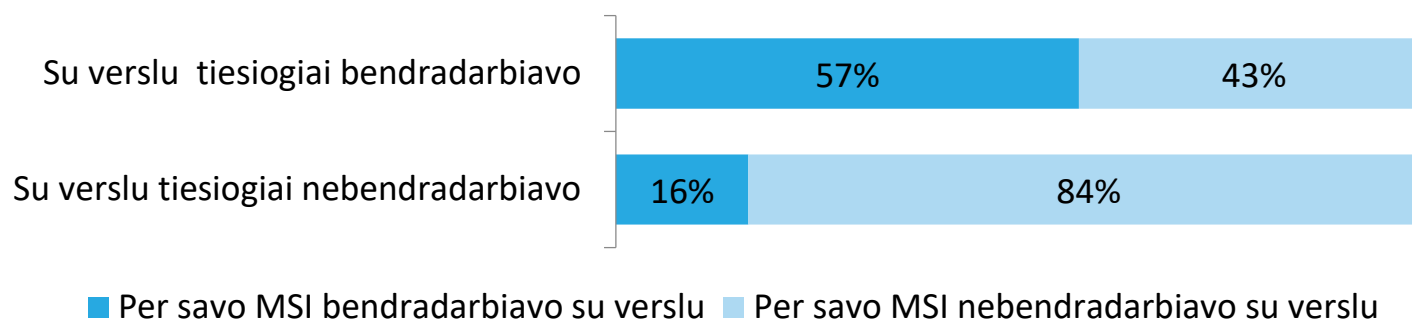

Rečiausiai su verslu bendradarbiauja tie tyrėjai vykdytojai, kurie moksliniams tyrimams skiria daugiau nei $\frac{3}{4}$ savo darbo laiko

Dažniau su verslo įmonėmis bendrų veiklų MTEP srityje turėjo tie tyrėjai vykdytojai, kurie nurodė, kad tyrimams skiria iki 25 proc. savo laiko.

Tyrėjai vykdytojai, kurie bendradarbiauja su verslu tiesiogiai (ne per savo MSI), taip pat dažniau su jais bendradarbiauja ir per savo institucijas.

Tiek verslo, tiek mokslo atstovai per pastaruosius 5-erius metus dažniausiai vykdė iki dviejų bendrų MTEP projektų

- Verslo atstovų grupėje 69 proc. respondentų nurodė vykdę ne daugiau dviejų bendrų MTEP projektų su mokslo ir studijų institucijomis.
- tyrėjų vadovų grupėje 39 proc. teigė vykdę ne daugiau dviejų bendrų MTEP su verslo įmonėmis.
- tyrėjų vykdytojų grupėje atitinkamai 68 proc.

Projektų skaičius	Verslas	Vadovai	Vykdytojai
1	34%	15%	35%
2	35%	24%	33%
3	14%	17%	17%
4	6%	8%	4%
5 - 10	10%	25%	9%
11 <	1%	11%	2%

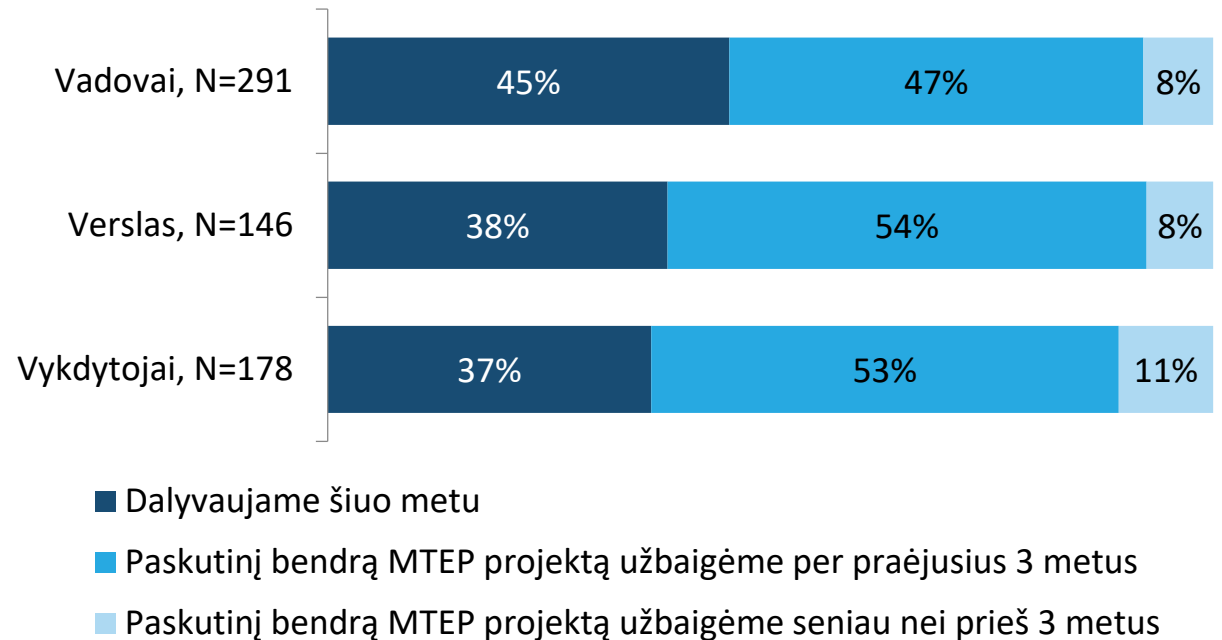
Verslo klausta: Keliuose iš viso MTEP projektuose su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais Jūsų įmonė dalyvavo per pastaruosius 5-erius metus?

Tyrėjų vadovų klausta: Keliuose iš viso MTEP projektuose su verslo įmonėmis Jūsų vadovaujamas padalinys ar tyrėjų komanda dalyvavo per pastaruosius 5-erius metus?

Tyrėjų vykdytojų klausta: Keliuose MTEP projektuose su verslo įmonėmis Jūs iš viso esate dalyvavęs per pastaruosius 5-erius metus?

Šiek tiek dažniau bendros MTEP veiklos buvo užbaigtos per praėjusius trejus metus, nei kad yra vykdomos dabar

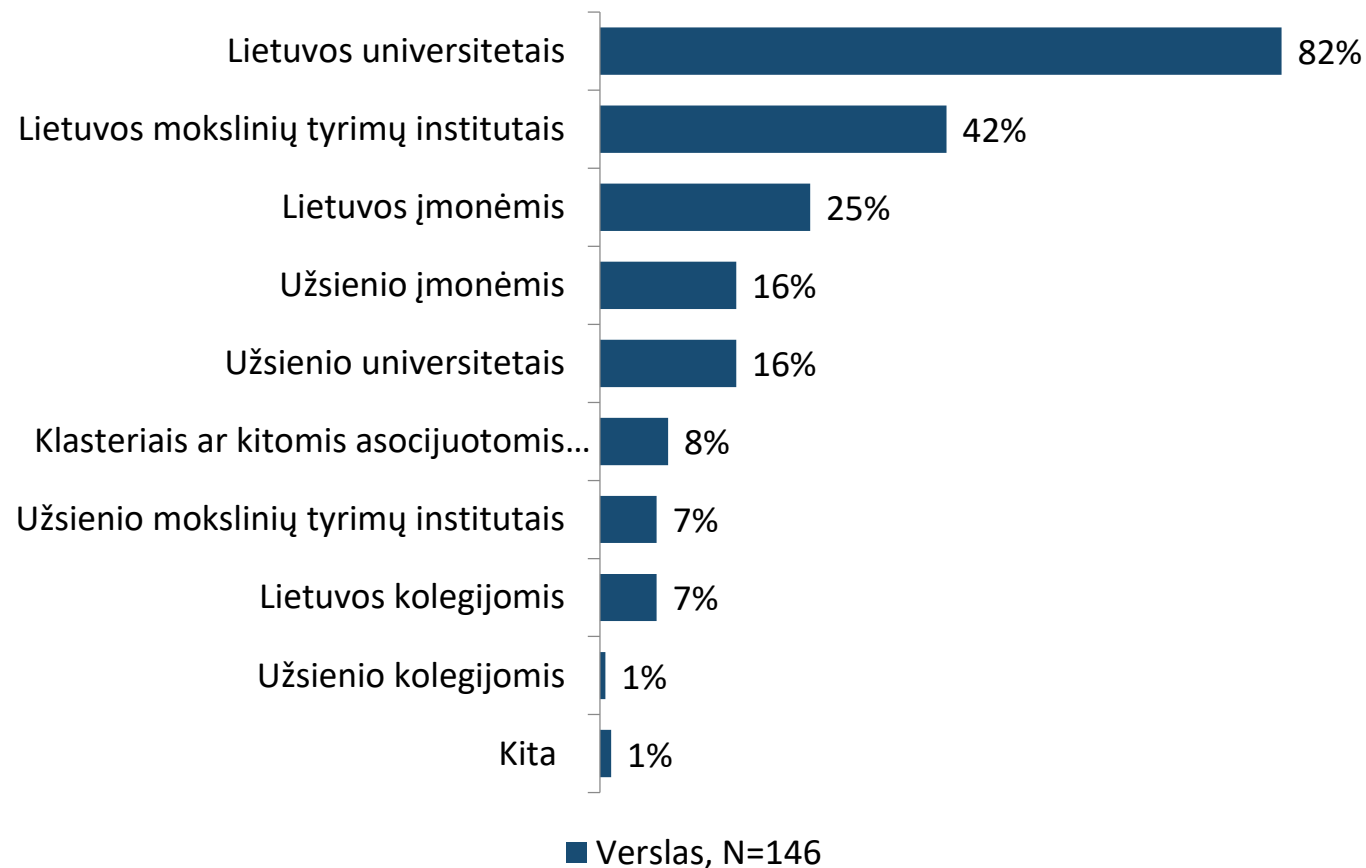
- Šiuo metu bendradarbiaujantys tyrėjai vadovai dažniausiai nurodė, kad yra dalyvavę 6 ir daugiau bendruose MTEP projektuose, o šiuo metu nebendradarbiaujantys dažniausiai nurodė, kad yra dalyvavę 1 – 2 bendruose MTEP projektuose.
- Dažniau šiuo metu bendras MTEP veiklas vykdo žemės ūkio, biomedicinos ir technologijos mokslų atstovai, o anksčiau bendradarbiavę dažniau nurodė humanitarinių, socialinių ir fizinių mokslų atstovai.
- Nebe pirmą kartą bendrose MTEP veiklose dalyvauja 76 proc. šiuo metu dalyvaujančiųjų bendrose MTEP veiklose su verslo įmonėmis.

Verslo įmonės bendrus projektus, pagal kuriuos vykdo MTEP veiklas ar perka paslaugas, dažniau vykdo su Lietuvos universitetais nei su mokslinių tyrimų institutais

Su Lietuvos universitetais dažniau bendradarbiauja Lietuvos kapitalo įmonės.

Su Lietuvos mokslinių tyrimų institutais dažniausiai bendradarbiavo verslo įmonės, kurių veikla artima Agroinovacijų ir maisto technologijos Sumanios specializacijos prioritetui.

Verslo klausta: Su kuo Jūsų įmonė per pastaruosius 5-erius metus turėjo bendrų projektų, pagal kuriuos vykdė mokslinių tyrimų arba eksperimentinės plėtros (MTEP) veiklas arba pirkė paslaugas?

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?

1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?

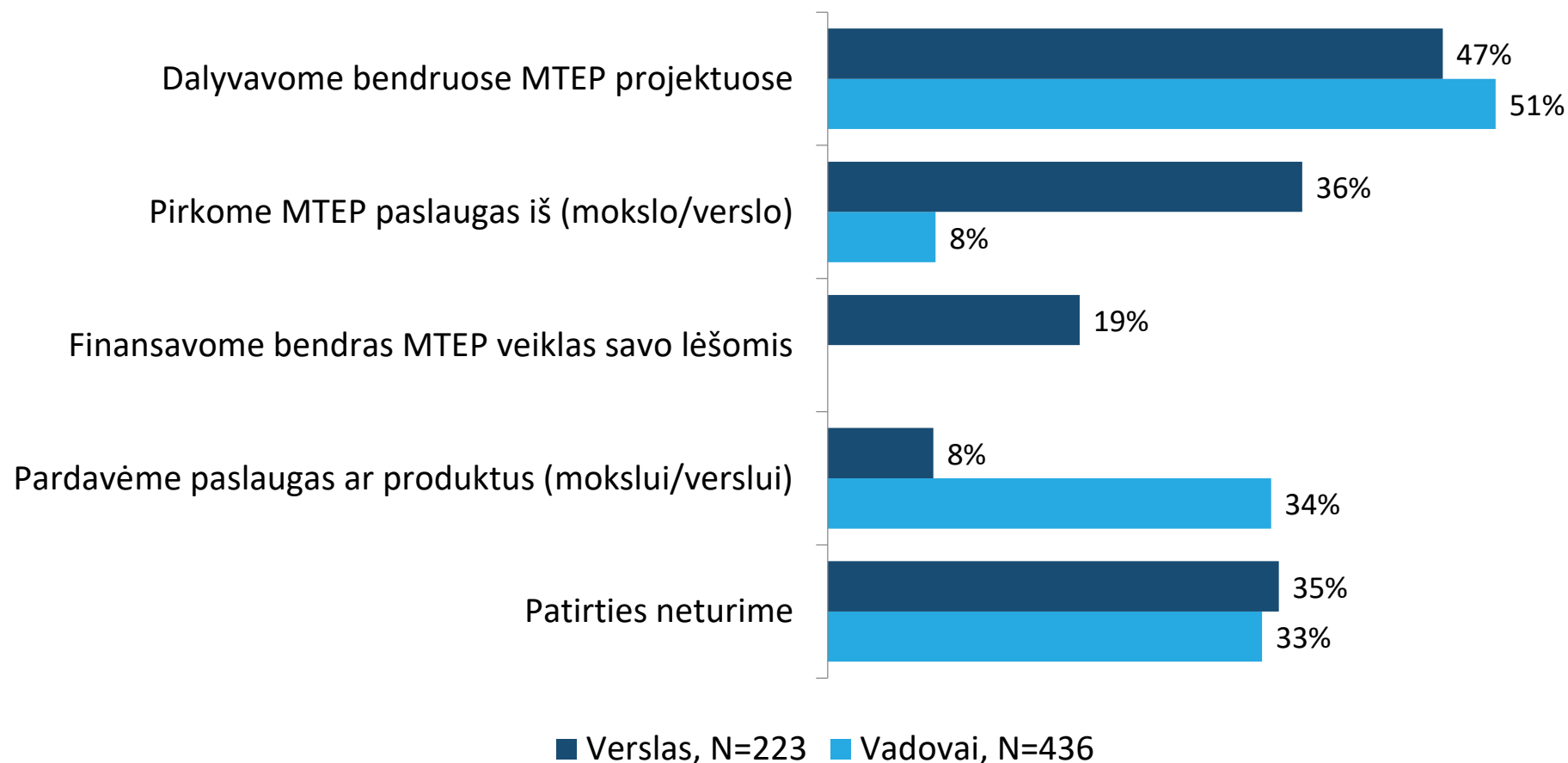
1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?

1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?

1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?

1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?

Populiariausios mokslo ir verslo bendradarbiavimo forma – bendri MTEP projektai ir MTEP paslaugų pardavimas (pirkimas)

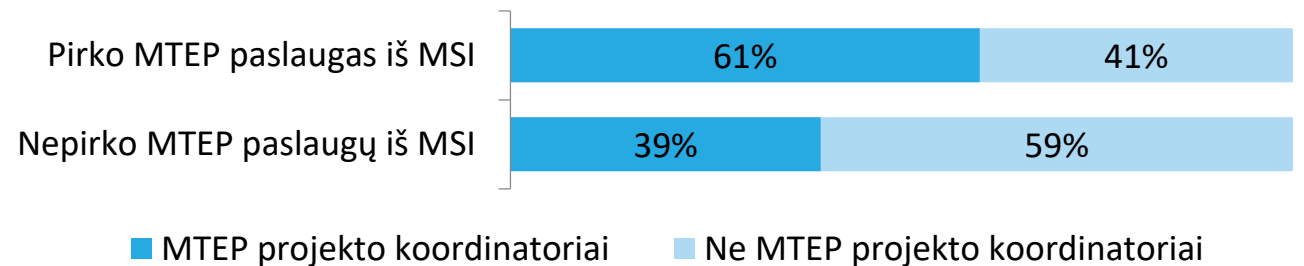
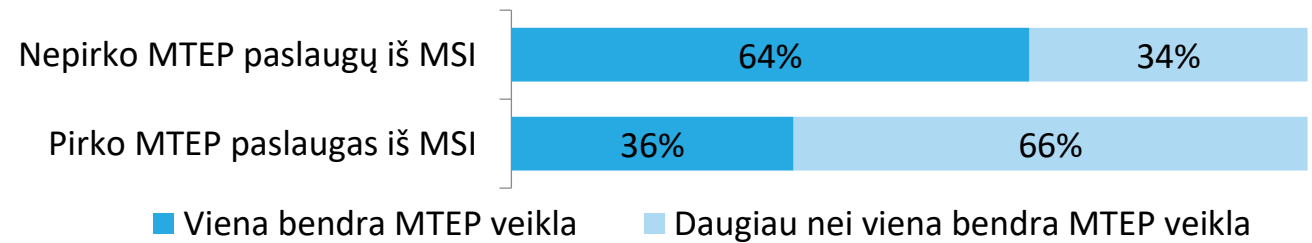
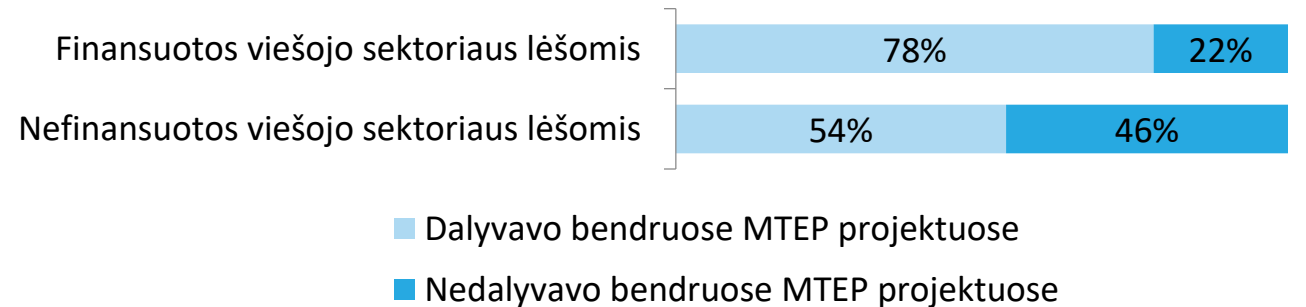

Verslo klausta: Kokia Jūsų įmonės MTEP bendradarbiavimo su universitetais, mokslinių tyrimų institutais patirtis?

Tyrėjų vadovų klausta: Kokia Jūsų vadovaujamo padalinio (ar mokslinių tyrimų komandos) bendradarbiavimo patirtis su verslo įmonėmis MTEP srityje?

Verslo atstovai bendradarbiaudami su mokslu dažniausiai dalyvauja bendruose MTEP projektuose arba iš jų perka MTEP paslaugas

- Bendruose MTEP projektuose dažniau dalyvauja tie verslo atstovai, kurių bendros MTEP veiklos buvo finansuojamos viešo sektoriaus lėšomis.
- MTEP paslaugas dažniau perka verslo atstovai, su mokslu bendradarbiavę daugiau nei vieną kartą.
- MTEP paslaugas dažniau perka MTEP projekto koordinatoriai, lyginant su tais, kurie koordinatoriais nėra buvę.

Tyrėjai bendradarbiaudami su verslu dažniausiai dalyvauja bendruose MTEP projektuose arba verslui parduoda MTEP paslaugas

Bendruose MTEP projektuose dažniau dalyvauja tie tyrėjai, kurie:

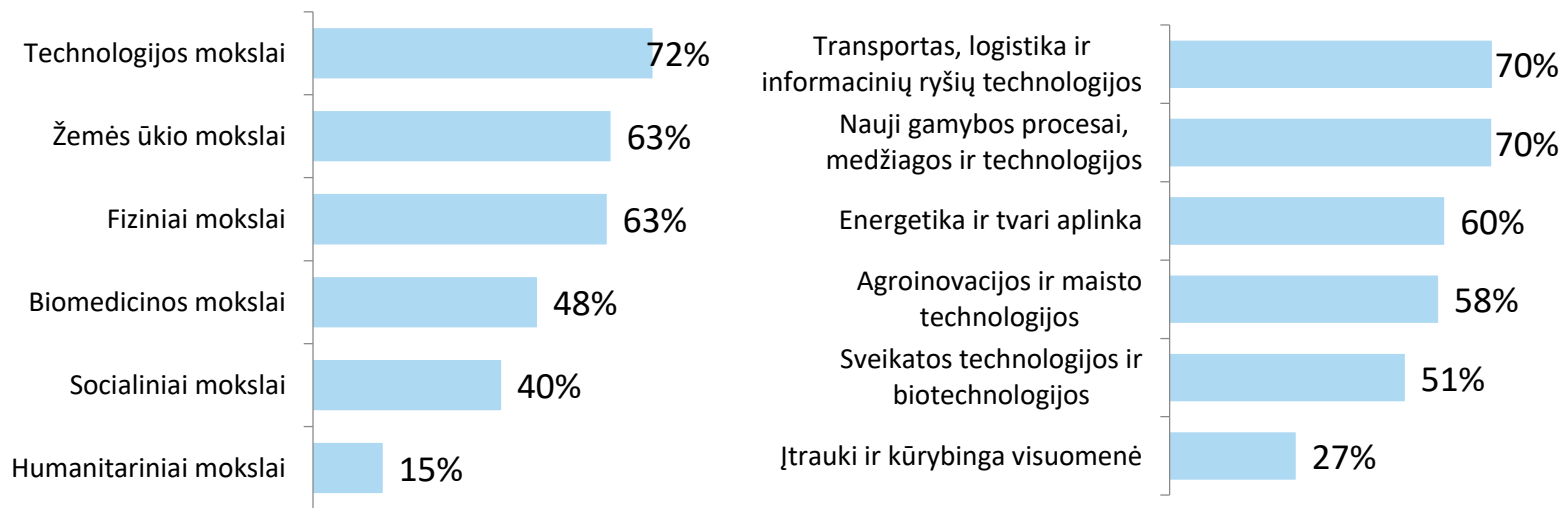
- Dalyvauja viešojo sektoriaus finansuojamuose MTEP projektuose
- Turi darbo patirties versle
- Yra technologijos mokslų atstovai
- Vykdo MTEP veiklą, artimą šiems Sumanios specializacijos prioritetams:
 - Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos
 - Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos

■ Tyrėjai vadovai dalyvavo bendruose MTEP projektuose
■ Tyrėjai vadovai nedalyvavo bendruose MTEP projektuose

■ Yra dirbęs verslo įmonėje ■ Nėra dirbęs verslo įmonėje

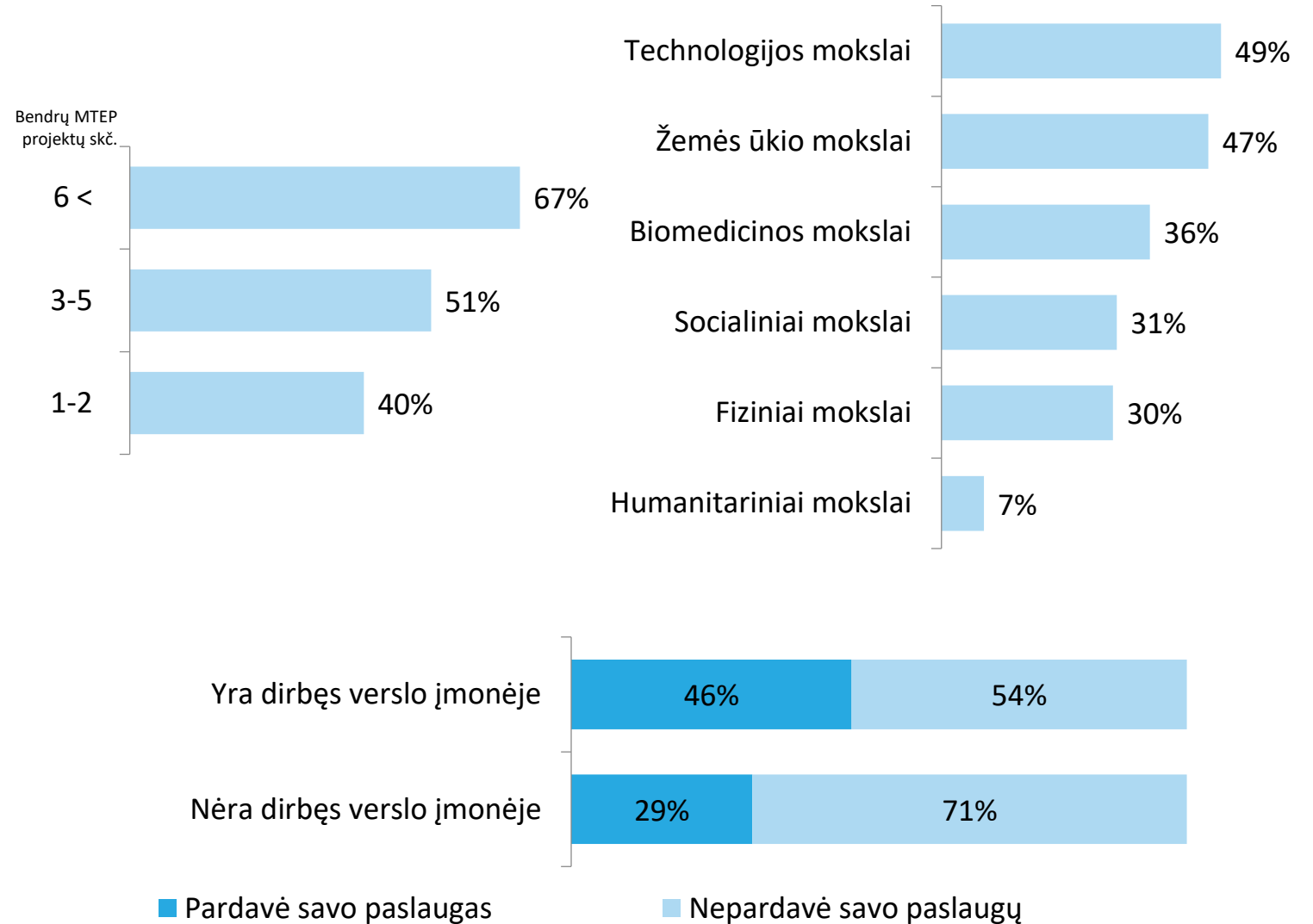

Dažniausiai MTEP paslaugas verslo įmonėms parduoda tie tyrėjai, kurie:

- bendradarbiavo 6 ir daugiau kartų
- Yra technologijos mokslų atstovai

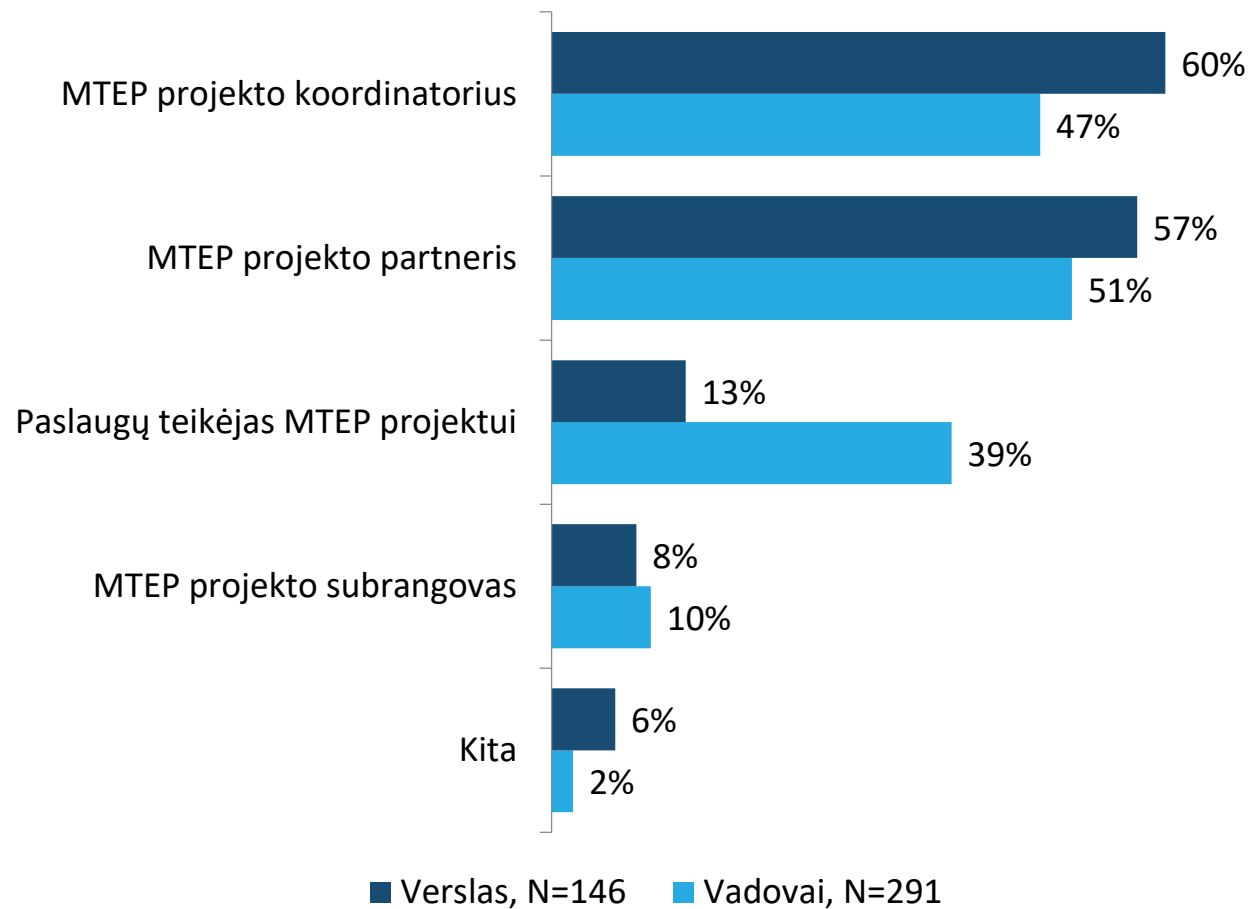
Dažniau:

- turintys darbo patirties versle, nei tokios patirties neturintys.

Tiek verslas, tiek tyrėjai vadovai dažniausiai nurodė, kad bendruose MTEP projektuose dalyvavo kaip jų koordinatoriai ir partneriai

Paslaugas MTEP projektams gerokai dažniau teikia tyrėjai, nei verslas.

Verslo klausta: Koks Jūsų vaidmuo bendruose MTEP projektuose su universitetais, mokslinių tyrimų institutais?
Tyrėjų vadovų klausta: Koks Jūsų vaidmuo bendruose MTEP projektuose su įmonėmis?

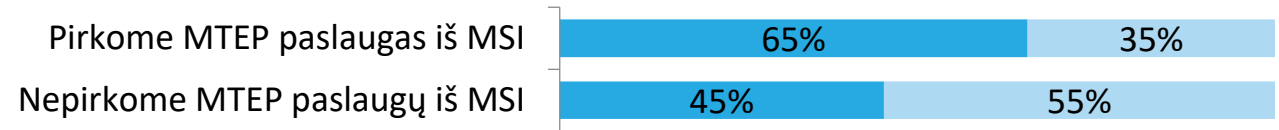
Verslo atstovai dažniau būna MTEP projekto koordinatoriais nei partneriais

MTEP koordinatoriais dažniau būna:

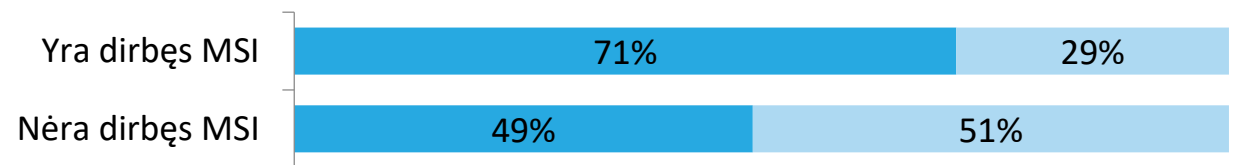
- Dirbę MSI
- Pirkę MTEP paslaugas iš MSI

MTEP projekto partneriais dažniau būna:

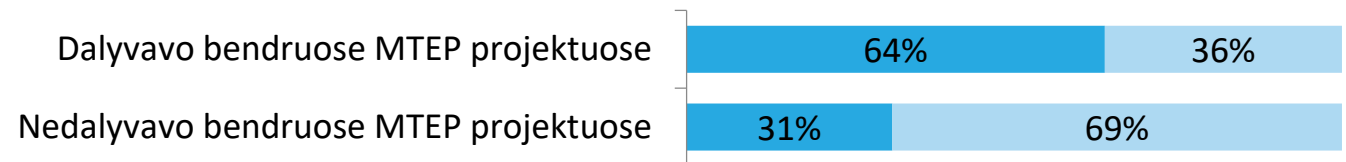
- Dalyvavę bendruose MTEP projektuose
- Lietuvos kapitalo įmonės
- Dažniausiai – bendradarbiavimą pradėję TPL2 (TPL1 – 49 proc., TPL2 – 79 proc., TPL3 < 48 proc.).

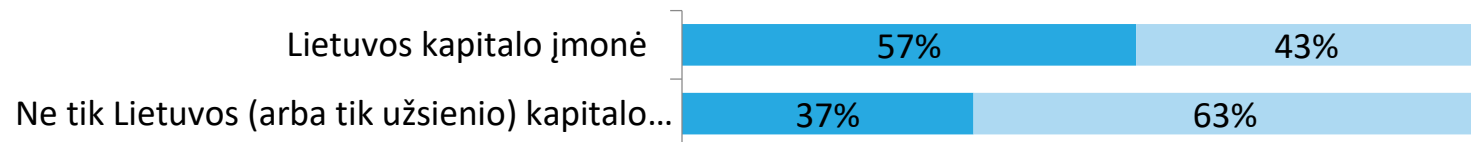
■ MTEP projekto koordinatoriai ■ Ne MTEP projekto koordinatoriai

■ MTEP projekto koordinatoriai ■ Ne MTEP projekto koordinatoriai

■ Buvo MTEP projekto partneriu ■ Nebuvo MTEP projekto partneriu

■ Buvo MTEP projekto partneris ■ Nebuvo MTEP projekto partneriu

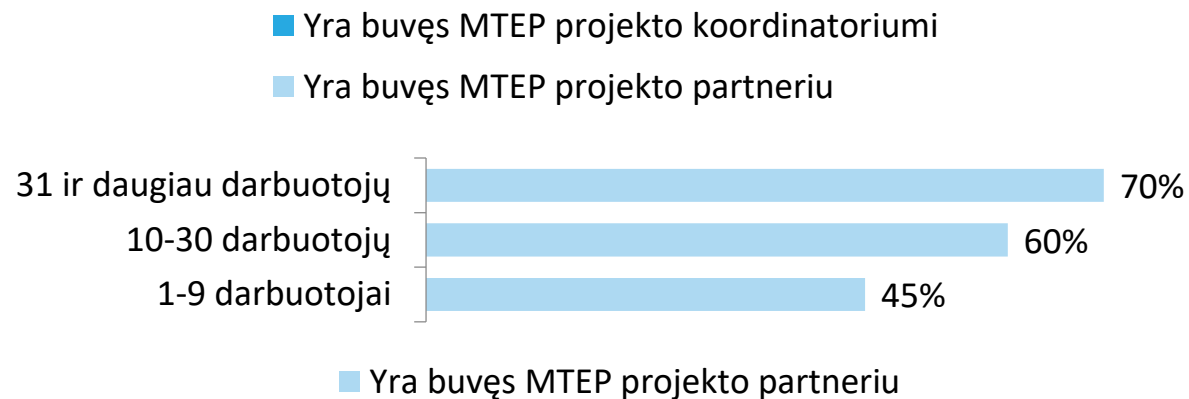
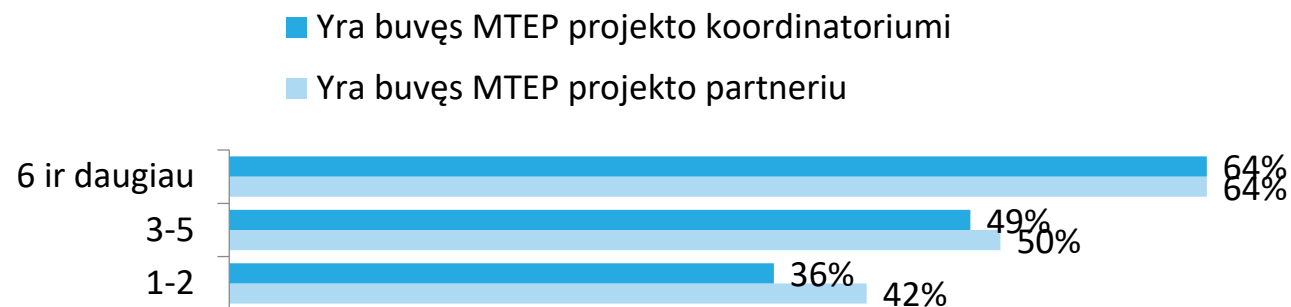
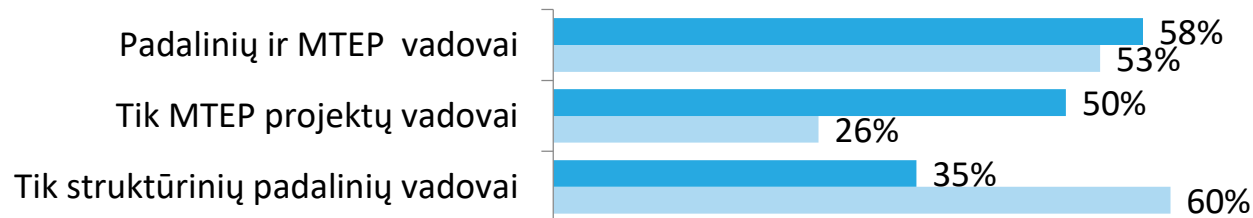
Tyrėjai dažniau būna MTEP projekto partneriais, nei koordinadoriais

MTEP projekto partneriais rečiausiai būna:

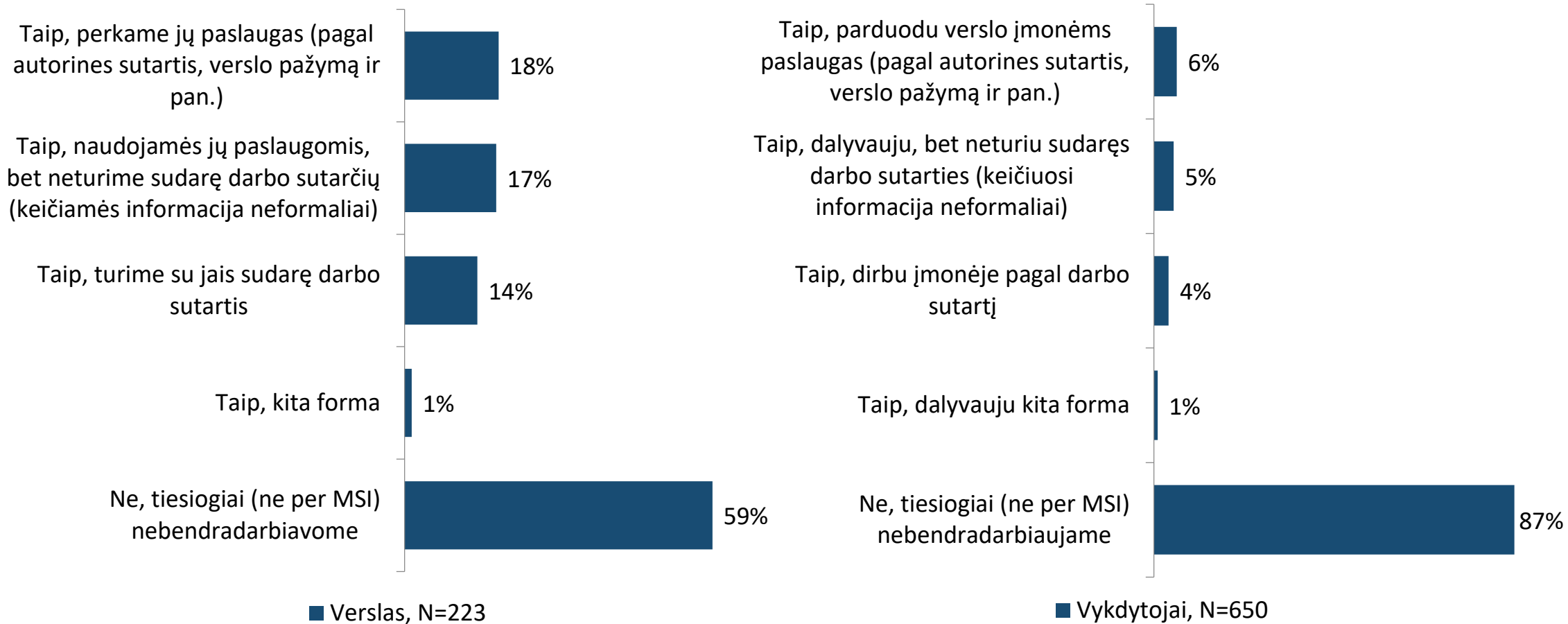
- MTEP projektų vadovai
- vadovaujantys padaliniais, turintiems iki 10 darbuotojų
- Turėję ne daugiau dviejų bendrų MTEP projektų su verslu.

MTEP koordinadoriais rečiausiai būna:

- Struktūrinių padalinių vadovai
- Turėję ne daugiau dviejų bendrų MTEP projektų su verslu.

Tiesiogiai (ne per MSI) dažniausiai bendradarbiaujama perkant (parduodant) MTEP paslaugas bei keičiantis informacija neformaliai

Verslo klausta: Ar per pastaruosius 5-erius metus Jūsų įmonė vykdė MTEP projektus pasitelkusi universitetų ir (ar) mokslinių tyrimų institutų darbuotojus tiesiogiai (ne per mokslo ir studijų institucijas)?

Tyrėjų vykdytojų klausta: Ar Jūs dalyvaujate bendruose MTEP projektuose su įmonėmis tiesiogiai, ne per mokslo ir studijų institucijas?

Verslo atstovai, su tyrėjais bendradarbiaujantys tiesiogiai (ne per MSI) ir ...

... bendradarbiavimą su jais pradėję TPL1 lygyje:

- dažniau perka iš jų paslaugas (pagal autorines sutartis, verslo pažymą ir pan.)

... bendradarbiavimą pradėję TPL2 lygyje:

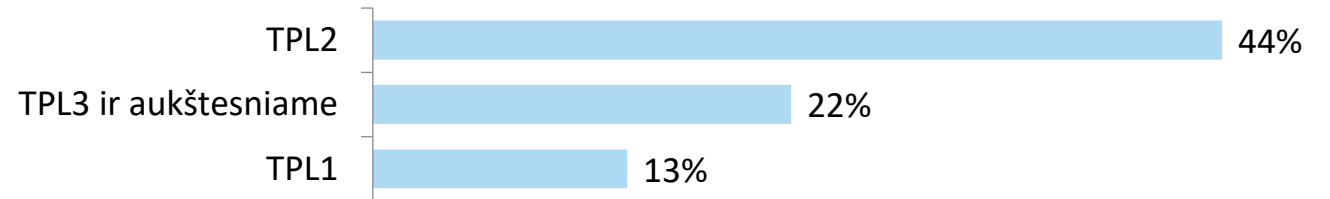
- dažniau naudojasi tyrėjų paslaugomis neformaliai, nesudarę su jais darbo sutarčių

... bendrą MTEP projektą baigę TPL7-TPL9 lygiuose:

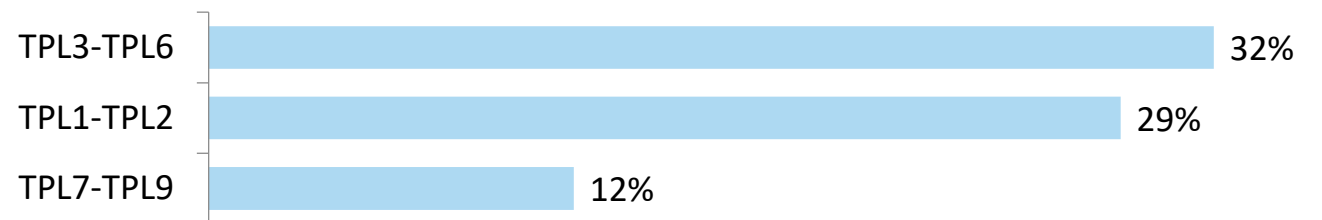
- rečiausiai naudojasi tyrėjų paslaugomis neformaliai, nesudarę su jais darbo sutarčių.

■ Taip, perkame jų paslaugas (pagal autorines sutartis, verslo pažymą ir pan.)

■ Taip, naudojames jų paslaugomis, bet neturime sudarę darbo sutarčių (keičiamės informacija neformaliai)

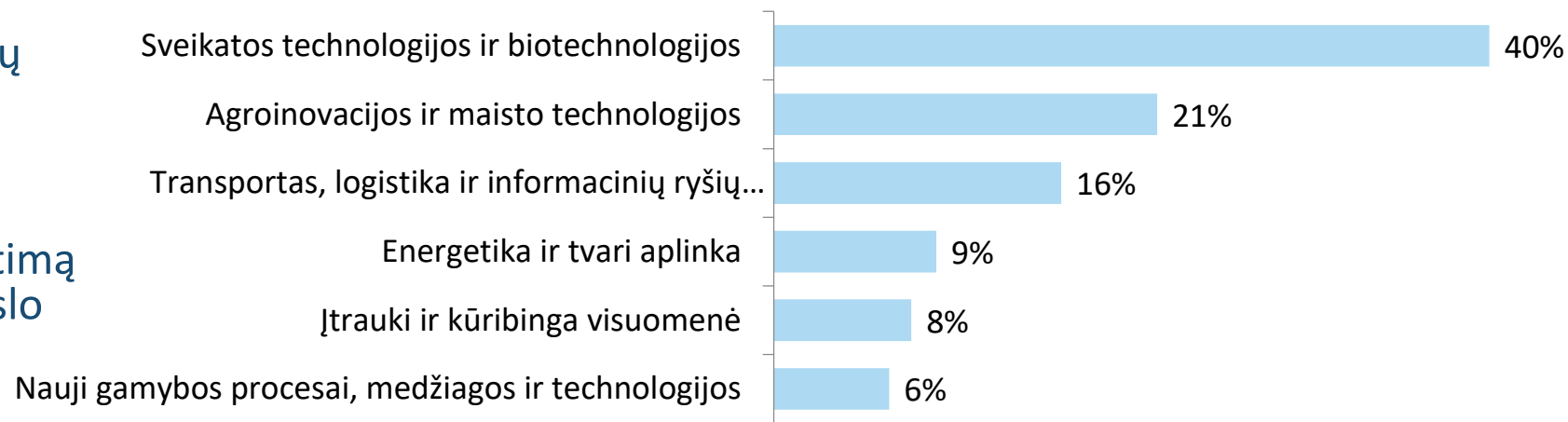
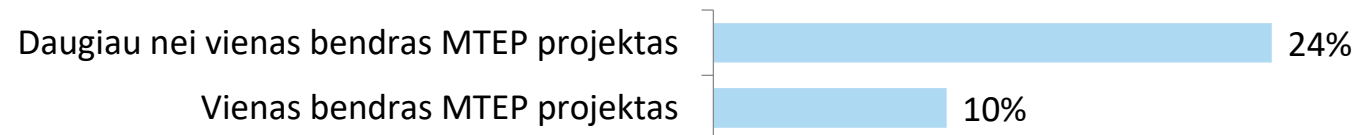
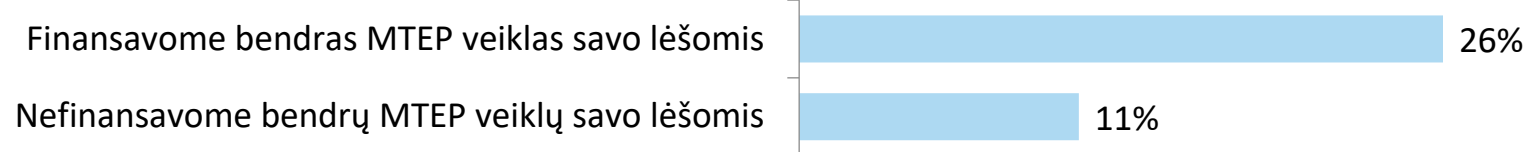

■ Taip, naudojames jų paslaugomis, bet neturime sudarę darbo sutarčių (keičiamės informacija neformaliai)

Verslo atstovų tarpe sutartis su tyrėjais teigė sudarę 14 proc. respondentų.

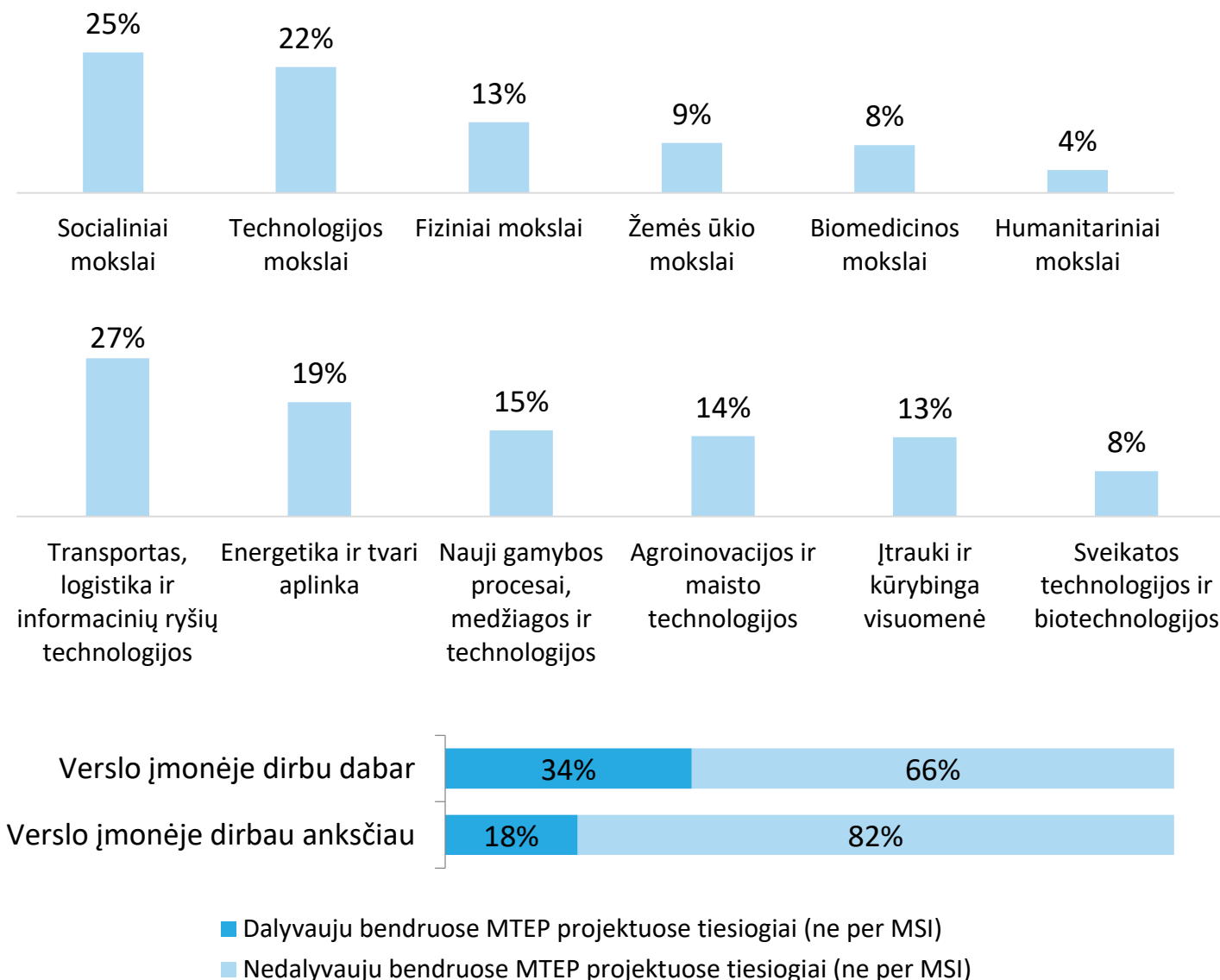
Dažniau darbo sutartis su tyrėjais sudaro tie verslo atstovai, kurie:

- bendras MTEP veiklas finansuoja savo lėšomis
- turėję daugiau nei vieną bendrą MTEP projektą
- jaunesnių nei 5 metai įmonių atstovai
- Sveikatos technologijos ir biotechnologijos sumanios specializacijos prioritetui artimą MTEP veiklą vykdančios verslo įmonės

Bendruose MTEP projektuose ne per MSI su verslo įmonėmis dažniau dalyvauja tie **tyrėjai vykdytojai**, kurie:

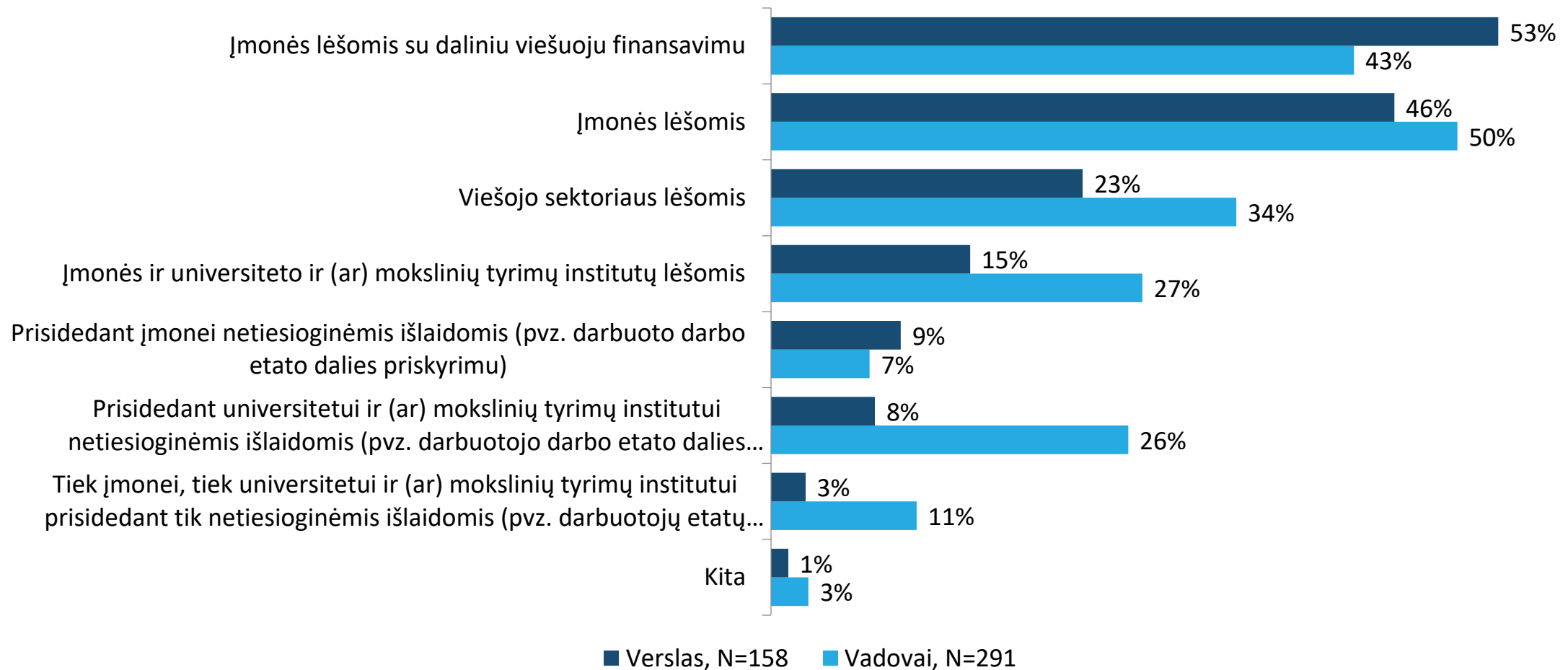
- yra socialinių ir technologijos mokslo sričių atstovai
- vykdo šiems prioritetams artimą MTEP veiklą:
 - "Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos"
 - "Energetika ir tvari aplinka"
- Yra dirbę verslo įmonėje (25 proc.) ir šiuo metu dirbantys verslo sektoriuje

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?

- 1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?
- 1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?
- 1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?**
- 1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?
- 1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?

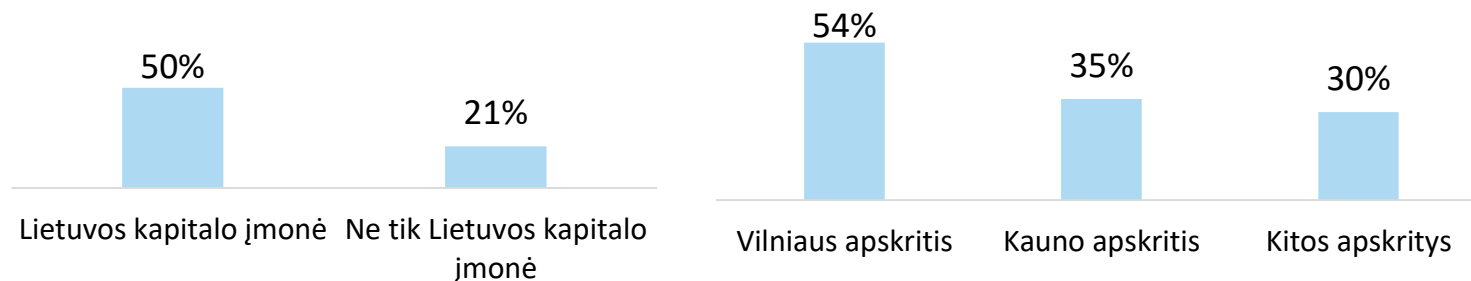
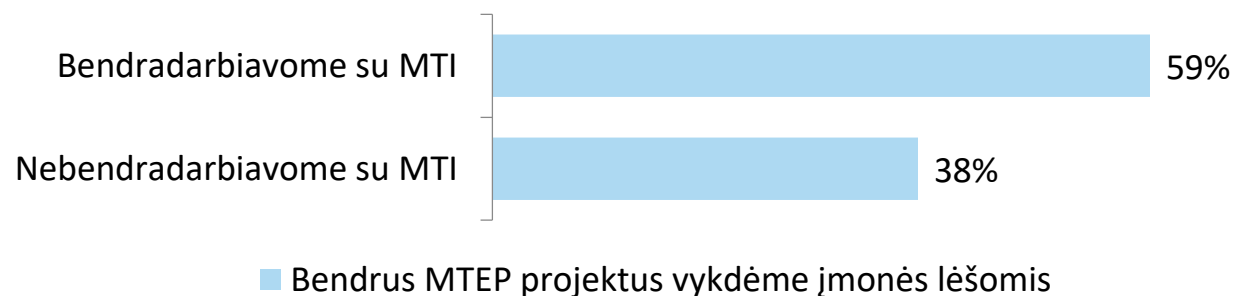
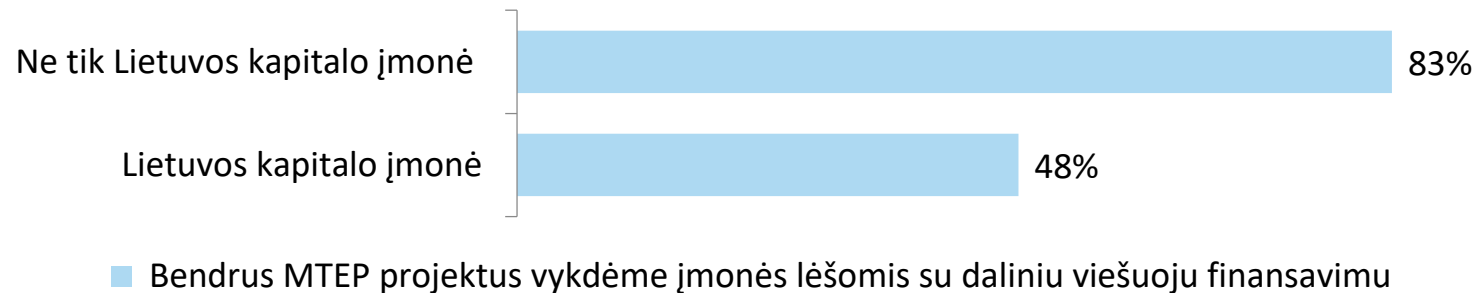
Dažniausiai bendros MTEP veiklos finansuojamos verslo įmonių lėšomis su daliniu arba be viešojo finansavimo

Verslo klausta: Kokiomis lėšomis vykdomi Jūsų bendri MTEP projektai su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų vadovų klausta: Kokiomis lėšomis yra vykdomi Jūsų bendri MTEP projektai su verslo įmonėmis?

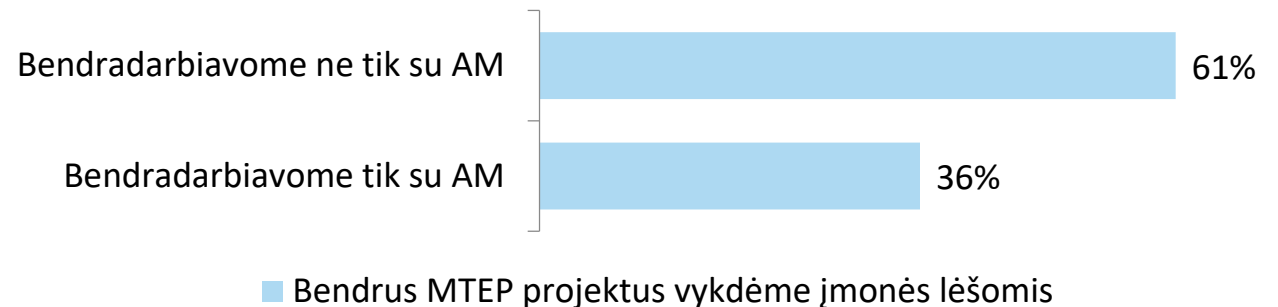
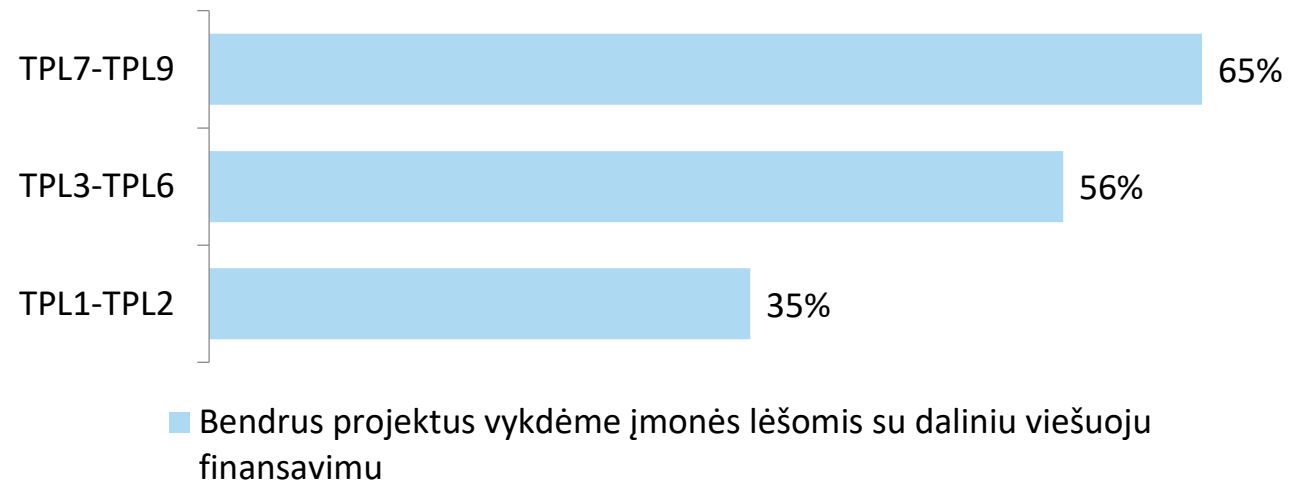
Bendrus MTEP projektus su MSI įmonės lėšomis su daliniu viešuoju finansavimu dažniau vykdo tie **verslo atstovai**, kurių įmonės yra ne tik lietuviško kapitalo.

Įmonės lėšomis bendrus MTEP projektus su MSI dažniau vykdo tie verslo atstovai, kurie bendradarbiauja su mokslinių tyrimų institutais, tik Lietuvos kapitalo įmonės bei Vilniaus apskrities įmonės.

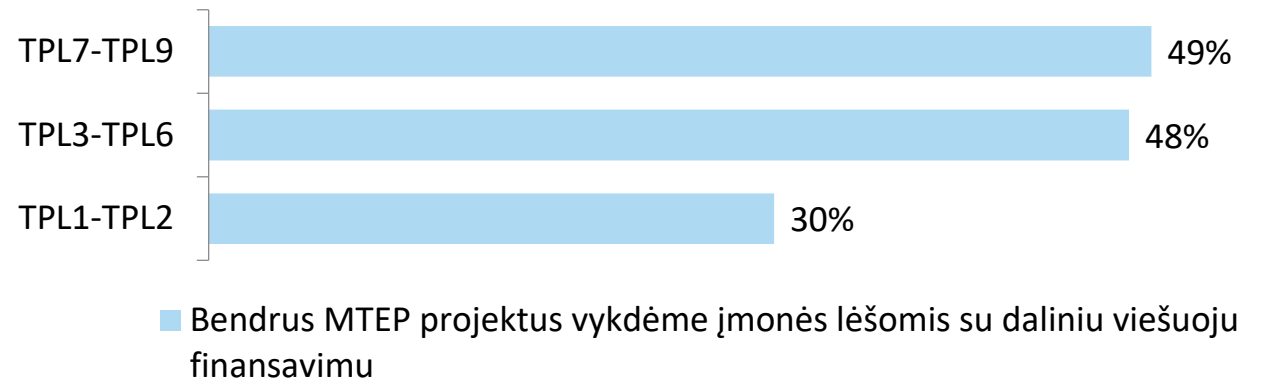

Bendrus MTEP projektus įmonės lėšomis su daliniu viešuoju finansavimu dažniausiai vykdo tie verslo atstovai, kurie bendradarbiavimą su tyrėjais baigė 7 – 9 TPL lygiuose, rečiausiai – kurie bendradarbiavimą baigė 1 – 2 TPL lygiuose.

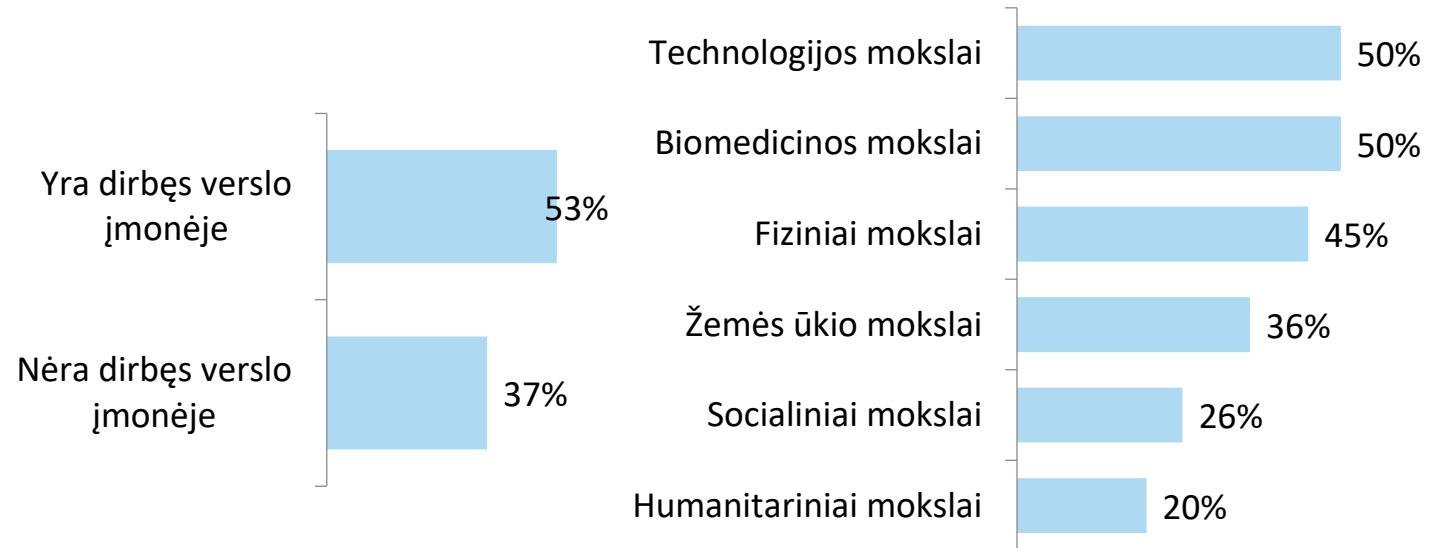
Įmonės lėšomis rečiau bendrus MTEP projektus vykdo bendradarbiaujantys tik su aukštosiomis mokyklomis.

Bendrus MTEP projektus įmonės lėšomis su daliniu viešuoju finansavimu rečiausiai vykdo tie **tyrėjai vadovai**, kurie bendradarbiavimą su verslu baigė 1 – 2 TPL lygiuose.

Dažniau – dirbė verslo įmonėje, taip pat – technologijos, biomedicinos ir fizinių mokslų atstovai.

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?

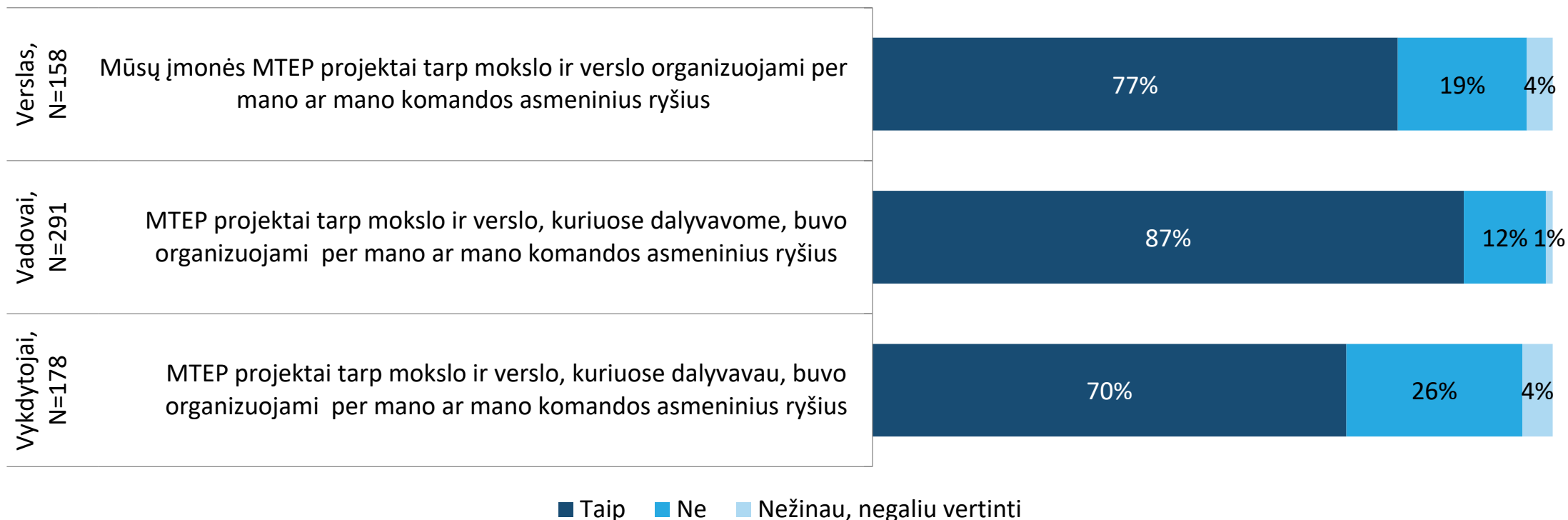
- 1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?
- 1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?
- 1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?
- 1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?**
- 1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?

Dažniausiai į bendrus MTEP projektus įsitraukiama per asmenines pažintis. Agentūros, turinčios skatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, šią funkciją atlieka nepakankamai.

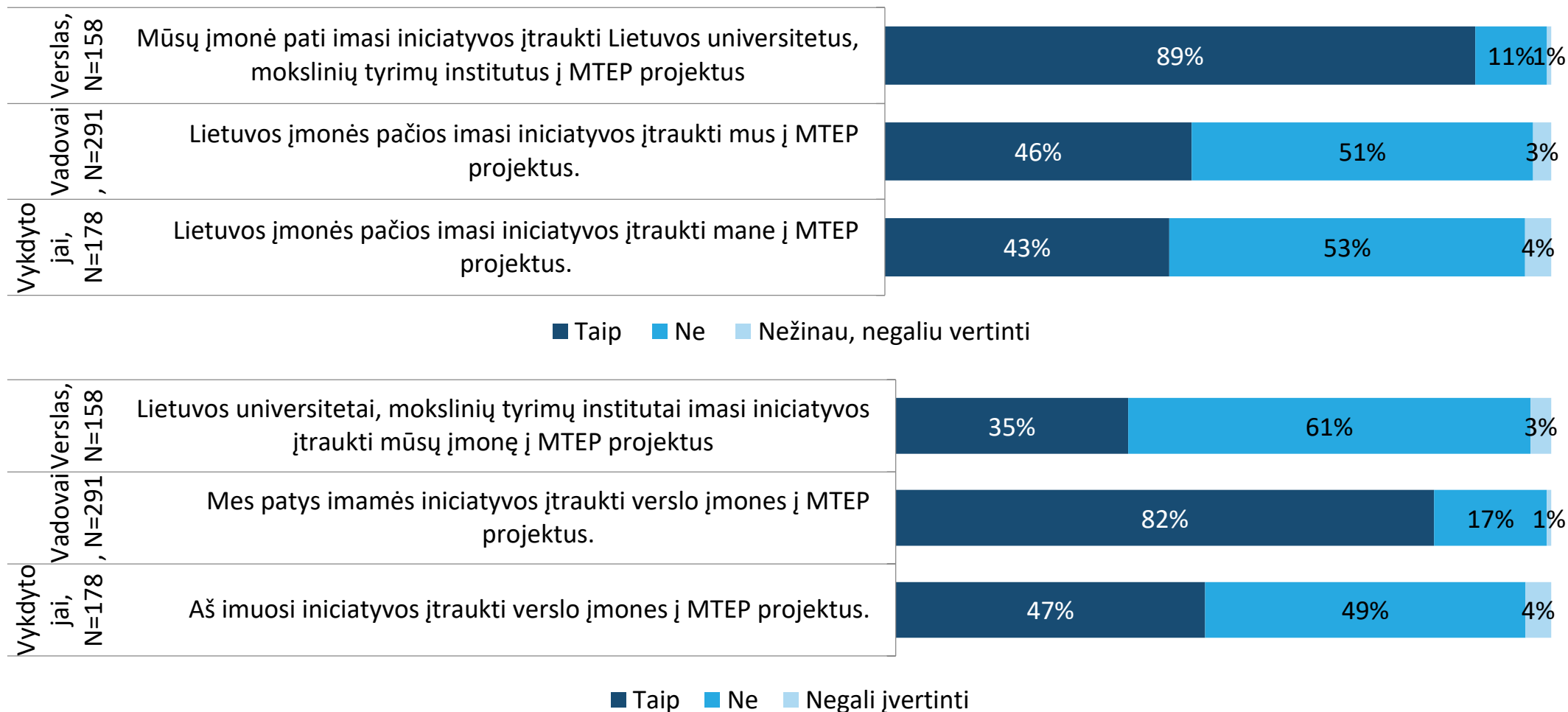
Verslo klausta: Kas iš žemiau nurodytų tarpininkų įtraukė Jūsų įmonę į MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
Tyrėjų vadovų klausta: Kas iš žemiau nurodytų tarpininkų Jus įtraukė į bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

Bendri MTEP projektai organizuojami per asmeninius ryšius

Respondentų klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šiems teiginiams?

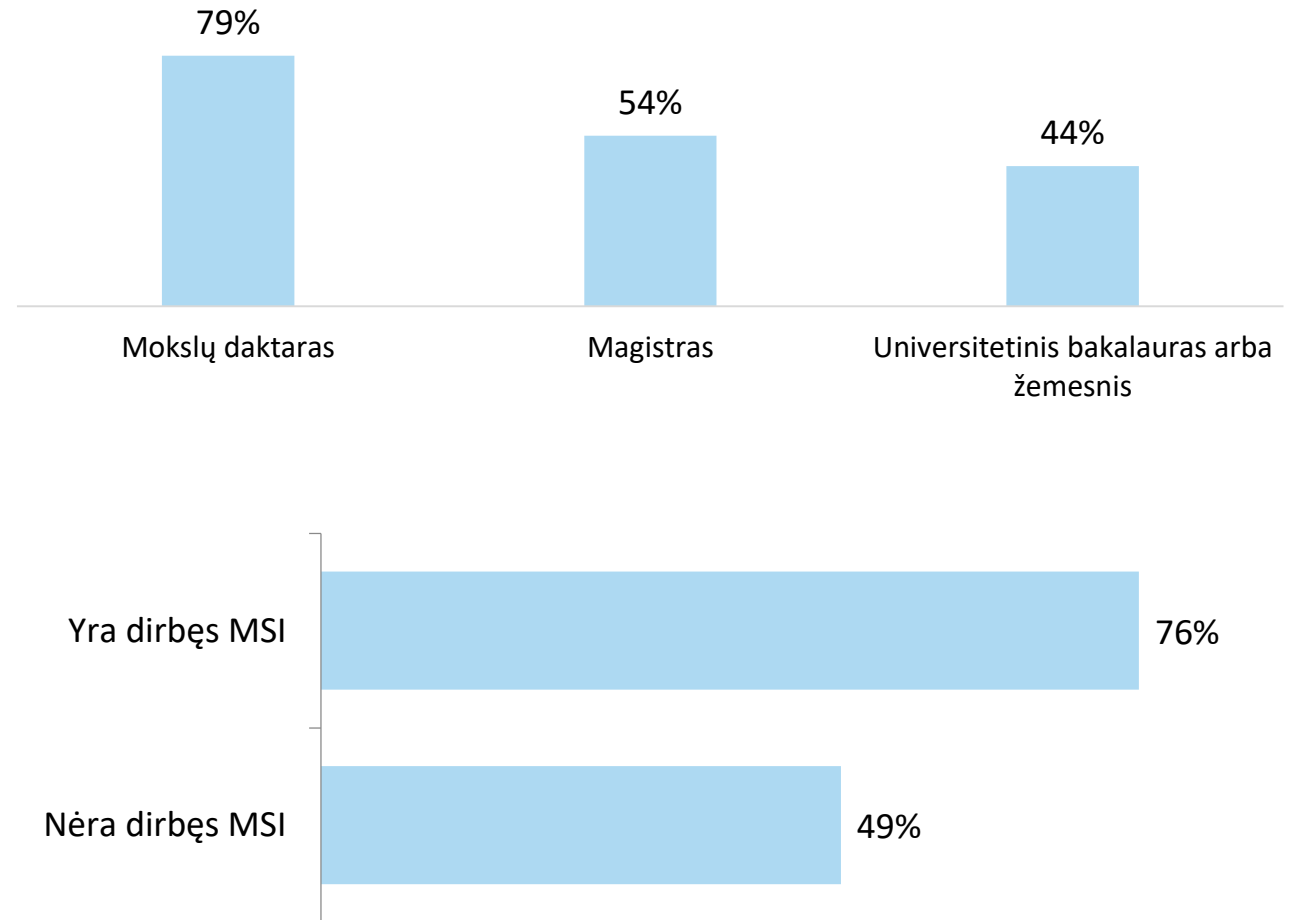
Kiekviena pusė laikosi nuomonės, kad būtent jie yra bendradarbiavimo MTEP srityje iniciatoriai ir kitos pusės iniciatyvą vertina kritiškiau

Verslo klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šiems teiginiams?

Į bendrus MTEP projektus su MSI per asmenines, profesines pažintis dažniausiai įsitraukia tie **verslo atstovai**, kurie:

- turi mokslų daktaro išsilavinimą,
- turi darbo mokslo ir studijų institucijoje (MSI) patirties

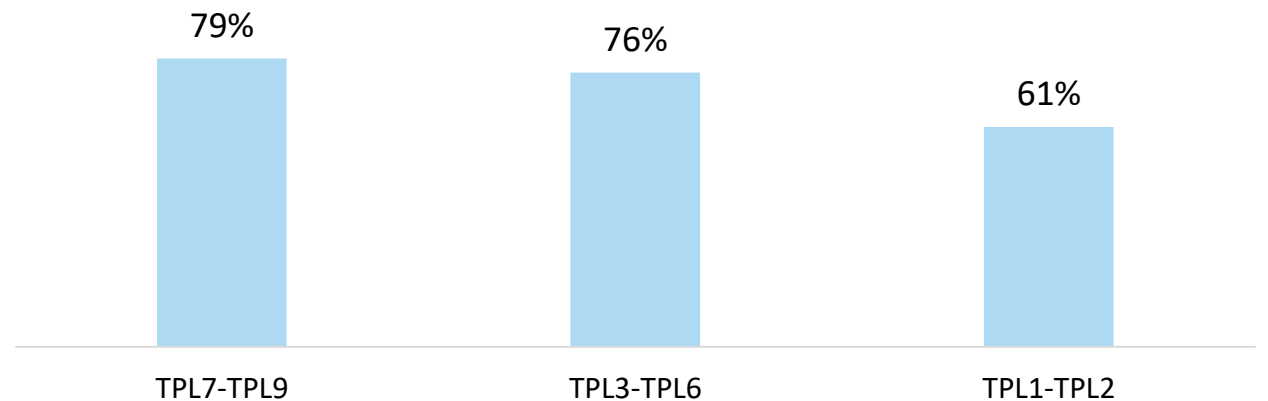
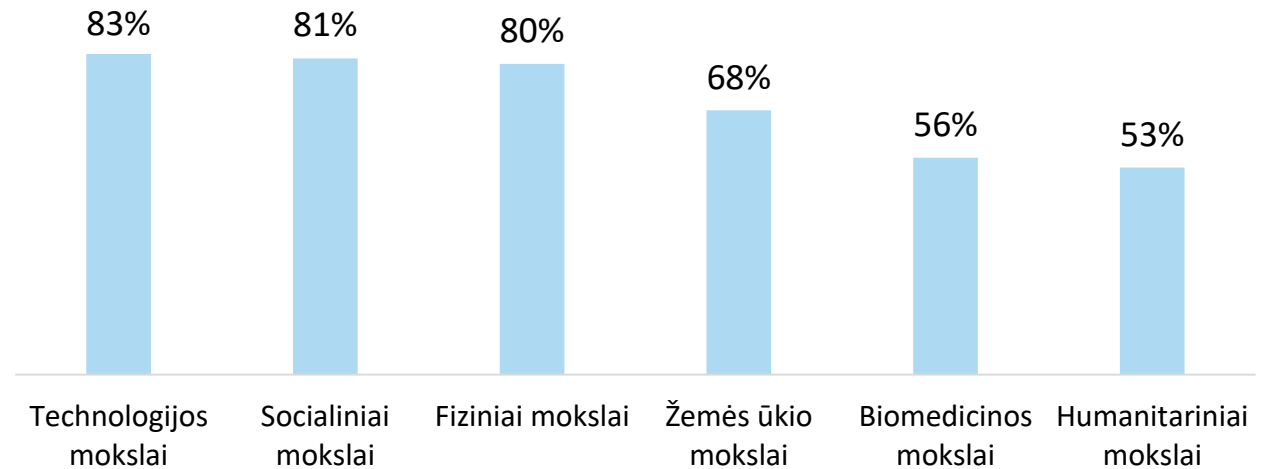

Į bendrus MTEP projektus su MSI per asmenines, profesines pažintis dažniausiai įsitraukia tie **tyrėjai vadovai**, kurie:

- Yra technologijos, socialinių ir fizinių mokslų atstovai.

Rečiausiai:

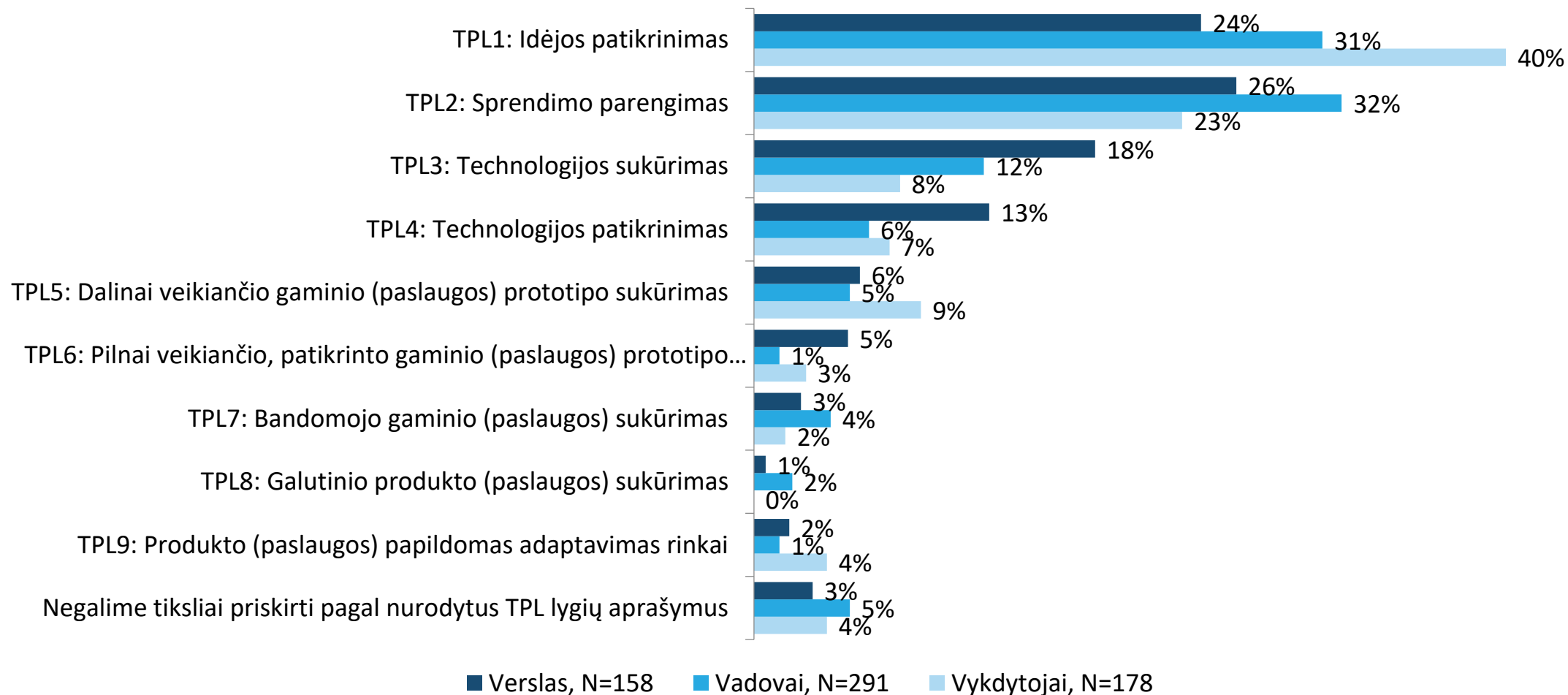
- MTEP projektus su verslo įmonėmis baigę vykdyti 1-2 TPL lygiuose.

1. Kaip vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas MTEP srityje?

- 1.1. Kokios bendradarbiavimo apimtys ir bendradarbiaujančiųjų charakteristikos?
- 1.2. Kokios bendradarbiavimo formos ir vaidmenys?
- 1.3. Kokie bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai?
- 1.4. Kas tarpininkauja įsitraukiant į bendras MTEP veiklas?
- 1.5. Kokiame technologijos parengties lygyje bendradarbiauti pradedama, o kokiame – baigiama?**

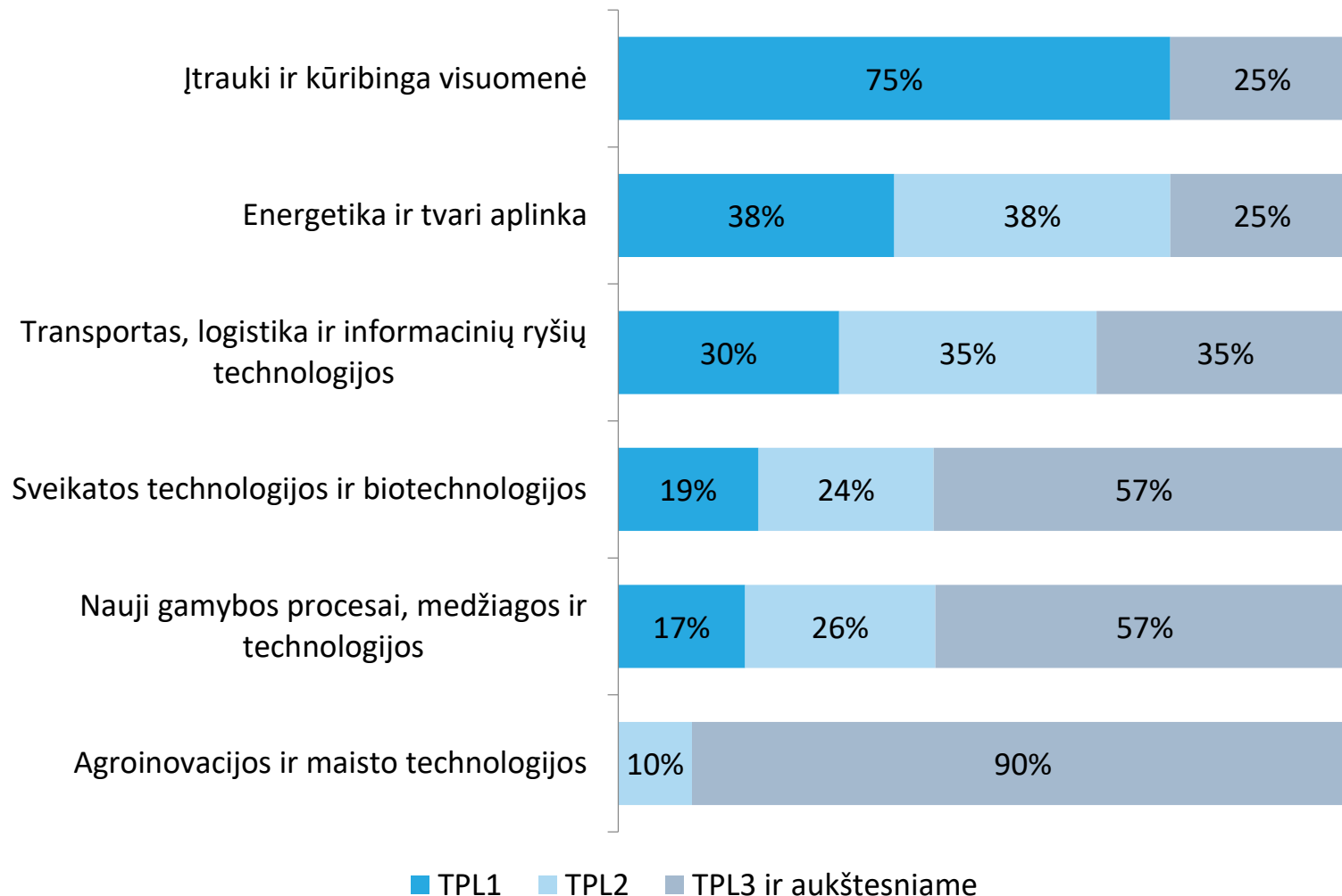
Bendri MTEP projektai dažniausiai pradedami idėjų formulavimo ir idėjų koncepcijų įgyvendinimo technologinės parengties lygmenyse (1 – 2 TPL)

Verslo klausta: Kokiame žemiausiame technologijos parengties lygyje (TPL) esate pradėję vykdyti MTEP projektus su universitetais, mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Kokiame žemiausiame technologijos parengties lygyje (TPL) esate pradėję vykdyti bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

Dažniausiai TPL1 lygyje bendrus MTEP projektus su mokslu pradeda tos **verslo įmonės**, kurių veikla artima prioritetui „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“.

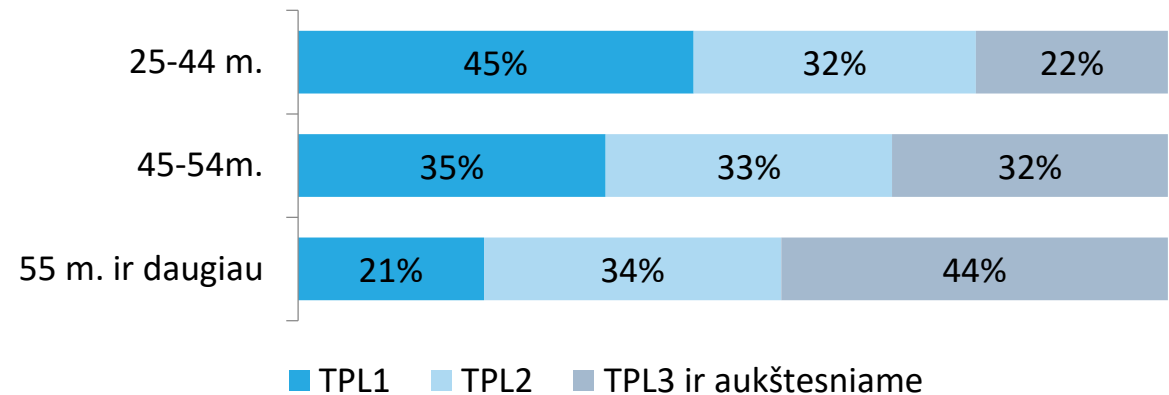
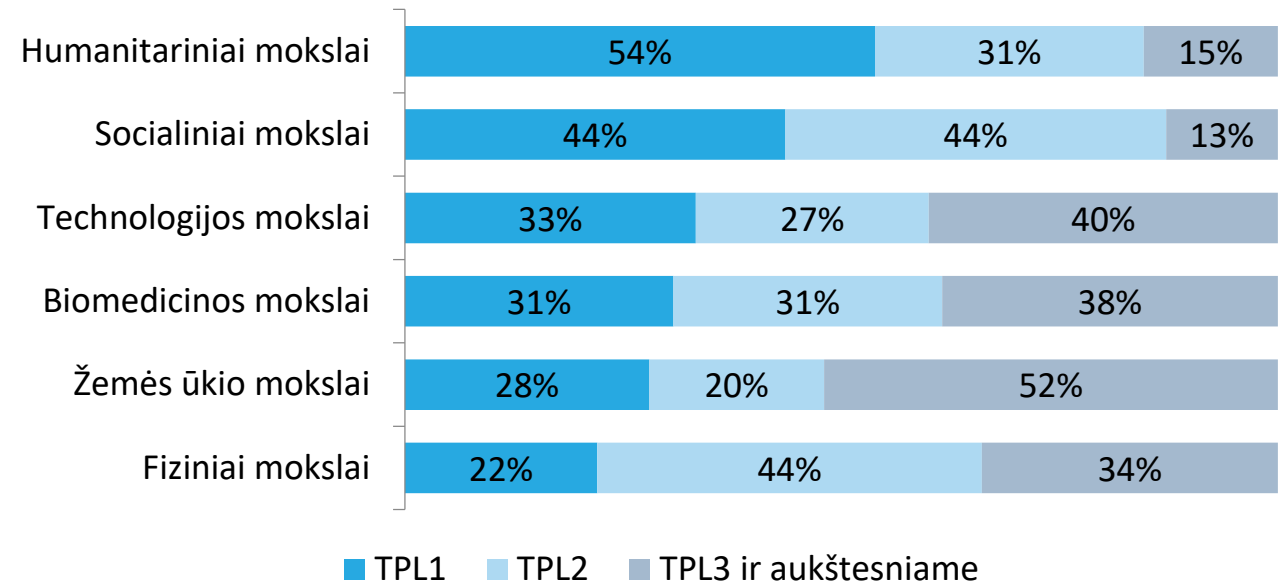
Rečiausiai – kurių veikla artima prioritetui „Agroinovacijos ir maisto technologijos“. Šio pobūdžio įmonės su mokslu bendras MTEP veiklas dažniausiai pradeda 3 ir aukštesniuose TPL.

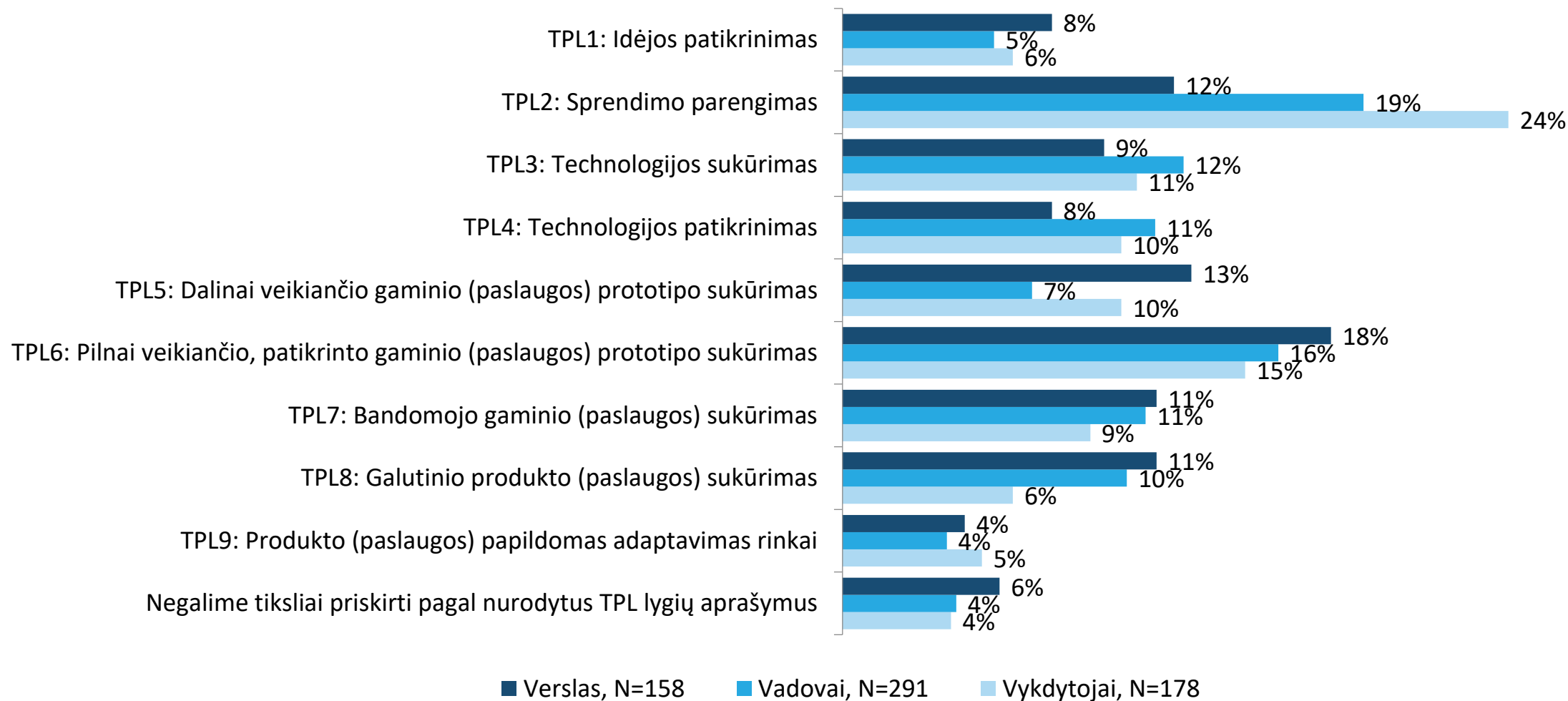
Dažniausiai TPL1 lygyje bendrus MTEP projektus su verslu pradeda tie **tyrėjai vadovai**, kurie MTEP vykdo humanitariniuose moksluose.

Dažniausiai 3 ir aukštesniame TPL bendradarbiavimą su verslu pradeda žemės ūkio ir technologijos mokslų atstovai.

1 TPL bendradarbiavimą dažniausiai pradeda iki 45 m. amžiaus tyrėjai, o 3 ir aukštesniame TPL – 55 m. ir vyresni tyrėjai.

Tyrėjai bendras MTEP veiklas dažniausiai užbaigia taip pat, kaip ir pradeda – 1 – 2 TPL. Verslo įmonės – 6 technologinės parengties lygyje.

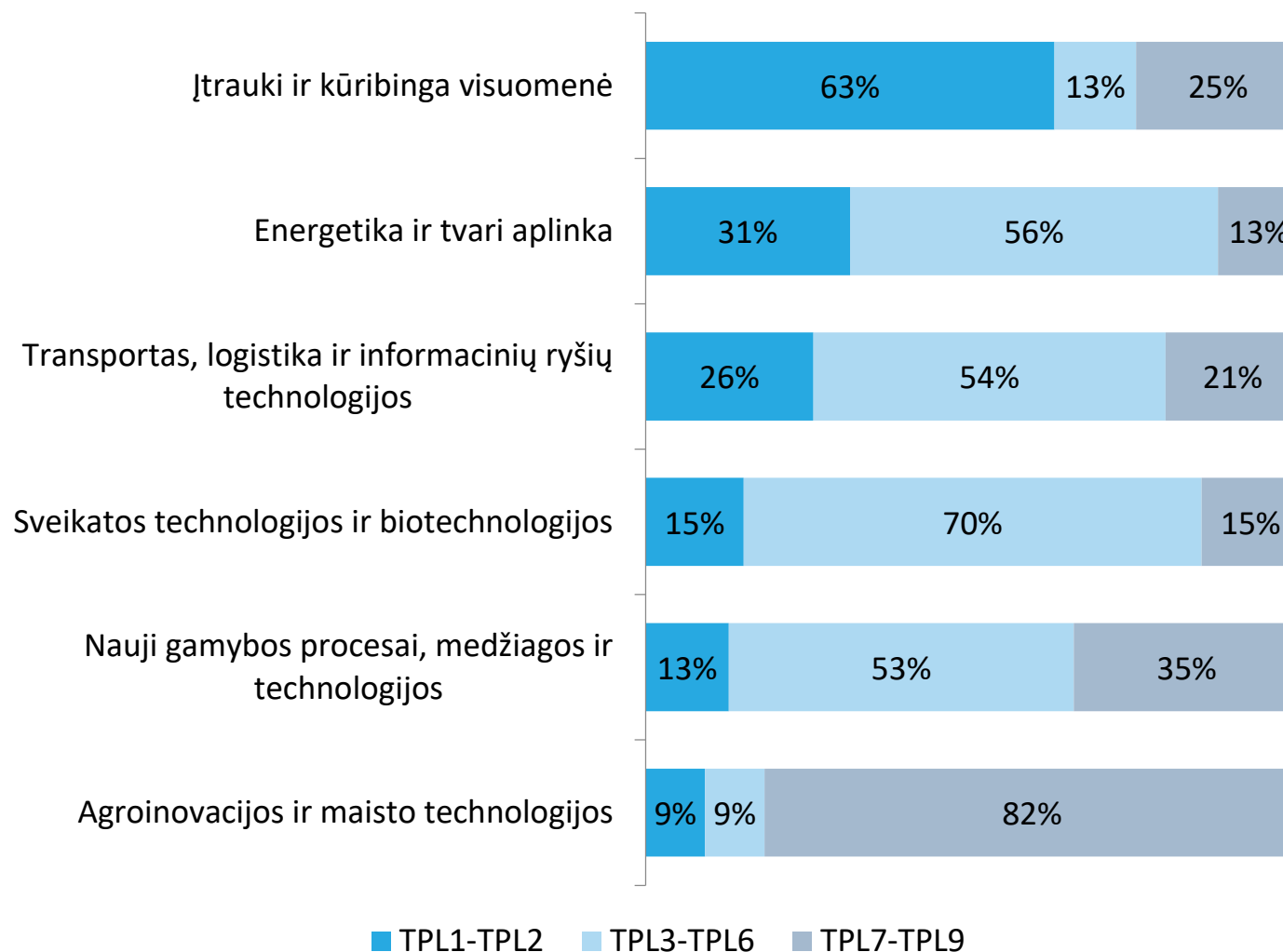

Verslo klausta: Kokiame aukščiausiame technologijos parengties lygyje (TPL) esate baigę vykdyti MTEP projektus su universitetais, mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Kokiame aukščiausiame technologijos parengties lygyje (TPL) esate baigę vykdyti MTEP projektus su verslo įmonėmis?

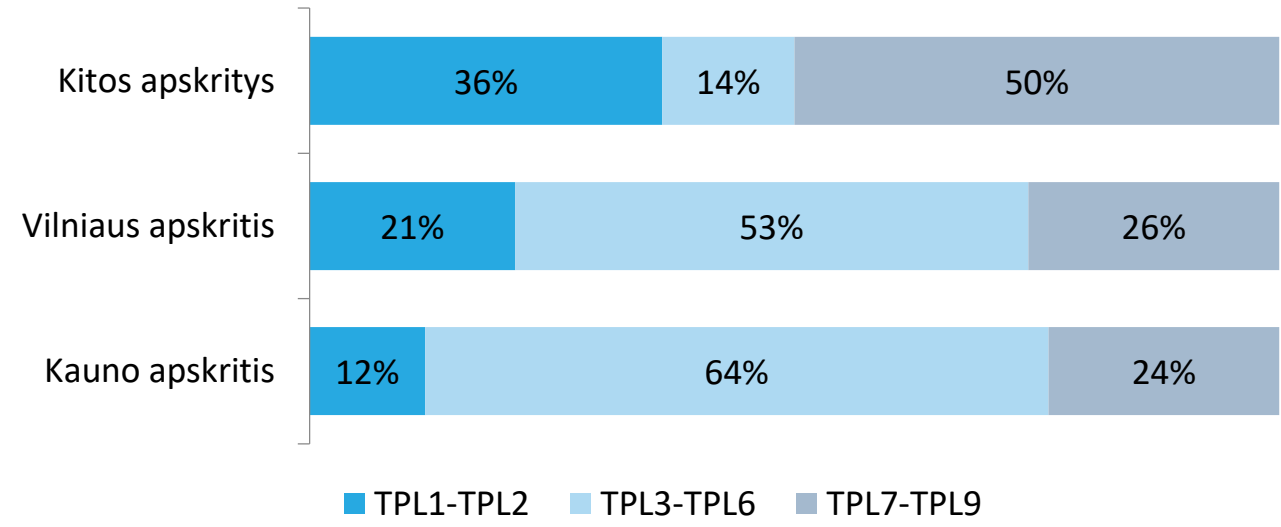
1-2 TPL bendrus MTEP projektus su mokslu dažniausiai užbaigia tos **verslo įmonės**, kurių veikla artima prioritetui „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“.

3-6 TPL dažniausiai užbaigia įmonės, kurių veikla artima prioritetui "Sveikatos technologijos ir biotechnologijos".

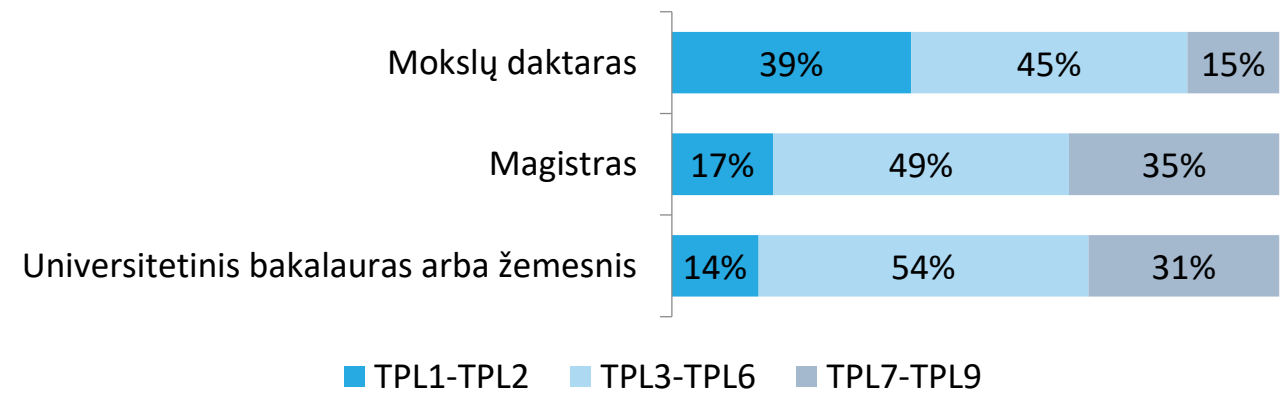
7-9 TPL dažniausiai užbaigia įmonės, kurių veikla artima prioritetui „Agroinovacijos ir maisto technologijos“.

Vilniaus ir Kauno apskričių verslo atstovai dažniau nei kitų apskričių atstovai bendradarbiauti su mokslu baigia 3-6 TPL. Kitų apskričių atstovai dažniau bendradarbiauti baigia 7-9 TPL.

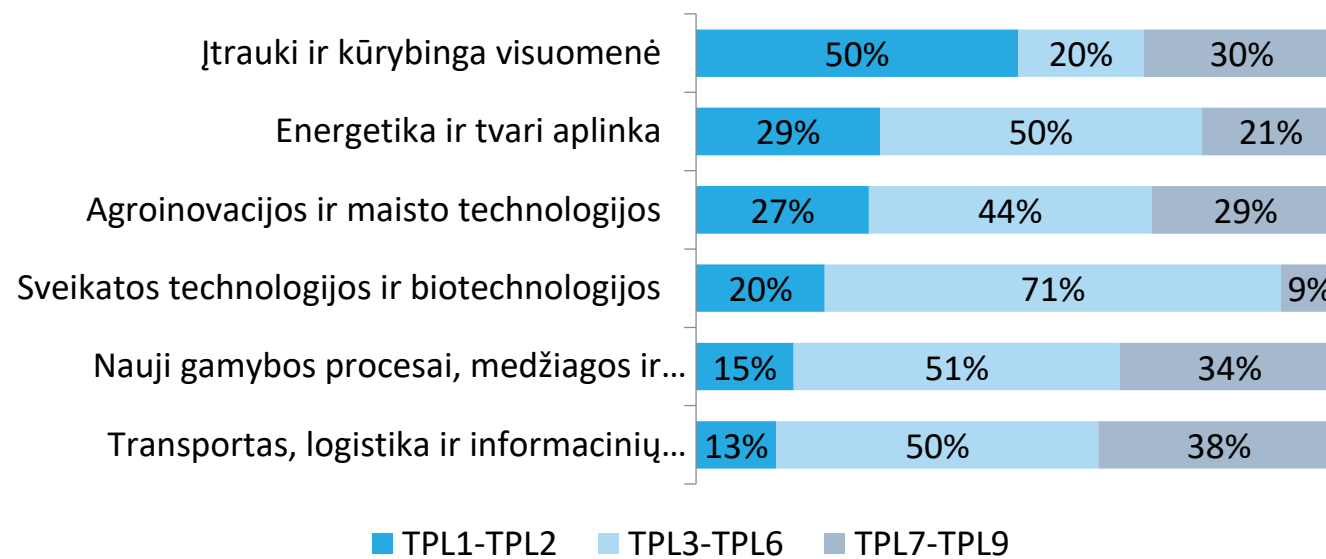
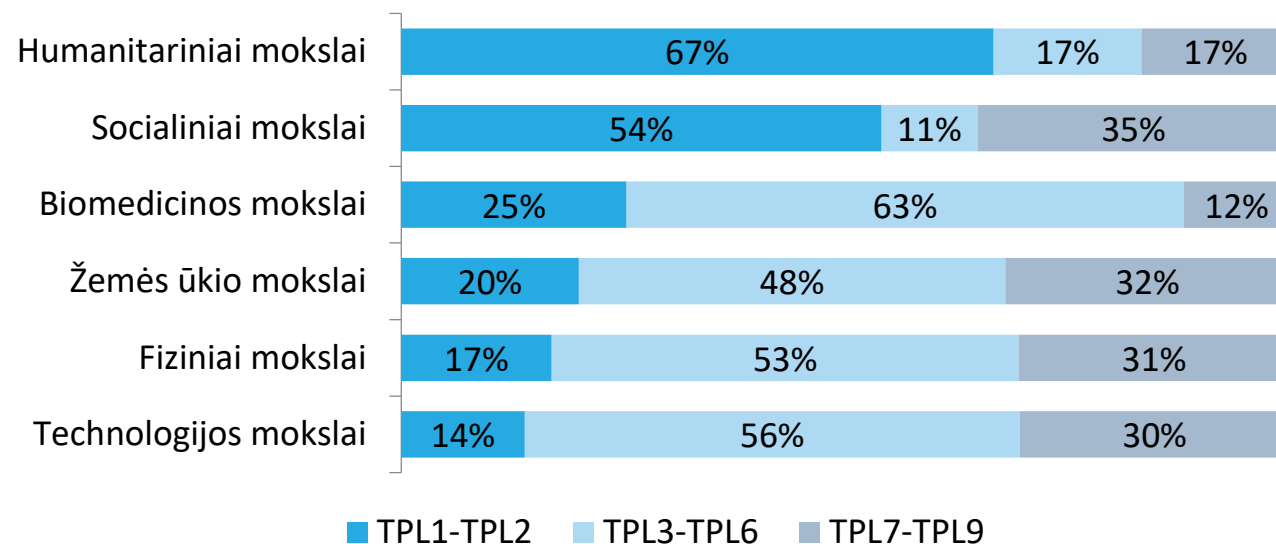
Turintys daktaro laipsnį dažniausiai bendradarbiavimą užbaigia TPL1-2 lygiuose, rečiausiai TPL7-9.

1-2 TPL dažniausiai bendrus MTEP projektus su verslu užbaigia humanitarinių ir socialinių mokslų **tyrėjai vadovai**. Taip pat tie, kurių MTEP veikla artima prioritetui „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“.

3-6 TPL bendradarbiavimą su verslu dažniausiai užbaigia biomedicinos mokslų atstovai ir tyrėjai, kurių MTEP veikla artima prioritetui „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“.

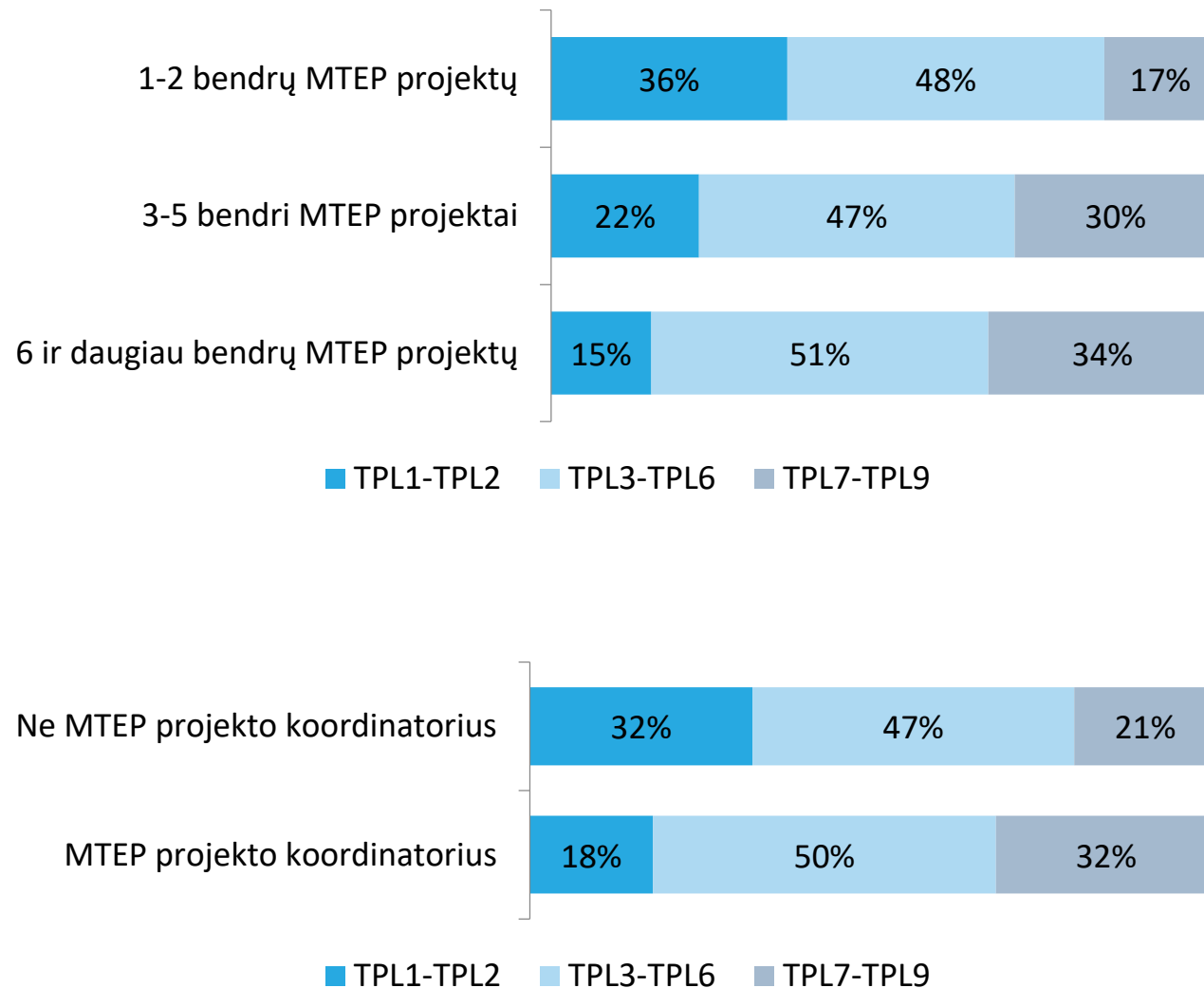
7-9 TPL bendradarbiavimą su verslu dažniausiai užbaigia tyrėjai, kurių MTEP veikla artima prioritetui „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“.

Bendrų MTEP projektų skaičius susijęs su juose pasiekiamu TPL:

- TPL1-2 lygiuose bendradarbiavimą su verslu dažniau užbaigia tie tyrėjai vadovai, kurie turėjo ne daugiau dviejų bendrų MTEP projektų su verslo įmonėmis.
- TPL7-9 lygiuose bendradarbiavimą su verslu dažniau užbaigia tyrėjai vadovai, su verslo įmonėmis turėję 6 ir daugiau bendrų MTEP projektų.

Projektų koordinatoriai dažniau užbaigia TPL7-9, nei tie, kurie bendrų MTEP projektų nekoordinavo.

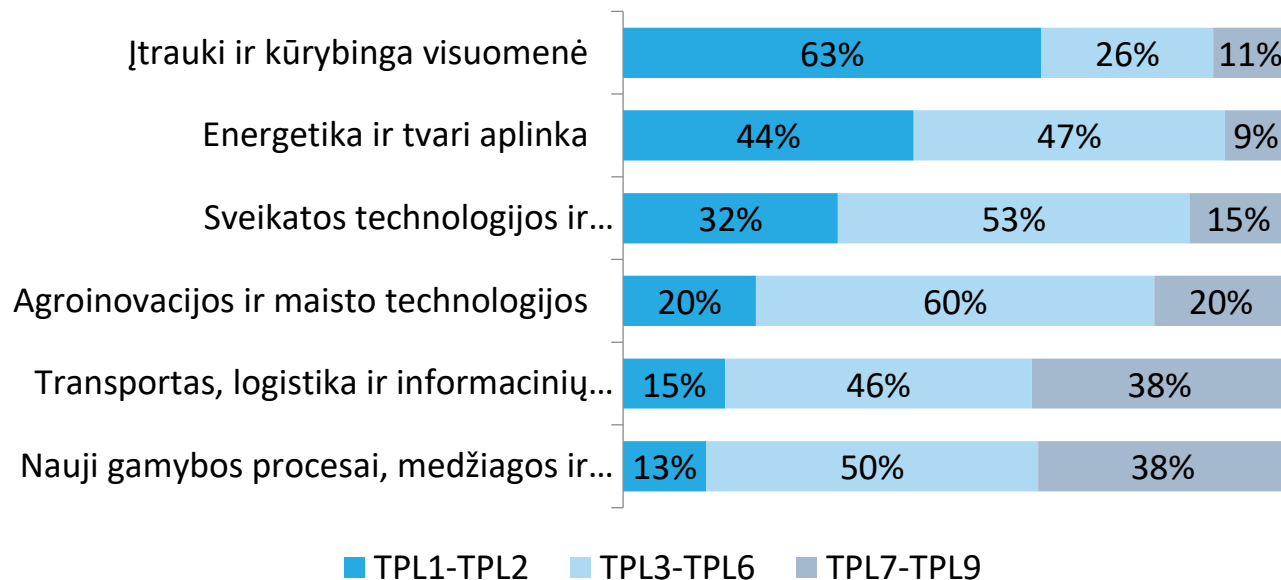
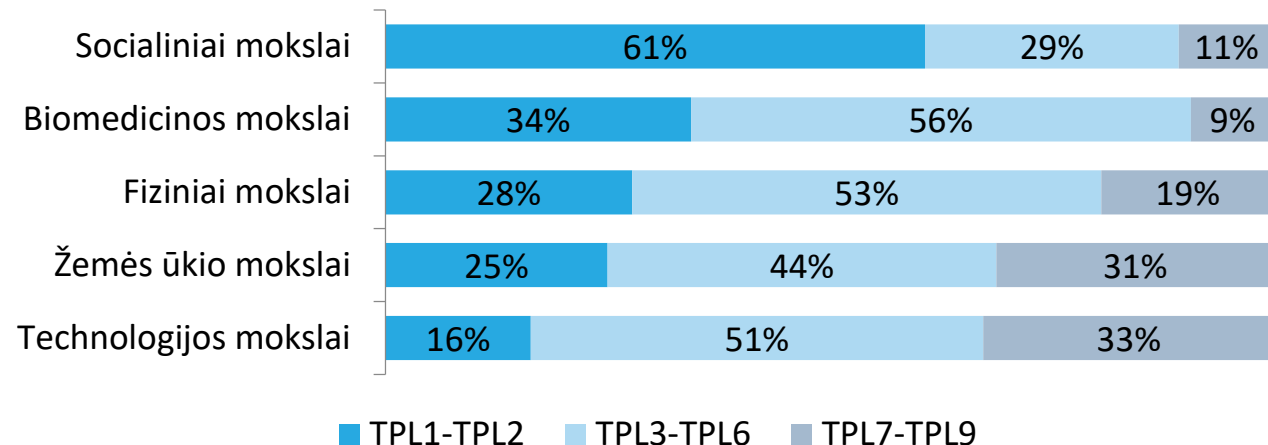
Socialinių mokslų **tyrėjai vykdytojai** bendras MTEP veiklas su verslu dažniausiai baigia TPL1-2 lygmenyse.

Technologijos mokslų atstovai statistiškai reikšmingai dažniau nei kitų mokslo sričių atstovai bendradarbiavimą su verslu baigia aukščiausiuose, TPL7-9, lygmenyse.

1-2 TPL bendrus MTEP projektus su verslu dažniausiai užbaigia tie tyrėjai vykdytojai, kurių veikla artima prioritetams „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ bei „Energetika ir tvari aplinka“.

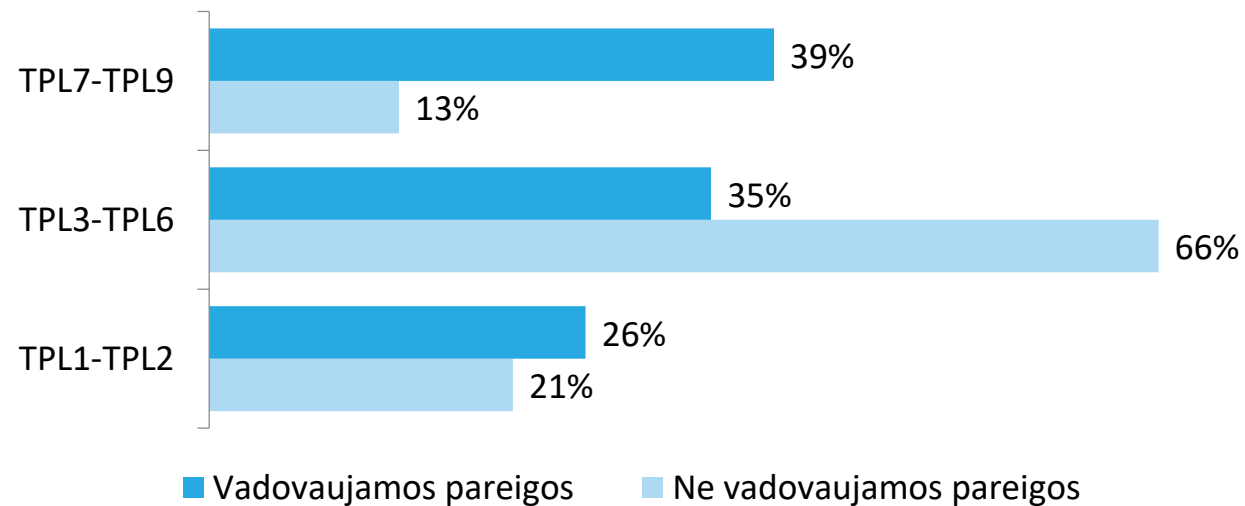
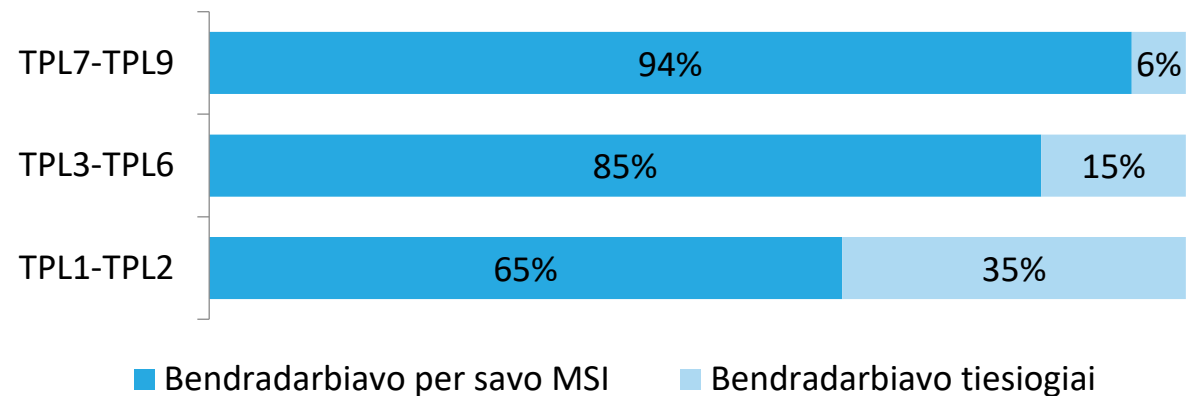
3-6 TPL bendrus MTEP projektus su verslu dažniausiai užbaigia tie tyrėjai vykdytojai, kurių veikla artima prioritetams „Agroinovacijos ir maisto technologijos“ bei „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“.

7-9 TPL bendrus MTEP projektus su verslu dažniausiai užbaigia tie tyrėjai vykdytojai, kurių veikla artima prioritetams „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“ bei „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“.

Tyrėjai vykdytojai, su verslu bendradarbiaujantys per savo institucijas, dažniau bendradarbiavimą baigia aukštesniuose TPL lygiuose.

Užėmę vadovaujamas pareigas verslo įmonėse, dažniau bendrus MTEP projektus baigia aukščiausiose TPL stadijose.

2. Kaip vertinama patirtis, įgyta bendrose MTEP veiklose?

2.1. Koks pasitenkinimas bendrų MTEP veiklų rezultatais?

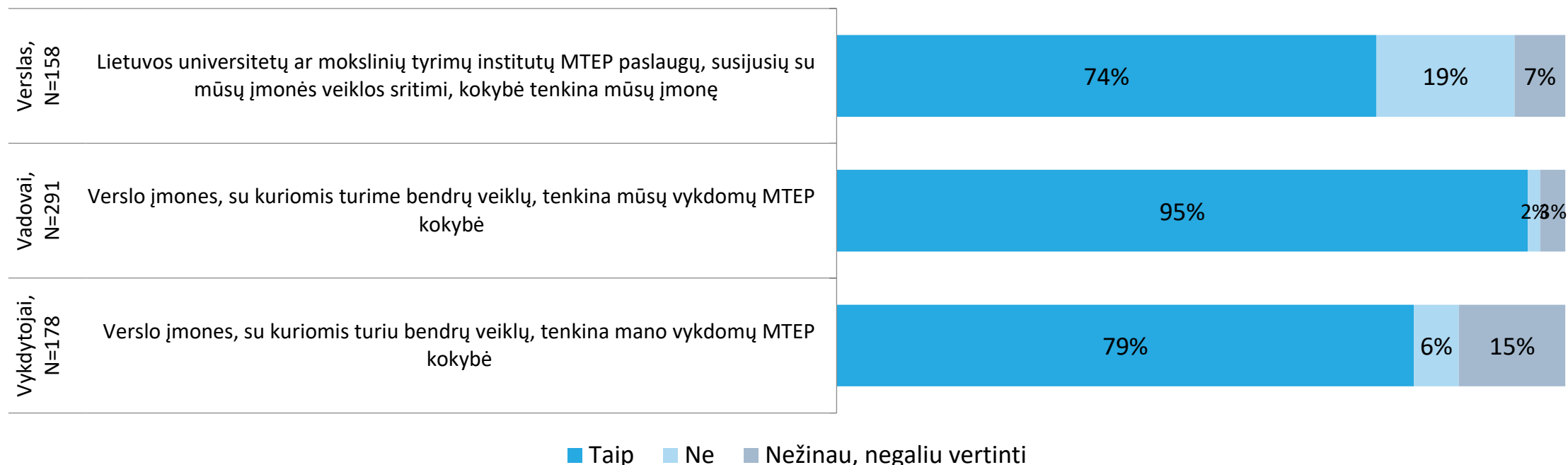
2.2. Kokia identifikuojama nauda, gauta iš bendrų MTEP veiklų?

Didesnė dalis bendradarbiavusių tyrėjų ir verslo įmonių liko patenkinti vykusių bendrų MTEP projektų rezultatais

Verslo klausta: Ar Jūs esate patenkinti iki šiol vykusių MTEP projektų su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais rezultatais?
Tyrėjų klausta: Ar Jūs esate patenkintas iki šiol vykusių MTEP projektų su verslo įmonėmis rezultatais?

Respondentų nuomone, verslą tenkina mokslo teikiamų MTEP paslaugų kokybė

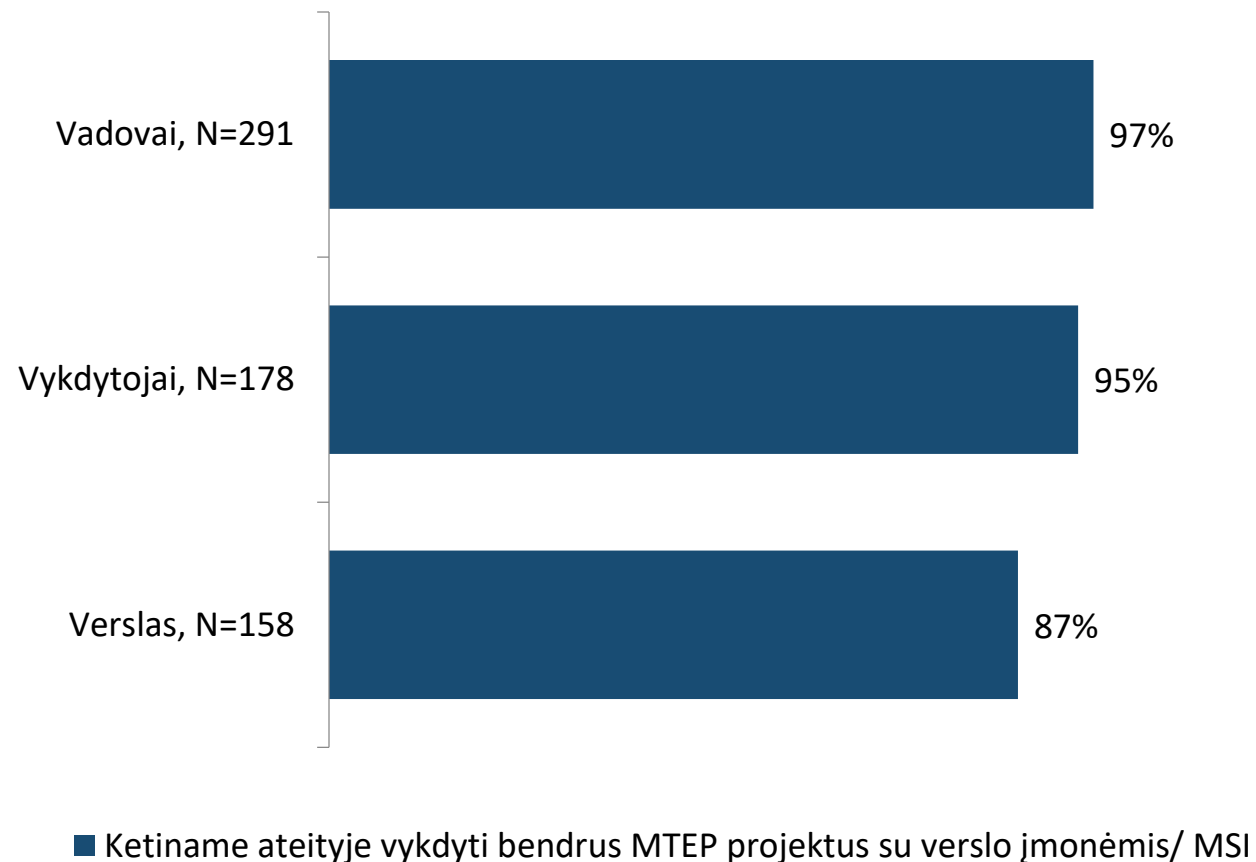

Respondentų klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šioms teiginiam?

Dauguma bendradarbiaujančiųjų ir toliau ketina vykdyti bendrus MTEP projektus

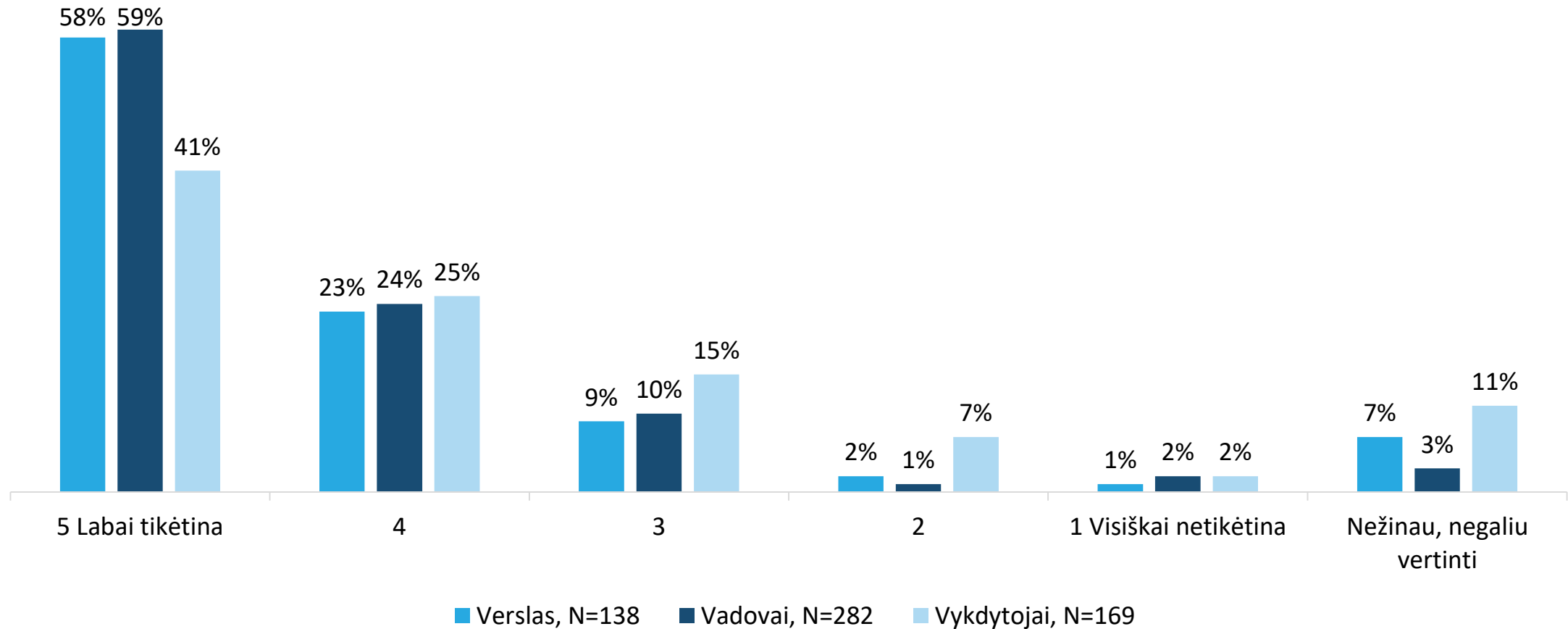
Ateityje bendradarbiauti dažniau linksta tos verslo įmonės, kurios:

- perka (93 proc.), nei neperka (82 proc.) MTEP paslaugas iš MSI
- Bendradarbiauja tik su MTI arba ir su AM (94 proc.), nei tos, kurios bendradarbiauja tik su AM (81 proc.)
- Bendradarbiavo daugiau nei kartą (96 proc.)
- Bendras MTEP veiklas baigia 7-9 TPL (100 proc.), nei žemesniuose TPL (1-2 TPL 87 proc., 3-6 TPL 84 proc.)
- Mokslo daktarai (100 proc.), nei žemesnio išsilavinimo (BA – 87 proc., MA – 84 proc.) respondentai

Verslo klausta: Ar ateityje Jūs ketinate vykdyti MTEP projektus kartu su universitetais, mokslinių tyrimų institutais?
Tyrėjų klausta: Ar ateityje Jūs ketinate vykdyti MTEP projektus kartu su verslo įmonėmis?

Didžioji dalis bendrus MTEP projektus ateityje ketina vykdyti su buvusiais ir (ar) esamais partneriais

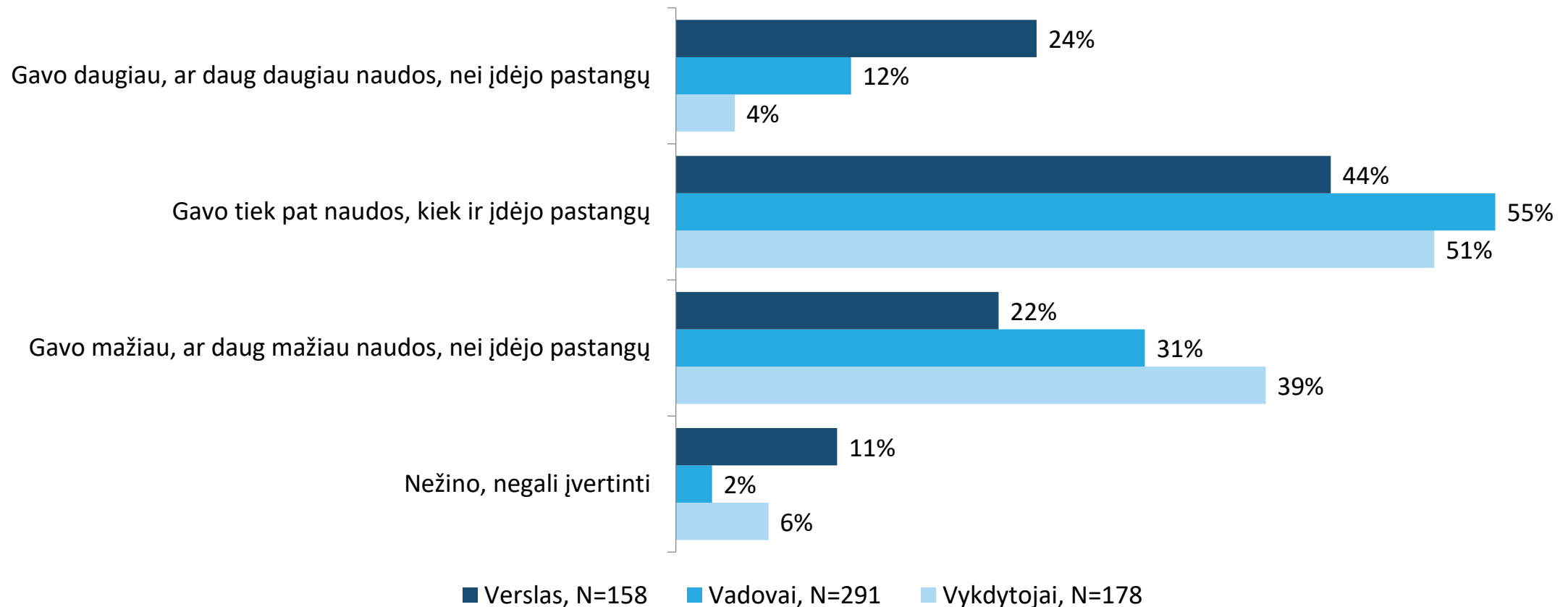
Verslo klausta: Kiek tikėtina, kad Jūs ateityje vykdysite MTEP projektus su buvusiais ir (ar) esamais partneriais (universitetais, mokslinių tyrimų institutais)?
Tyrėjų klausta: Kiek tikėtina, kad Jūs ateityje vykdysite bendrus MTEP projektus su buvusiais ir (ar) esamais partneriais (verslo įmonėmis)?

2. Kaip vertinama patirtis, įgyta bendrose MTEP veiklose?

2.1. Koks pasitenkinimas bendrų MTEP veiklų rezultatais?

2.2. Kokia identifikuojama nauda, gauta iš bendrų MTEP veiklų?

Dažniausiai iš bendradarbiavimo gauta nauda lygi vykstant bendrus MTEP projektus įdėtoms pastangoms

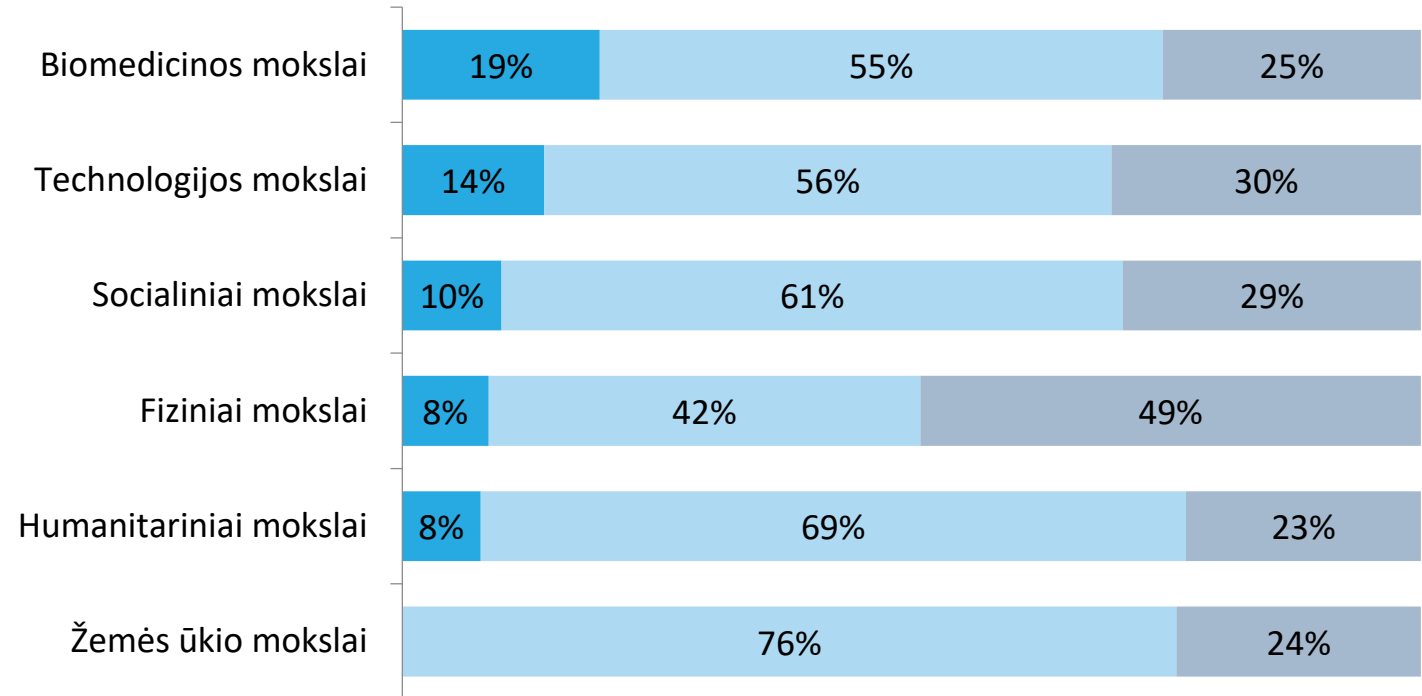

Verslo klausta: Kaip vertinate santykį tarp iki šiol įmonės įdėtų pastangų vykstant MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais ir iš to gautos naudos?
 Tyrėjų klausta: Kaip vertinate santykį tarp iki šiol Jūsų įdėtų pastangų vykstant MTEP projektus su verslo įmonėmis ir iš to gautos naudos?

Tyrėjų vadovų grupėje:

- Dažniausiai daugiau naudos, nei įdėjo pastangų, gavo biomedicinos mokslų atstovai
- Tiek pat naudos, kiek ir įdėjo pastangų dažniausiai gavo žemės ūkio mokslų atstovai
- Mažiau naudos, nei įdėjo pastangų dažniausiai gavo fizinių mokslų atstovai

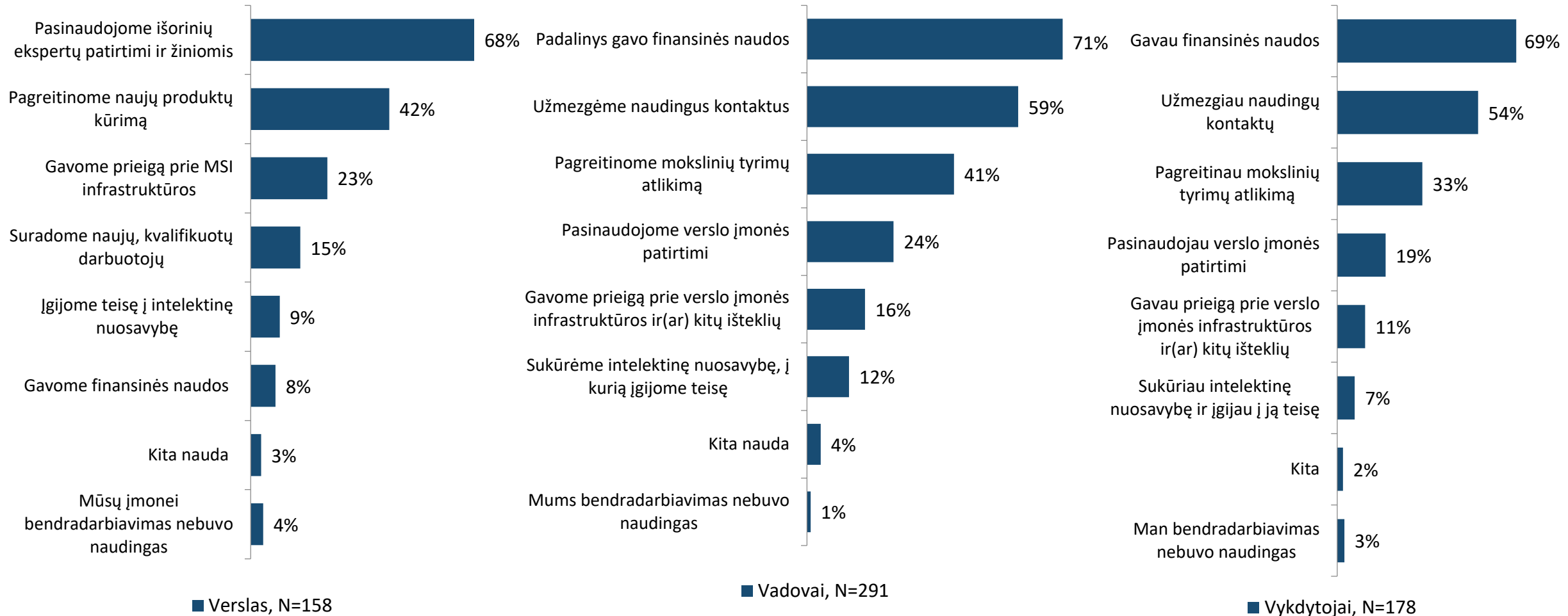
Verslo ir tyrėjų vykdytojų grupėse statistiškai reikšmingų skirtumų nėra.

- Gavome daug daugiau ar daugiau naudos, nei įdėjome pastangų
- Gavome tiek pat naudos, kaip ir įdėjome pastangų
- Gavome mažiau ar daug mažiau naudos, nei įdėjome pastangų

Tyrėjai, bendradarbiaudami su verslu, dažniausiai gauna finansinės naudos ir užmezga naudingus kontaktus. Verslo įmonėms bendri MTEP projektai dažniausiai naudingi dėl galimybės pasinaudoti išorinių ekspertų patirtimi ir žiniomis.

2.2. Kokia identifikuojama nauda iš bendrų MTEP veiklų?

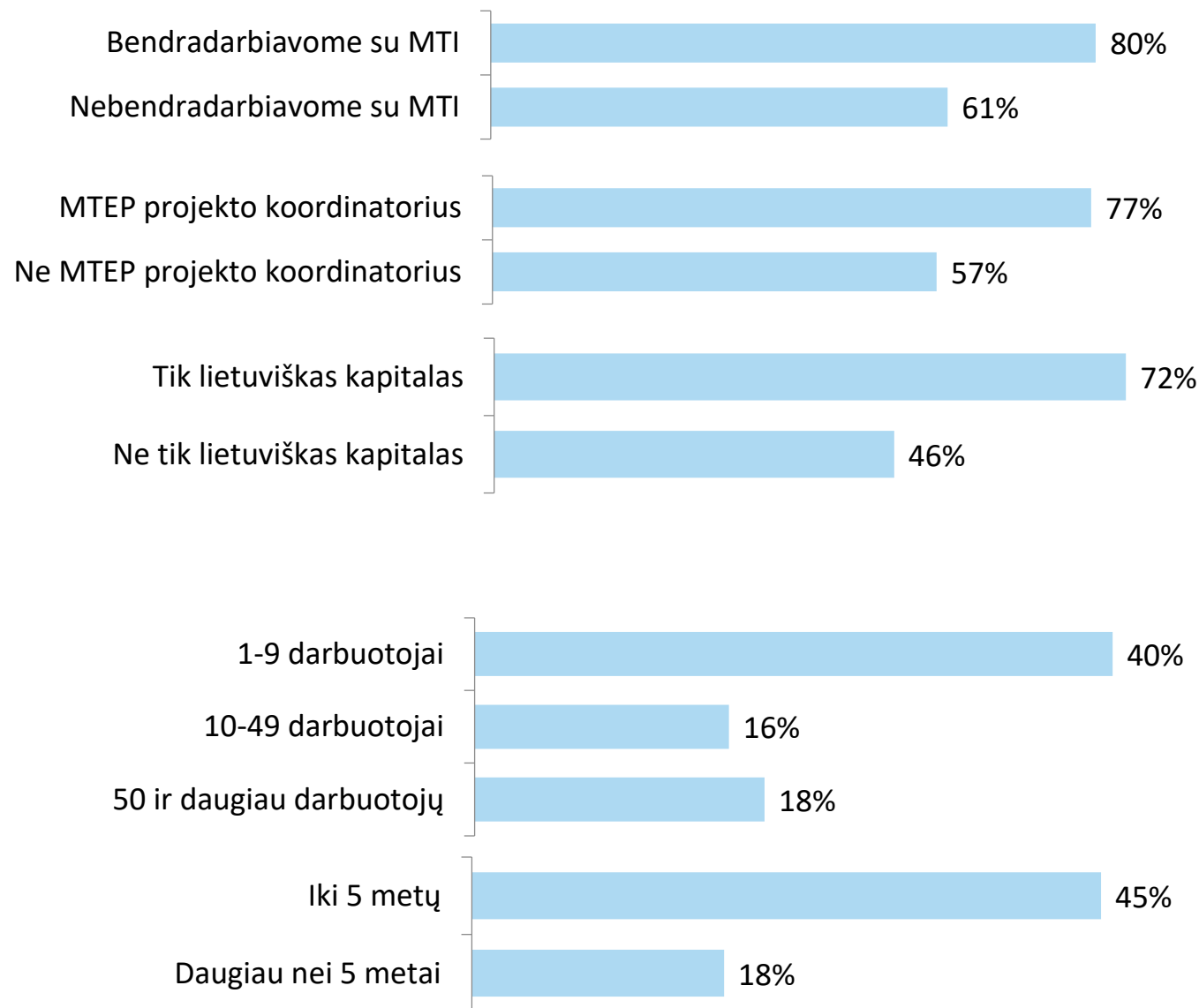

Verslo klausta: Kuo Jūsų įmonei buvo naudingi bendri MTEP projektai su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Kuo Jums buvo naudingi bendri MTEP projektai su verslo įmonėmis?

Išorinių ekspertų patirtimi ir žiniomis dažniau pasinaudojo tos verslo įmonės, kurios:

- Bendradarbiavo su mokslinių tyrimų institutais
- Koordinavo MTEP projektus
- Buvo lietuviško kapitalo įmonės

MSI infrastruktūra dažniau naudojosi nedidelės (turinčios iki 10 darbuotojų) ir jaunos (iki 5m.) įmonės.

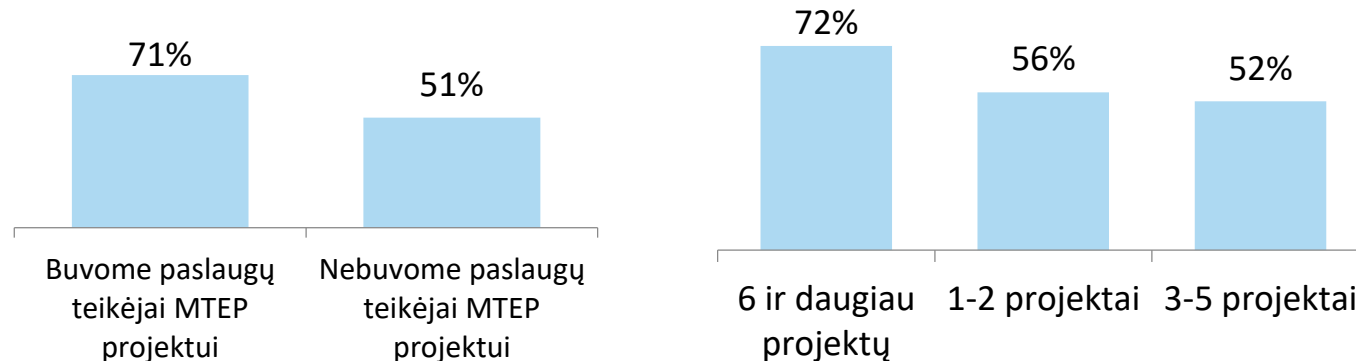
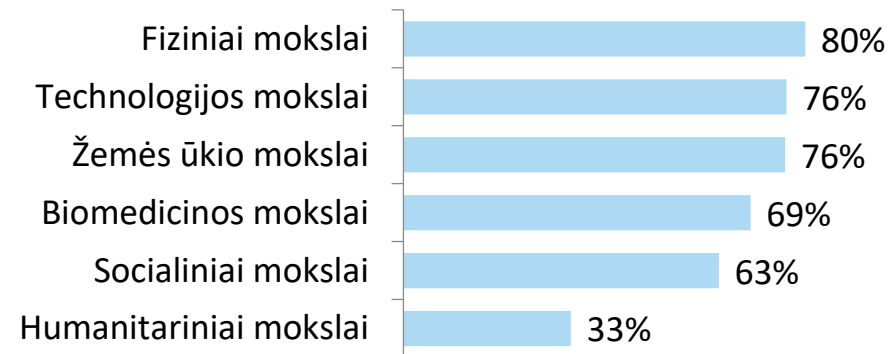
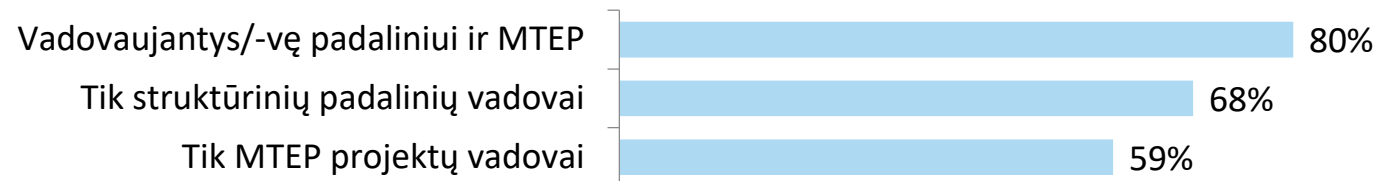

Finansinės naudos dažniau gavo tie **tyrėjai vadovai**, kurie:

- Vadovauja ne tik padaliniui, bet ir yra MTEP projektų vadovai
- Teikia paslaugas MTEP projektui
- Bendradarbiavo daugiau nei kartą (74 proc.), nei tik kartą (56 proc.)
- Yra fizinių, žemės ūkio ir technologijos mokslų atstovai
- Kurių MTEP veikla artima šiems Prioritetams: „Transportas, logistika ir IRT“ (88 proc.), „Agroinovacijos ir maisto technologijos“ (80 proc.), „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (77 proc.)

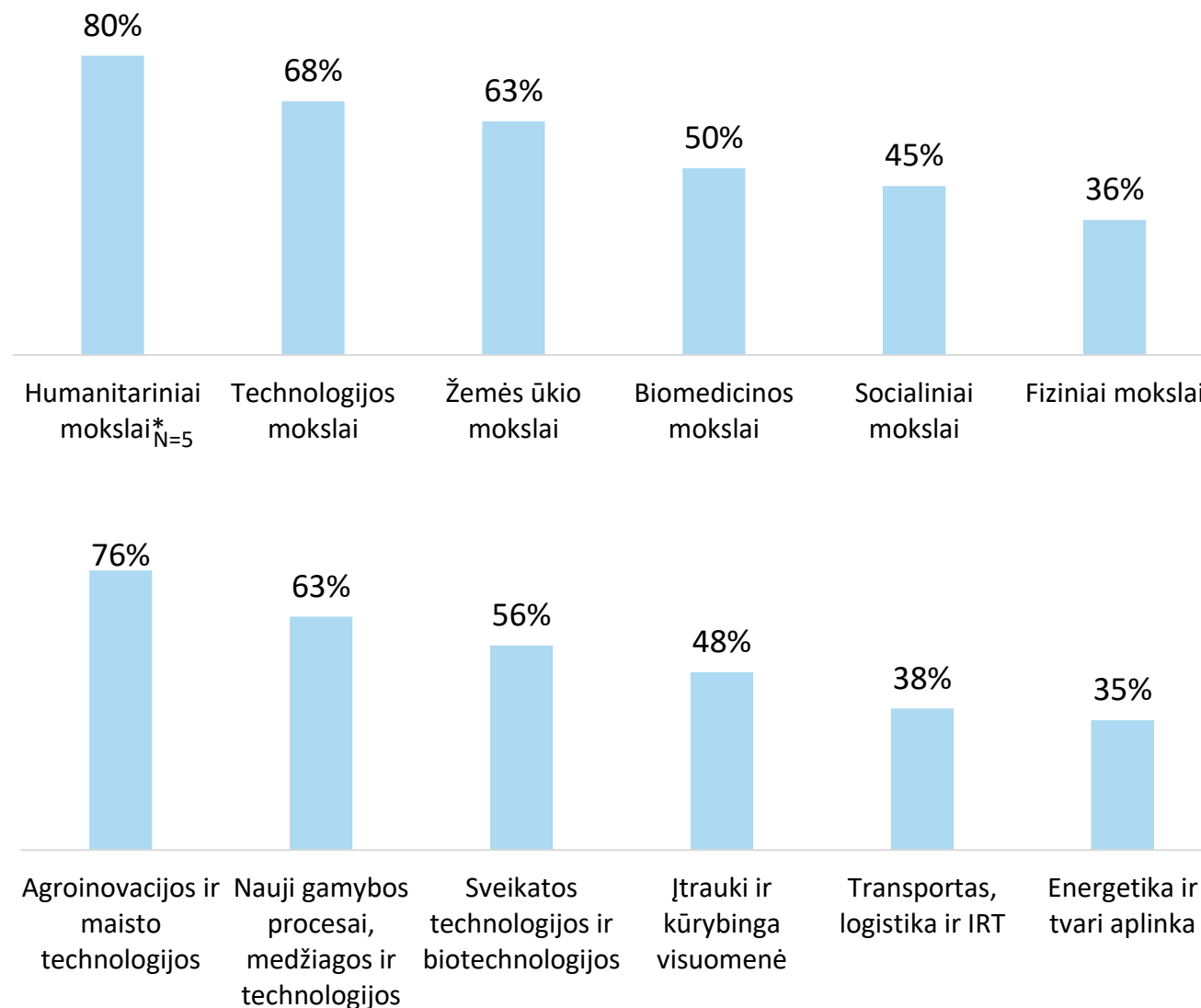
Naudingus kontaktus dažniau užmezgė tie tyrėjai vadovai, kurie:

- Teikė paslaugas MTEP projektui
- Turėjo 6 ir daugiau bendrų MTEP projektų

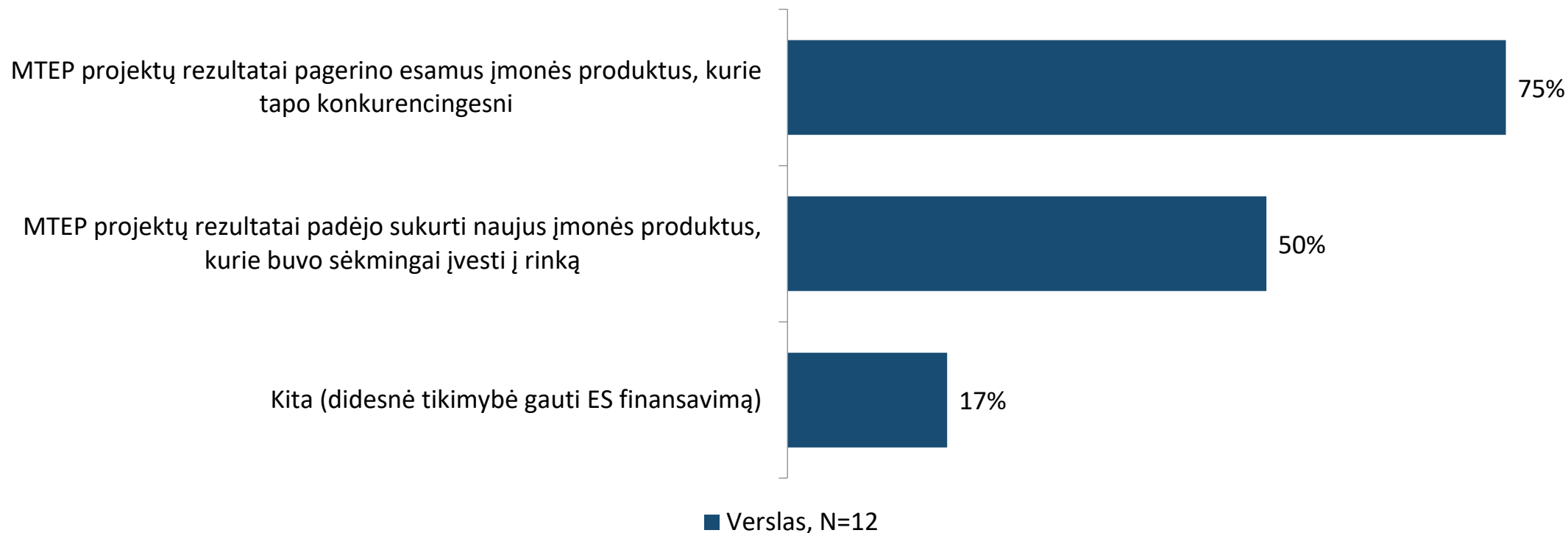

Naudingus kontaktus dažniau užmezgė tie **tyrėjai vykdytojai**, kurie:

- Bendradarbiavo daugiau nei kartą (60 proc.), nei tik kartą (43 proc.)
- Yra technologijos mokslų ir žemės ūkio atstovai
- Kurių MTEP veikla artima šiems Prioritetams: „Agroinovacijos ir maisto technologijos“ (76 proc.), „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (73 proc.)

Gauta finansinė nauda prisideda prie esamų įmonės produktų didesnio konkurencingumo bei padeda sukurti naujus produktus

* Šis klausimas užduotas tik tiems, kurie nurodė, kad bendradarbiaudami gavo finansinės naudos

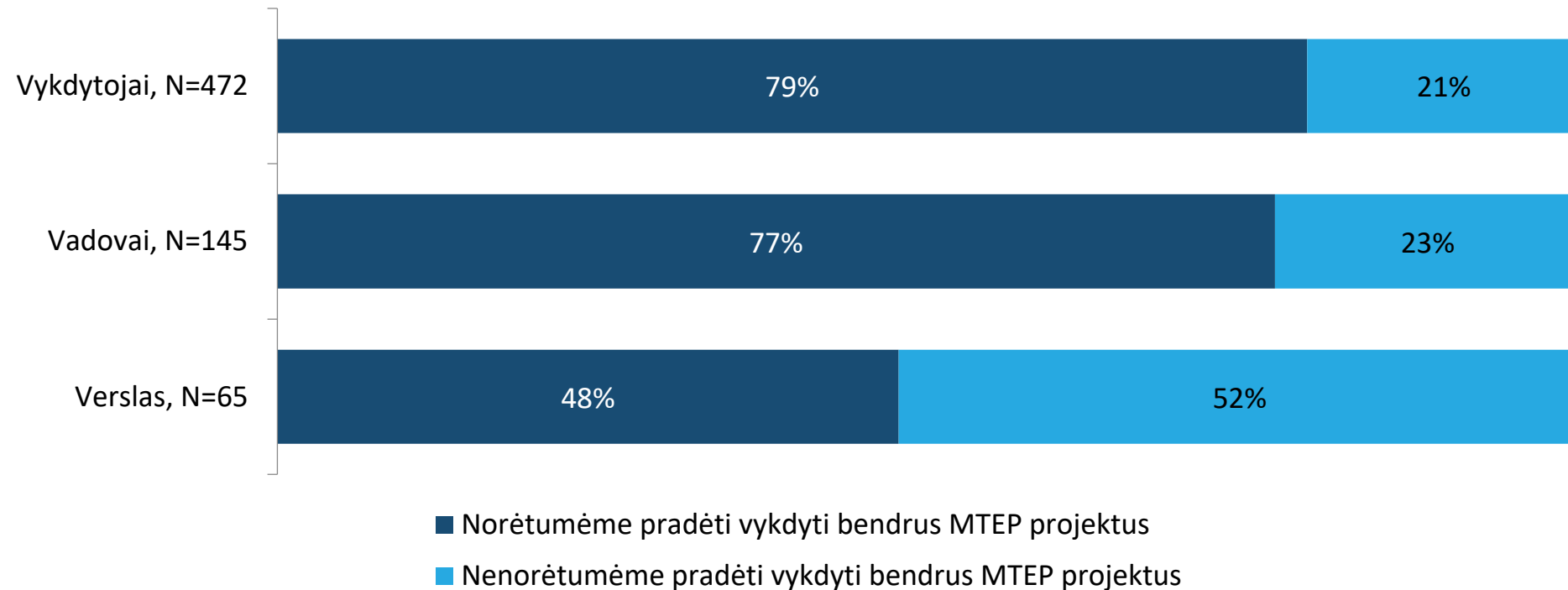
3. Kokie veiksniai skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

3.1. Kokie veiksniai skatintų pradėti bendras MTEP veiklas iki šiol nebendradarbiavusius?

3.2. Dėl kokių priežasčių mokslo ir verslo atstovai yra įsitraukę į bendrus MTEP projektus?

3.3. Kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Neturintys MTEP bendradarbiavimo su MSI patirties verslo atstovai rečiau nei tyrėjai išreiškė norą pradėti vykdyti bendrus MTEP projektus

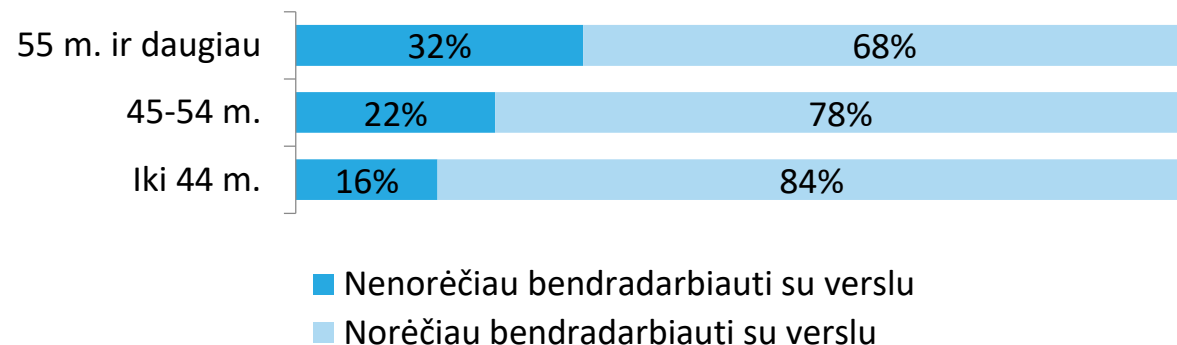
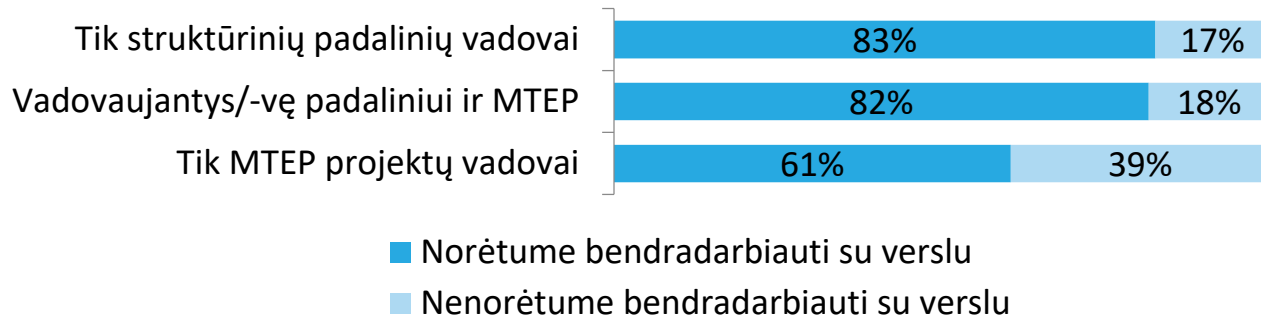
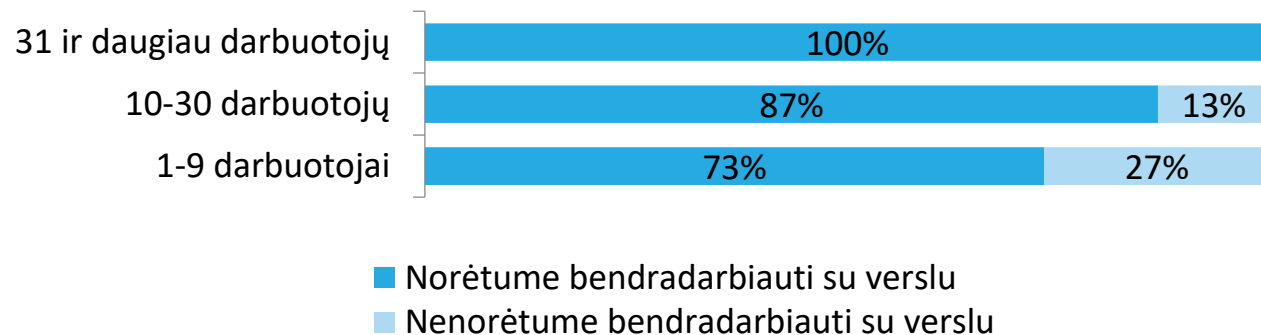
Verslo klausta: Ar Jūsų įmonė norėtų vykdyti bendrus MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?

Tyrėjų klausta: Ar Jūs norėtumėte vykdyti bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

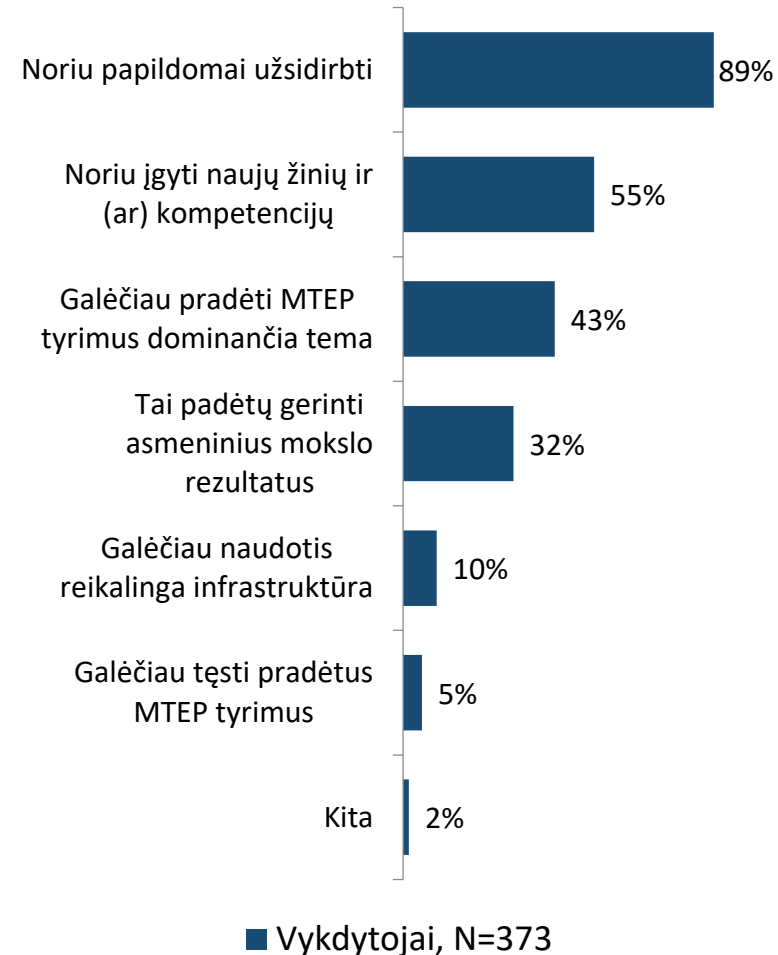
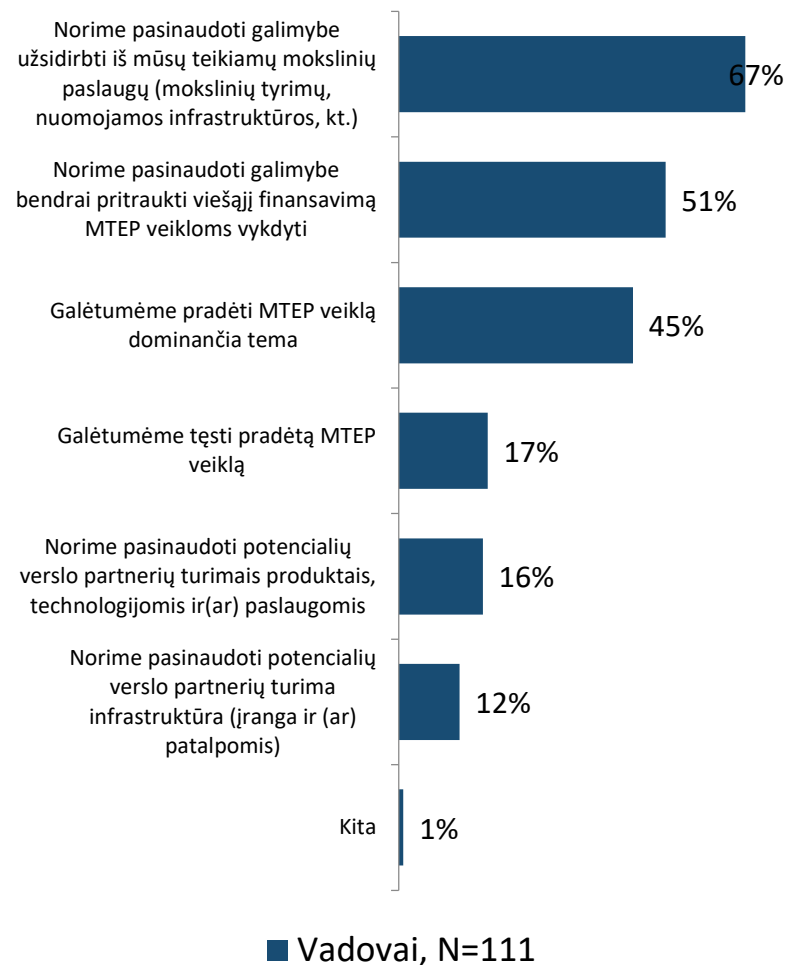
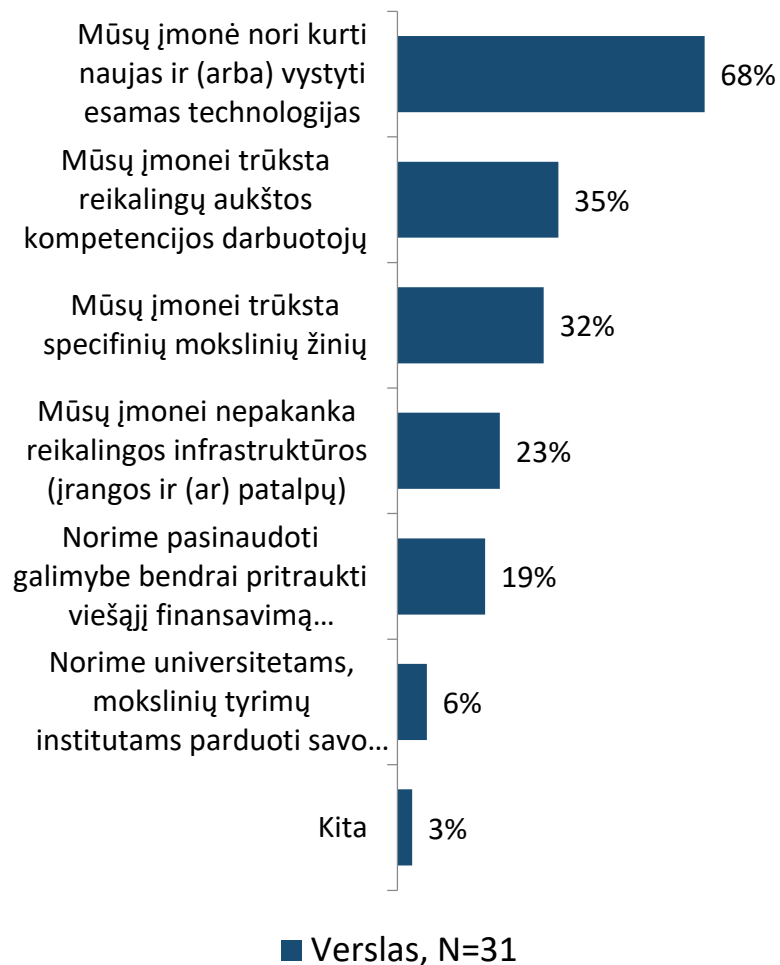
Dažniausiai pradėti bendradarbiauti su verslu nori dideliame skaičiui (31 ir daugiau) žmonių vadovaujantys **tyrėjai vadovai**. Rečiausiai - mažoms komandoms (iki 9 žmonių) vadovaujantieji.

Rečiausiai pradėti bendradarbiauti su verslo įmonėmis norėtų tie tyrėjai vadovai, kurie yra vadovavę tik MTEP projektams.

Tyrėjų vykdytojų tarpe dažniausiai į bendrus MTEP projektus norėtų įsitraukti jaunesni, rečiausiai - vyresni asmenys.

Finansinis motyvas – vyraujantis tarp tyrėjų, norinčių pradėti vykdyti bendras MTEP veiklas su verslo įmonėmis. Veiklos plėtros poreikis – vyraujantis verslo įmonių motyvas pradėti bendradarbiavimą su mokslu.

Verslo klausta: Dėl kokių svarbiausių priežasčių Jūsų įmonė nori pradėti bendrus MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Dėl kokių svarbiausių priežasčių Jūs norite pradėti bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

Pagrindinis noro įsitraukti į bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis motyvas - noras papildomai užsidirbti.

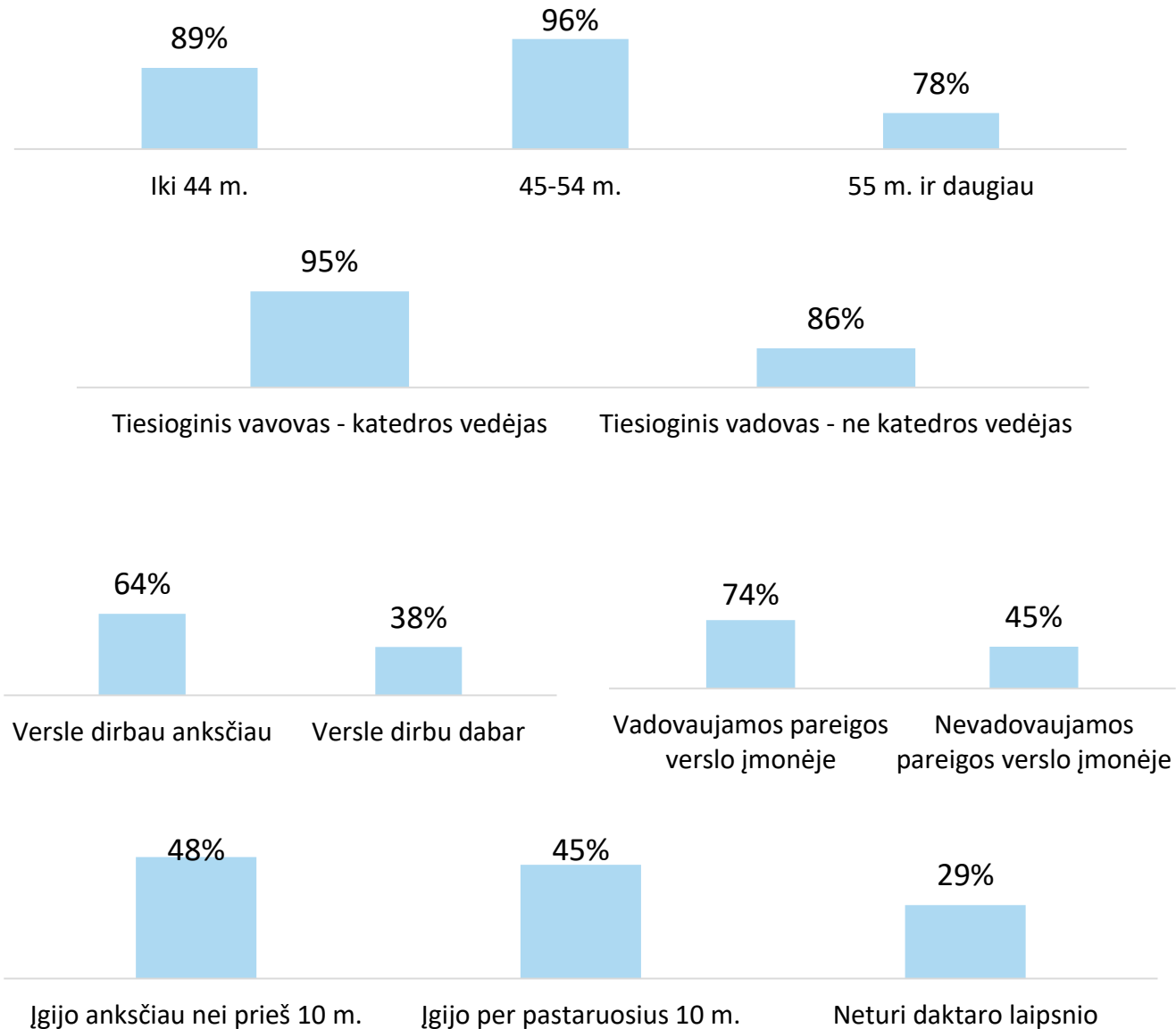
- Ši priežastis 45-54 metų amžiaus grupėje aktuali net 96 proc. respondentų.
- Motyvas papildomai užsidirbti aktualesnis tyrėjams vykdytojams, dirbantiems katedrose.

Noras įgyti naujų žinių ir (ar) kompetencijų yra antra pagal dažnumą nurodyta priežastis.

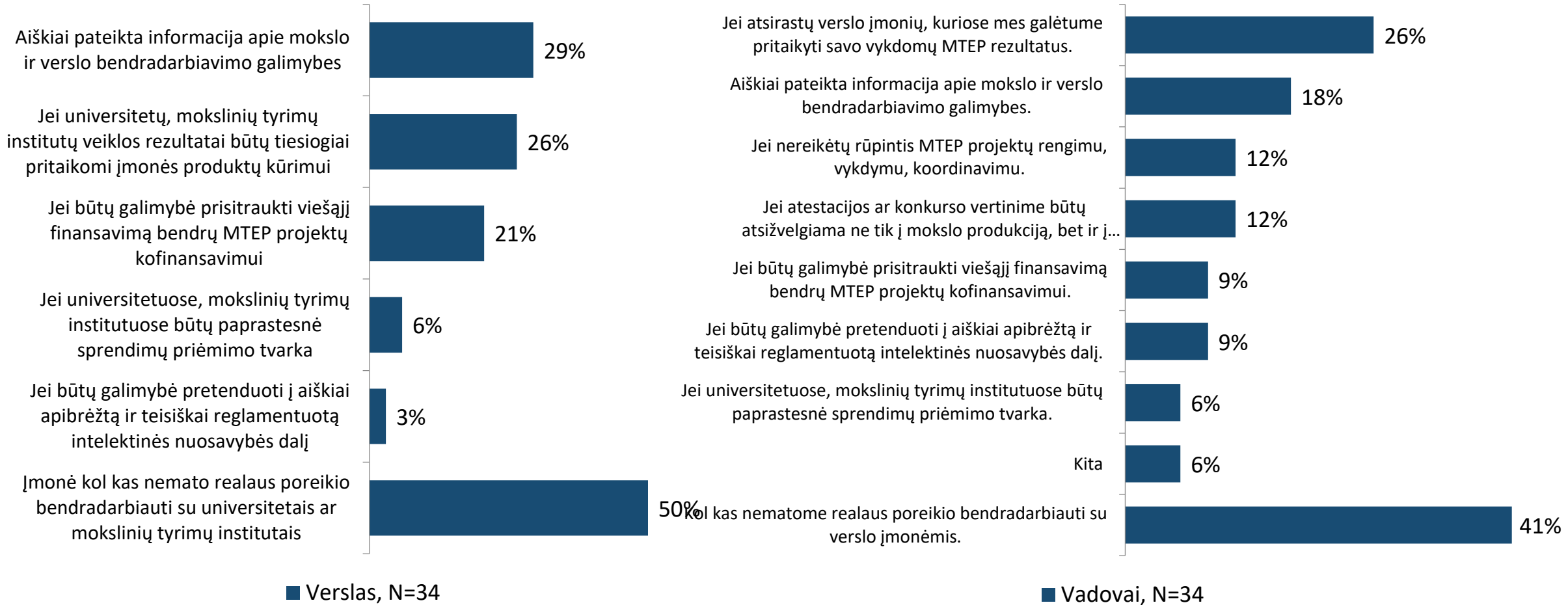
- Ją dažniau nurodė anksčiau dirbę versle, nei kad dabar ten dirbantys tyrėjai vykdytojai. Taip pat - versle užimantys (ar užėmę) vadovaujančias pareigas.

Motyvas pradėti MTEP tyrimus dominančia tema aktualesnis

- turintiems daktaro laipsnį asmenims.

Nebendradarbiaujantį ir to nenorintį verslą pradėti vykdyti bendrus MTEP projektus paskatintų aiški informacija apie bendradarbiavimo galimybes bei tyrėjų MTEP rezultatų pritaikomumas versle, o tyrėjus – galimybė pritaikyti savo vykdomų MTEP rezultatus versle

Verslo klausta: Kas Jūsų įmonę paskatintų pradėti vykdyti bendrus MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų vadovų klausta: Kas Jus paskatintų pradėti vykdyti bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

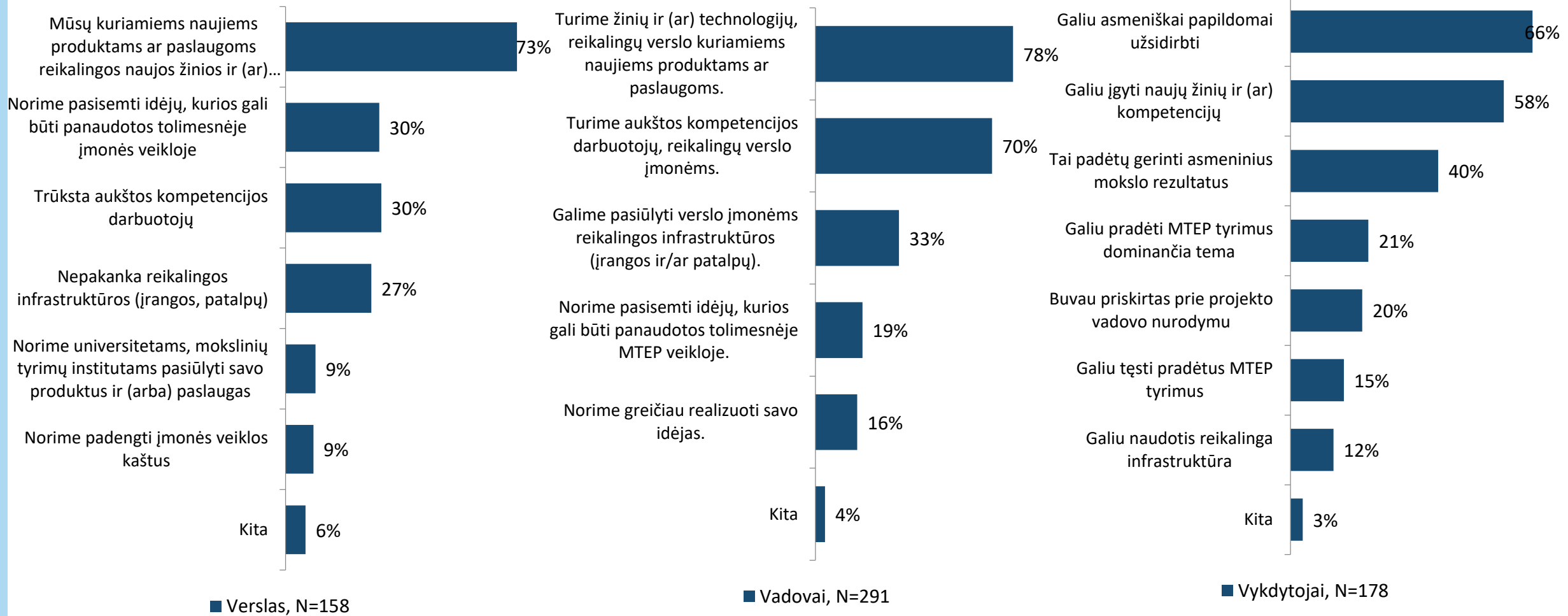
3. Kokie veiksniai skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

3.1. Kokie veiksniai skatintų pradėti bendras MTEP veiklas iki šiol nebendradarbiavusius?

3.2. Dėl kokių priežasčių mokslo ir verslo atstovai yra įsitraukę į bendrus MTEP projektus?

3.3. Kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Verslo įmonės su mokslu dažniausiai bendradarbiauja dėl naujų žinių ir technologijų poreikio. Mokslas – dėl to, jog gali tai pasiūlyti.

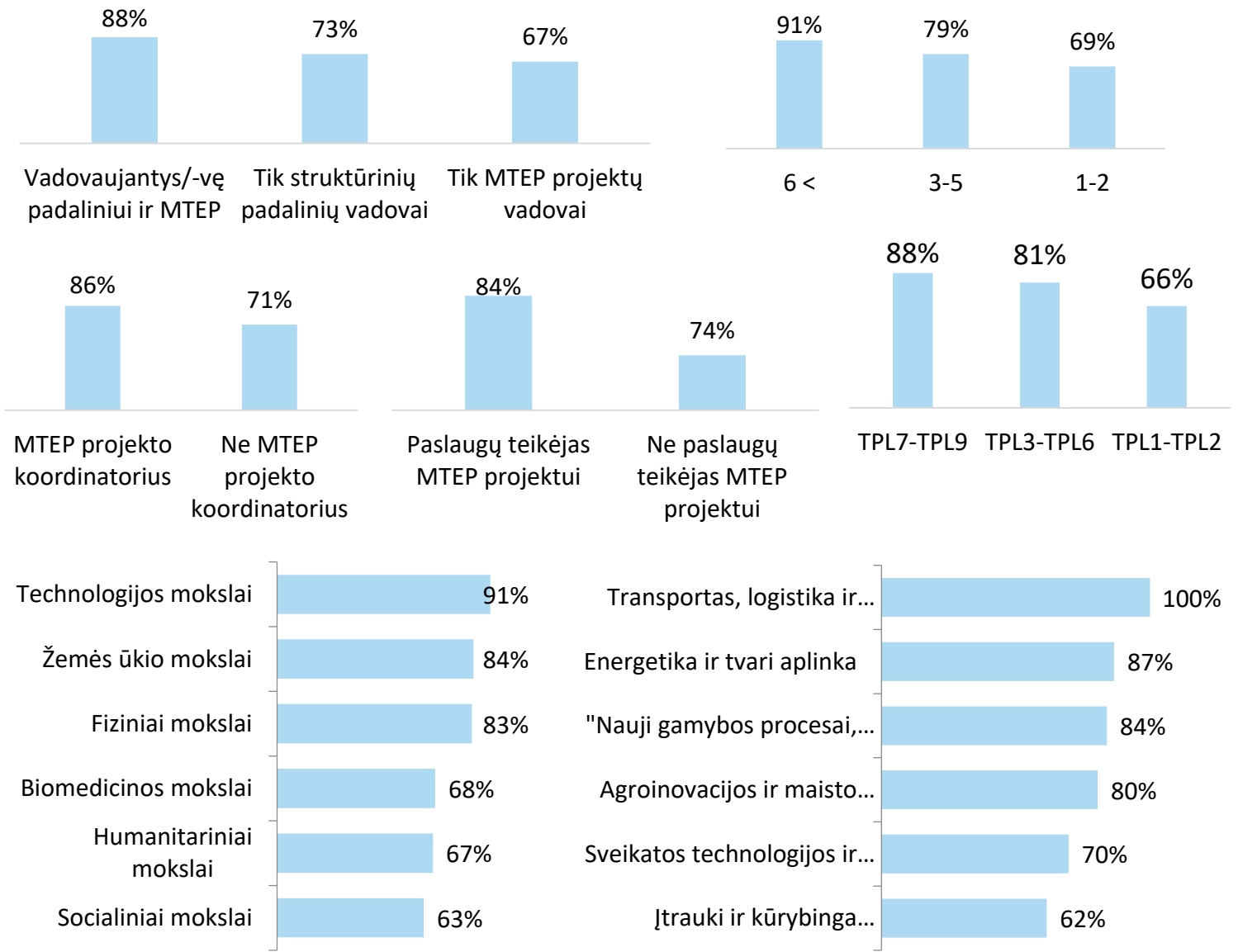

Verslo klausta: Kodėl Jūsų įmonė vykdo ar vykdė bendrus MTEP projektus su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Kodėl Jūs dalyvaujate bendruose MTEP projektuose su verslo įmonėmis?

Dažniausias motyvas, kodėl **tyrėjai vadovai** dalyvauja bendruose MTEP projektuose su verslu - verslui reikalingų žinių ir technologijų turėjimas. Šį motyvą dažniausiai nurodė:

- vadovaujantys ne tik administraciniam padaliniui, bet ir MTEP tyrėjų komandai
- turėję 6 ir daugiau bendrų MTEP projektų
- technologijos, žemės ūkio ir fizinių mokslų atstovai
- Vykdantys MTEP, artimą prioritetams "Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos", "Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos", "Energetika ir tvari aplinka".
- Dažniau - projektų koordinatoriai bei paslaugų teikėjai MTEP projektui.

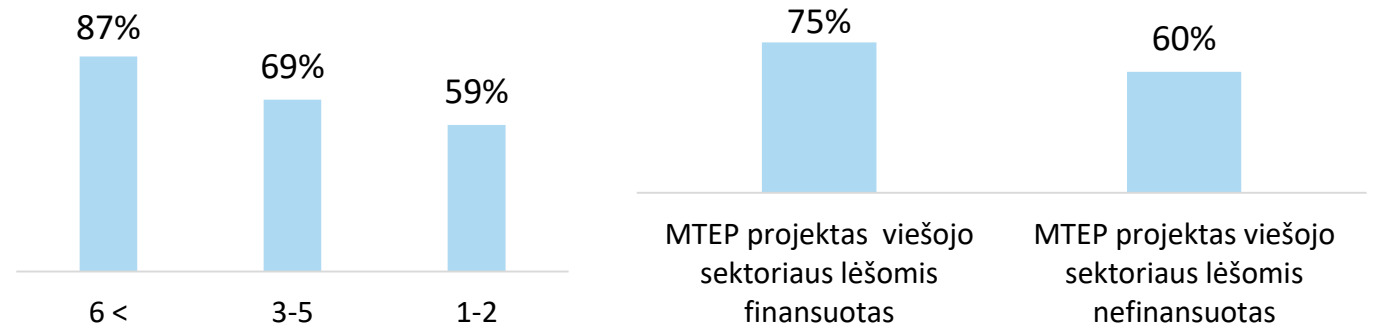
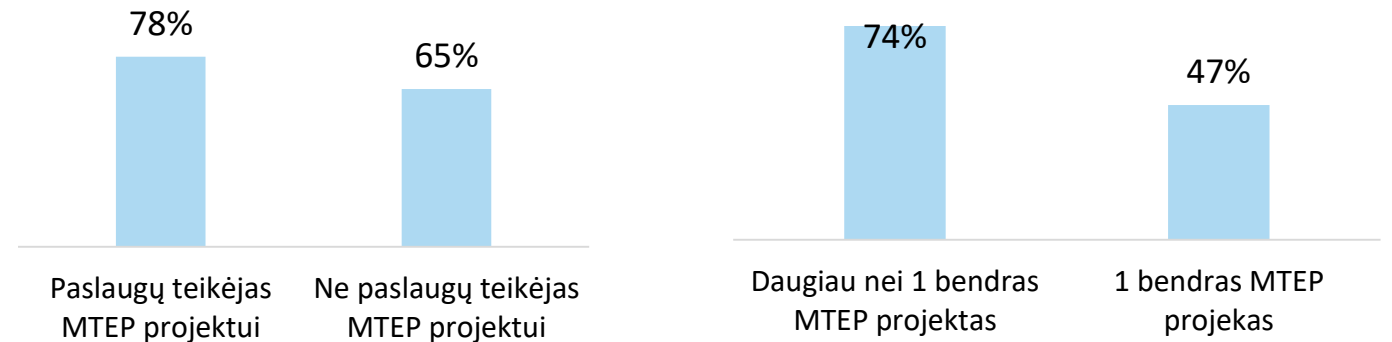
Rečiausiai šį motyvą rinkosi bendradarbiavimą baigiantys TPL1-TPL2 lygiuose (lyginant juos su tais, kurie baigia aukštesniuose TPL)

Antras pagal dažnumą **tyrėjų vadovų** pasirinktas motyvas - aukštos kompetencijos darbuotojų, reikalingų verslo įmonėms, turėjimas.

Jį dažniau nurodė:

- MTEP projekto partneriai bei paslaugų MTEP projektui teikėjai
- turėję daugiau nei vieną bendrą MTEP projektą
- dalyvavę 6 ir daugiau projektuose
- vykdę MTEP projektus, finansuotus viešojo sektoriaus lėšomis

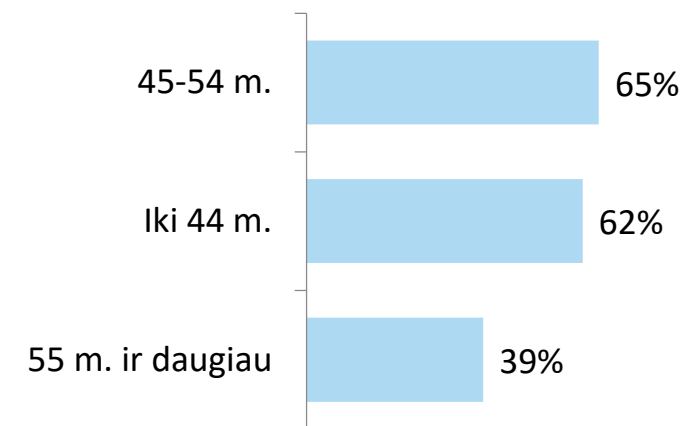
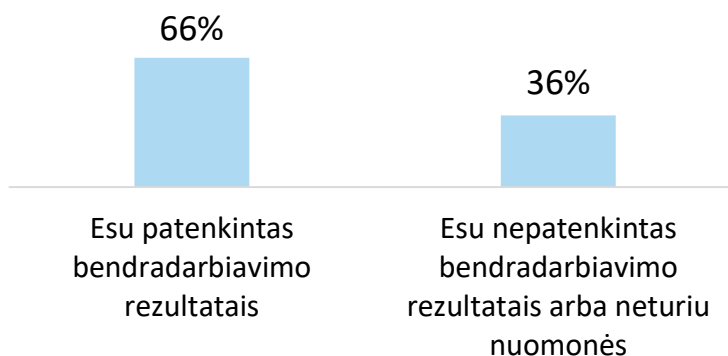
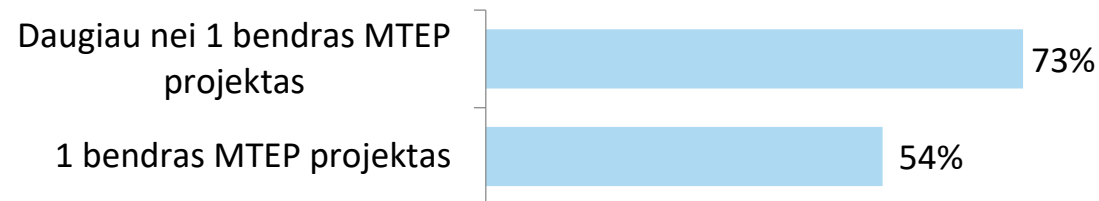

Tyrėjų vykdytojų tarpe svarbiausias motyvas, kodėl dalyvaujama bendruose MTEP projektuose su verslu – „Galiu asmeniškai papildomai užsidirbti“. Jį dažniau nurodė:

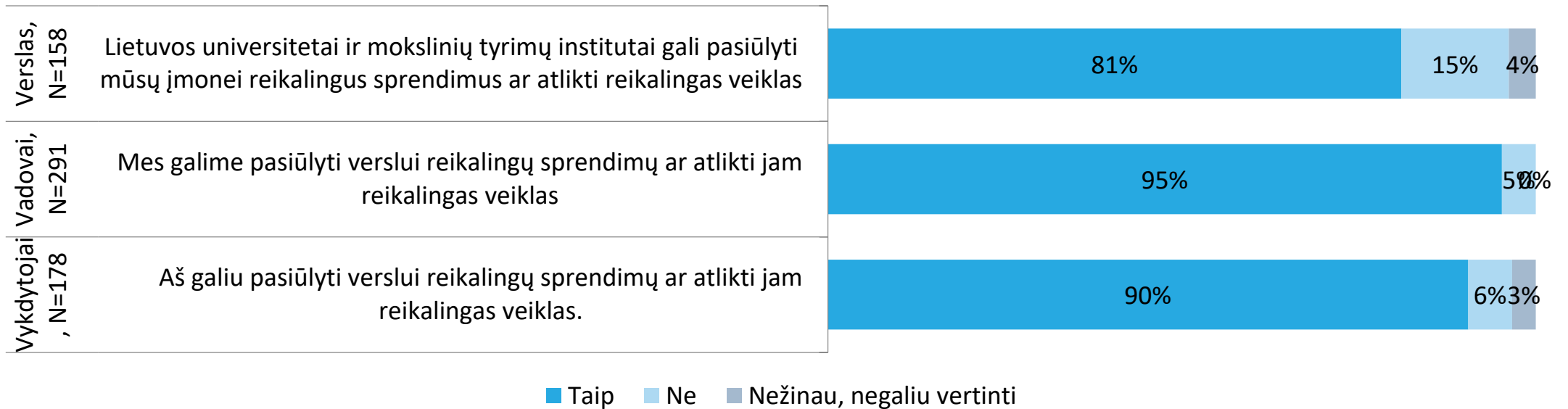
- Bendradarbiavę su įmonėmis tiesiogiai
- Dalyvavę daugiau nei viename projekte

Antra pagal svarbumą priežastis „Galiu įgyti naujų žinių ir (ar) kompetencijų“. Ją dažniau nurodė:

- Patenkinti bendradarbiavimo rezultatais.
- Iki 55 metų amžiaus tyrėjai vykdytojai.

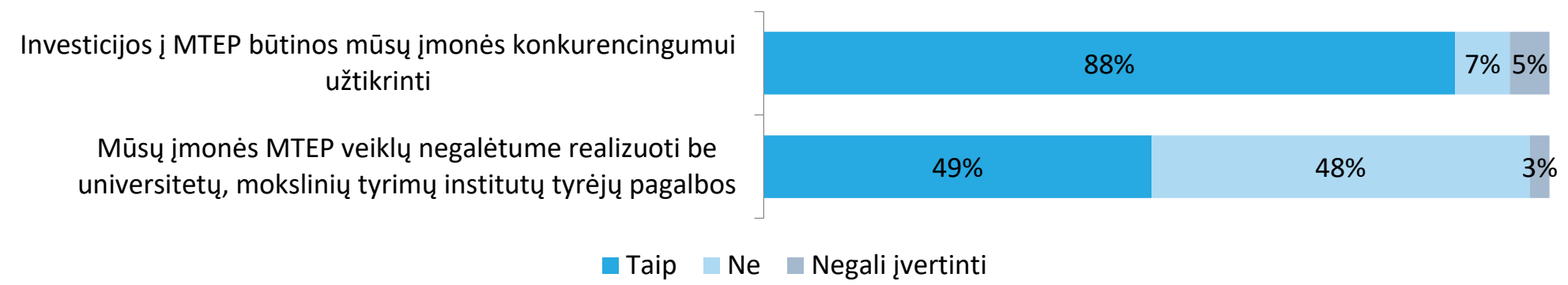

Respondentų nuomone, mokslas gali verslui pasiūlyti reikalingų sprendimų ir paslaugų

Respondentų klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šioms teiginiams?

Verslo atstovų nuomone, investicijos į MTEP padeda užtikrinti įmonių konkurencingumą, tačiau pusė įmonių mano, kad MTEP veiklas galėtų realizuoti be tyrėjų pagalbos

Verslo klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šioms teiginiam?

3. Kokie veiksniai skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

3.1. Kokie veiksniai skatintų pradėti bendras MTEP veiklas iki šiol nebendradarbiavusius?

3.2. Dėl kokių priežasčių mokslo ir verslo atstovai yra įsitraukę į bendrus MTEP projektus?

3.3. Kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Visoms tyrimo tikslinėms grupėms užduotas atviras klausimas:

„Jei turite konkrečių pasiūlymų, kokios priemonės galėtų paskatinti ar sustiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje, įrašykite“.

Toliau pateikiama gautų rezultatų analizė:

- 1) išskirtos pagrindinės respondentų probleminės sritys ir posričiai.
- 2) Pateikti reikšmingiausi respondentų siūlymai inovacijų politikos tobulinimui ir įgyvendinimui.

Pastaba: tuo atveju, jei respondentų pateikti siūlymai dubliavo esamus viešosios politikos instrumentus buvo daroma prielaida, kad respondentai apie tai nėra tinkamai informuoti. To pagrindu suformuluotos papildomos rekomendacijos gerinti informacijos viešinimą.

Respondentų atsakymų pagrindu išskirtos pagrindinės probleminės sritys ir posričiai

Probleminės sritys	Posričiai
Finansavimas	Finansavimo procedūrų paprastinimas
	Finansavimo didinimas
	Finansavimo tvarumas
	Finansavimo patrauklumas MSI
	Finansavimo politikos gerinimas
	Finansavimo skaidrumas
	Finansavimas pagal rezultatus
Administravimas	Administracinės naštos, biurokratijos mažinimo poreikis
	Viešųjų pirkimų paprastinimo poreikis
	Paraiškų teikimo tvarkos paprastinimo poreikis
	Paraiškų, projektų vertinimas, taikomi reikalavimai, skaidrumas
Tarpininkavimas	Tarpinės grandies tarp verslo ir mokslo institucijų poreikis
	Tarpininkavimo su verslu mokslo ir studijų institucijų viduje poreikis
	Tarpininkavimo agentūrų kompetencijos, profesionalumo didinimo poreikis
Informavimas ir komunikavimas	Informacijos aiškumo, paprastumo ir pasiekiamumo poreikis
	Informacijos sklaidos poreikis
	Informacinio tipo renginių poreikis
	Bendradarbiavimo duomenų bazės poreikis
	Bendradarbiavimą skatinančių programų poreikis
	Didesnės iniciatyvos iš verslo poreikis
	Didesnės iniciatyvos iš mokslo poreikis
Komunikacija, siekiant išsiaiškinti potencialių partnerių poreikius ir specifiką	

Požiūrio kaita	Verslo specifikos supratimo iš tyrėjų pusės poreikis
	Mokslininkų darbo specifikos supratimo iš verslo pusės poreikis
	Geranoriškumo, kompromisų poreikis
Tyrėjai, mokslo ir studijų institucijos	Iniciatyvos iš tyrėjų, MSI pusės trūkumas
	Tyrėjų kompetencijos trūkumas
	Tyrėjų asmeninės atsakomybės trūkumas
	Tyrėjų atestavimo tvarka, jos tobulinimo poreikis
	MTEP bendradarbiavimo pripažinimo poreikis
	Tyrėjų darbo krūvis
	Nusiskundimai MSI reformomis
	Mokslo kokybės gerinimo poreikis, MTEP pritaikomumas versle
	Tyrėjų finansinio skatinimo už bendradarbiavimą su verslu poreikis
	Mokslo ir verslo turimos infrastruktūros dubliavimasis
Socialinių ir humanitarinių mokslų įtrauktis	
Tarptautiškumas	Projektų tarptautiškumo poreikis
	Finansiškai stiprių, tarptautinių įmonių poreikis
Intelektinė nuosavybė	Autorinių teisių išradėjui didinimas

Reikšmingiausi verslo atstovų siūlymai inovacijų politikos tobulinimui ir įgyvendinimui (1)

Analizėje išskirti <u>verslo atstovų</u> siūlymai	Respondentų teiginiai
Didinti verslo įmonių informuotumą apie mokslo ir studijų institucijose vykdomą MTEP veiklą	„Trūksta renginių mokslo įstaigose, kad suprasti ką gali mūsų mokslas arba ką jis veikia, arba informacijos apie tokius renginius, jeigu jie organizuojami“
Supaprastinti įsitraukimo į bendras MTEP veiklas procedūras (supaprastinti bendradarbiavimo reglamentavimą)	„Mažesnė biurokratija rengiant paraiškas, aiškesni reikalavimai paraiškoms ir aiškesnės mokslo bei verslo institucijų atsakomybės vykdant projektus“; „Aiškesnis ir paprastesnis bendradarbiavimo reglamentavimas (pvz. pramoninė doktorantūra)“
Kelti tyrėjų kompetenciją	„Mokslininkus reikia išmokyti paprasčiausių pagrindų, kaip veikia įmonės.“; „Dirbant specifinėje srityje matom mokslo įstaigų atsilikimą. Darbuotojai teoretikai, neišmano verslo procesų.“; „Pakelti kompetencijos lygį mokslo institucijose“; „Mokslo ir verslo bendradarbiavimas įmanomas tik tuo atveju, jei yra abipusė kompetencija ir partneriai vienas kitą papildo. Šiuo atveju Lietuvoje tai ne visada įmanoma pasiekti, nes universitetai dažnai neturi reikiamos kompetencijos ir reikalingų įgūdžių aktualumo, todėl mūsų įmonė kol kas aktyviai bendradarbiauja su užsienio universitetais, kur galime lengvai suderinti kompetencijas ir gauti abipusės naudos“.
Didinti tyrėjų asmeninę atsakomybę	„Į bendradarbiavimą žiūri kaip į papildomus pinigus, bet nejaučia atsakomybės už rezultato įgyvendinimą“; „<...> Jiems nusispjauti, neneša jokios atsakomybės už tai“.
Didinti, skatinti iniciatyvą iš tyrėjų, mokslo ir studijų institucijų pusės	„Aktyvus MTEP bendruomenės siekis pasiūlyti verslo atstovams bendradarbiauti.“; „<...> dabar labai trūksta pas juos noro“; „Šiuo metu komunikacija vyksta tik viena kryptimi t.y. mokslas bandomas įpiršti verslui ir mokslas eina link verslo t.y. mokslinės žinios naudojamos versle etc. tačiau nėra atgalinio arba ir kitos pusės ryšio. t.y. tam kad mokslas neprarūgtų, verslas turi daug žinių ir jas ganėtinais dinamiškai atnaujina bei nesunkiai gali dalintis. mes galime daug parodyti ir paaiškinti kartais tai ir darome su tikslu kad mokslas ruošų naujus kompetentingus specialistus ar vykdytu tyrimus kurių šiuo metu nedaro. tačiau tai nėra skatinama. o kadangi verslas ir taip užimtas tai bes skatinimo vyksta menkai“.
Ieškoti bendrų sąlyčio taškų, stengiantis atsižvelgti į abiejų pusių specifiką	„Įmonių tikslas sukurti technologiją, kuri priklausytų tik įmonei, suteiktų įmonei pranašumą ir kurios nežinotų konkurentai. Universitetų tikslas apie visas sukurtas technologijas rašyti straipsnius ir viešinti. Tikslu vektoriai priešingi, todėl bendradarbiavimas komplikuoatas“.

Reikšmingiausi verslo atstovų siūlymai inovacijų politikos tobulinimui ir įgyvendinimui (2)

Analizėje išskirti verslo atstovų siūlymai	Respondentų teiginiai
Didinti verslo įmonių informuotumą apie mokslo ir studijų institucijose vykdomą MTEP veiklą	„Trūksta renginių mokslo įstaigose, kad suprasti ką gali mūsų mokslas arba ką jis veikia, arba informacijos apie tokius renginius, jeigu jie organizuojami“
Supaprastinti įsitraukimo į bendras MTEP veiklas procedūras (supaprastinti bendradarbiavimo reglamentavimą)	„Taisyklių ir procedūrų supaprastinimas“; „Mažesnė biurokratija rengiant paraiškas, aiškesni reikalavimai paraiškoms ir aiškesnės mokslo bei verslo institucijų atsakomybės vykdant projektus“; „Aiškesnis ir paprastesnis bendradarbiavimo reglamentavimas (pvz. pramoninė doktorantūra)“; „Reikėtų nustatyti mažiau riboklių. Ne visi šiais laikais siekia tik apgauti, o norint įrodyti, kad tu veiksi skaidriai, kartais nusvyra rankos beįrodinėjant.“
Tyrėjus motyvuoti finansiškai	„Aiški motyvacinė finansinė sistema skatinanti kūrėją realizuoti savo idėją o mokslinę instituciją turėti galimybių palaikyti ir gauti naudos iš tokio bendradarbiavimo“; „Didesnį bendradarbiavimą su institucijomis, ne pavieniais mokslininkais, padidintų mažesnė universitetų/mokslo centrų pasiimama dalis už administravimą ir didesnis atlygis tyrėjams dirbantiems tiesioginį darbą. Mokslininkai nori gauti pinigus už darbą, o ne "uždirbti" universitetų ar mokslo centrų išlaikymui“; „Iki šiol universitetams ir mokslinių tyrimų institutams daugiausia pinigų valstybė skyrė įrangai įsigyti, o ne tyrėjų atlyginimams. Siekiant tyrėjams išsilaikyti, jų paslaugos tampa gan brangios, o rezultatai ne visada tinkami įmonėms. Mano nuomone, reikėtų daugiau pinigų skirti kvalifikuotų tyrėjų atlyginimams. Tuomet reikėtų tyrėjams leisti tam tikrą laikotarpį teikti įmonėms MTEP paslaugas nemokamai, bet įvesti atsiskaitymo rodiklį - kiek tyrėjų sugeneruotų MTEP idėjų buvo įgyvendinta praktiškai ir pavirto komerciškai sėkmingais produktais.“
Finansavimą skirti remiantis rezultatais	„Public financed R&D projects should be evaluated and monitored based on results, not on deliverables. This would create more flexibility needed by organizations to implement agile adaptive and learning methods in the R&D“
Dalinai finansuoti ne tik didelės, bet ir mažesnės apimties projektus	„Mūsų įmonė nedidelė, sunku sukaupti lėšų MTEP projektams, o pastaruoju metu MTEP veiklas skatinantys projektai yra arba didelės apimties (pvz. INTELEKTO kvietimai) arba pradedantiems bendradarbiavimą su mokslo įstaigomis (pvz. INOČEKIAI. Įmonei MTEP veiklas vystyti padėtų mažesnės apimties projektų dalinis finansavimas.“

Reikšmingiausi tyrėjų vadovų siūlymai inovacijų politikos tobulinimui ir įgyvendinimui

Analizėje išskirti <u>tyrėjų vadovų</u> siūlymai	Respondentų teiginiai
Gerinti MTEP bendradarbiavimo projektus administruojančių institucijų kompetenciją	„<...>, kompetentingų ekspertų įtraukimas į paraiškų vertinimą..“; "Abejoju, kad projektus administruojantys valdininkai yra tinkamiausi tarpininkai MTEP rezultatų diegimo spartinimui ir skatinimui.“; Projektus administruojančių institucijų ir specialistų kompetencijos gerinimas"
Viešinti finansuojamų projektų rezultatus	„Viešinti finansuojamų projektų pasiektus ir (svarbiausia) nepasiektus rezultatus. Ypač tai liečia projektus, kuriuos administruoja LMT.“
Skaidriai vykdyti tyrėjų atestaciją	„„<...>Išskaidrinti atestacijos nuostatas, kad surinkus REP sumą ir reikiamą publikacijų skaičių automatiškai gauni viršijimą (o ne dar tenkinti 130+ papildomų parametru, kurių neina užtikrinti).<...>“
Tobulinti tyrėjų atestacijos tvarką įvedant mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje vertinimo aspektą	„<...>Mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje pasiektų rezultatų įvertinimas rodikliais, lygiaverčiais rodikliams, kuriais vertinamos aukšto lygio publikacijos.“;

Reikšmingiausi tyrėjų vykdytojų siūlymai inovacijų politikos tobulinimui ir įgyvendinimui

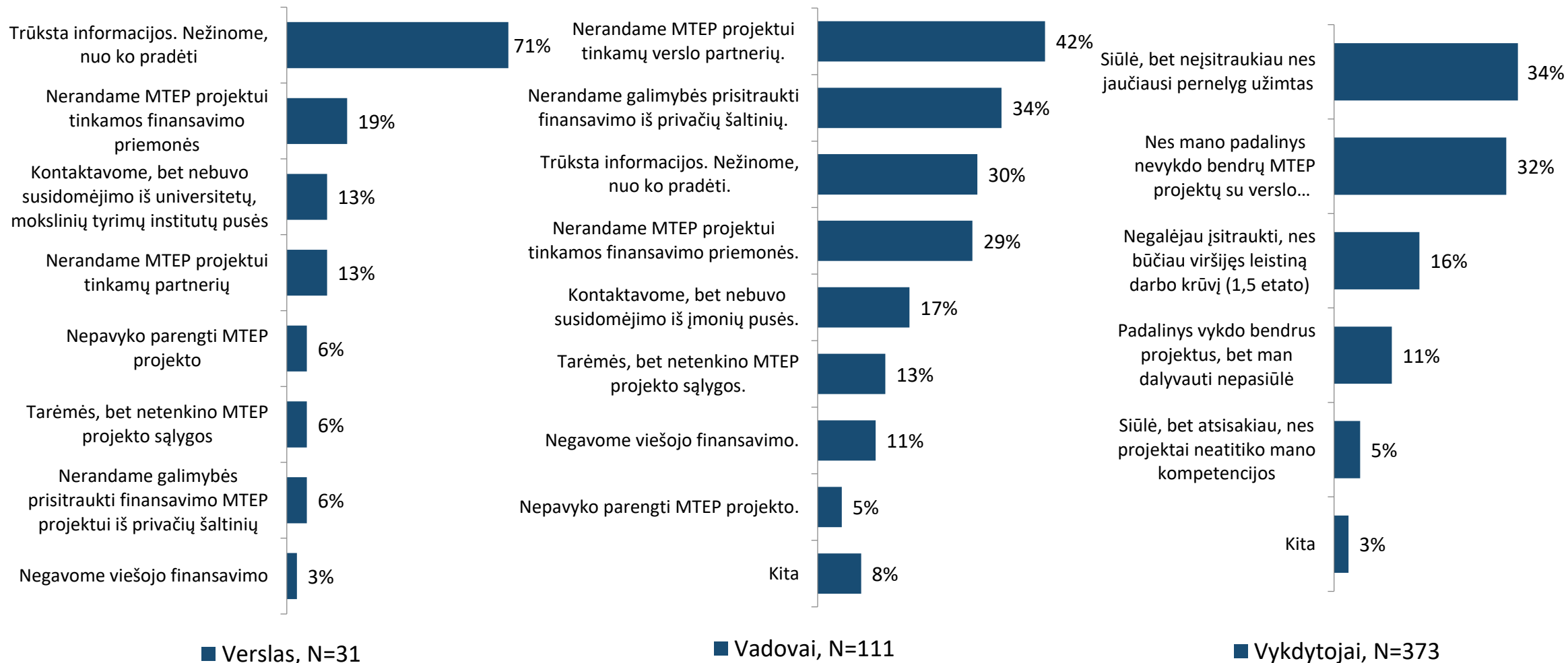
Analizėje išskirti <u>tyrėjų vykdytojų</u> siūlymai	Respondentų teiginiai
Didinti tarpininkavimo agentūrų kompetenciją, profesionalumą	„<...> Turėtų keistis agentūros kompetencija ir požiūris į mokslinius tyrimus“; „<...>Diegti lankstų, individualų kontroliuojančių institucijų santykį su mokslininkais tyrėjais, kuriame pirmiausia būtų matomas konkretus žmogus su jo galimybėmis, o ne statistinis vienetas.“
Atestacijose tik publikacijų vertinimas trukdo skatinti bendradarbiavimą su mokslu. Tobulinti atestacijų tvarką, įtraukiant ir kitus kriterijus.	„Apie kokį MTEP galima kalbėti, jei iš mokslininkų laukiama tik publikacijų. Mokslininkai ir jų tyrimai orientuoti į šešis puslapius žurnale, bet ne į MTEP.“; „Reikalavimas mokslininkams atestacijai turėti tik publikacijas žlugdo bet kokį bendradarbiavimą su verslo įmonėmis arba verčia imituoti MTEP veiklą.“; „Atsisakyti sistemos, kuomet mokslininko/tyrėjo kompetencija vertinama publikacijomis. Labiau skatinti finansiškai ir ne finansiškai mokslininkų/tyrėjų grupes/universitetus dalyvauti projektuose su verslu atsižvelgiant į tai atestacijų/universitetų vertinimo ar reitingavimo metu.“; „<...>Nes dabar veikianti sistema išstumia iš universitetų tyrėjus, kurie nepublikuoja savo tyrimų. Paradoksas tame, kad verslas dažnai kelia sąlygą neviešinti tyrimų ir jų rezultatų, o universitetai - atvirkščiai.“ Be to, dabartinė mokslo darbuotojų veiklos vertinimo sistema realiai yra viena iš didžiausių mokslo ir verslo bendradarbiavimo kliūčių“;
Subalansuoti dabar esantį pernelyg didelį darbo krūvį	„Baikit šaipytis iš dėstytojų, kurie turi ir dėstyti studentams ir dar sutartis atnešti. Ir viską daro už minimalią algą.“; „Mokslininkų krūviai ir taip nežmoniškai dideli. Mokslinės produkcijos reikalavimai nepamatuoti, viršija visas galimybes. Todėl nelieka laiko jokiems papildomiems darbams.“ „Svarbiausia reikalingas normalus atlyginimas ir krūvis, kad atsirastų laiko ir mokslinių jėgų bendradarbiavimui su verslu, nes dabar tenka išsimėtyti per įvairias veiklas ir "vos" spėti suktis, kad išgyventume.“

4. Kokie veiksniai trukdo mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje atsiradimui ir plėtrai?

4.1. Dėl kokių priežasčių nepradedami bendri MTEP projektai ir veiklos?

4.2. Su kokiomis kliūtimis yra susiduriama įgyvendinant bendras MTEP veiklas?

Didžiausias norintį su mokslu bendradarbiauti verslą stabdantis veiksnys – informacijos trūkumas

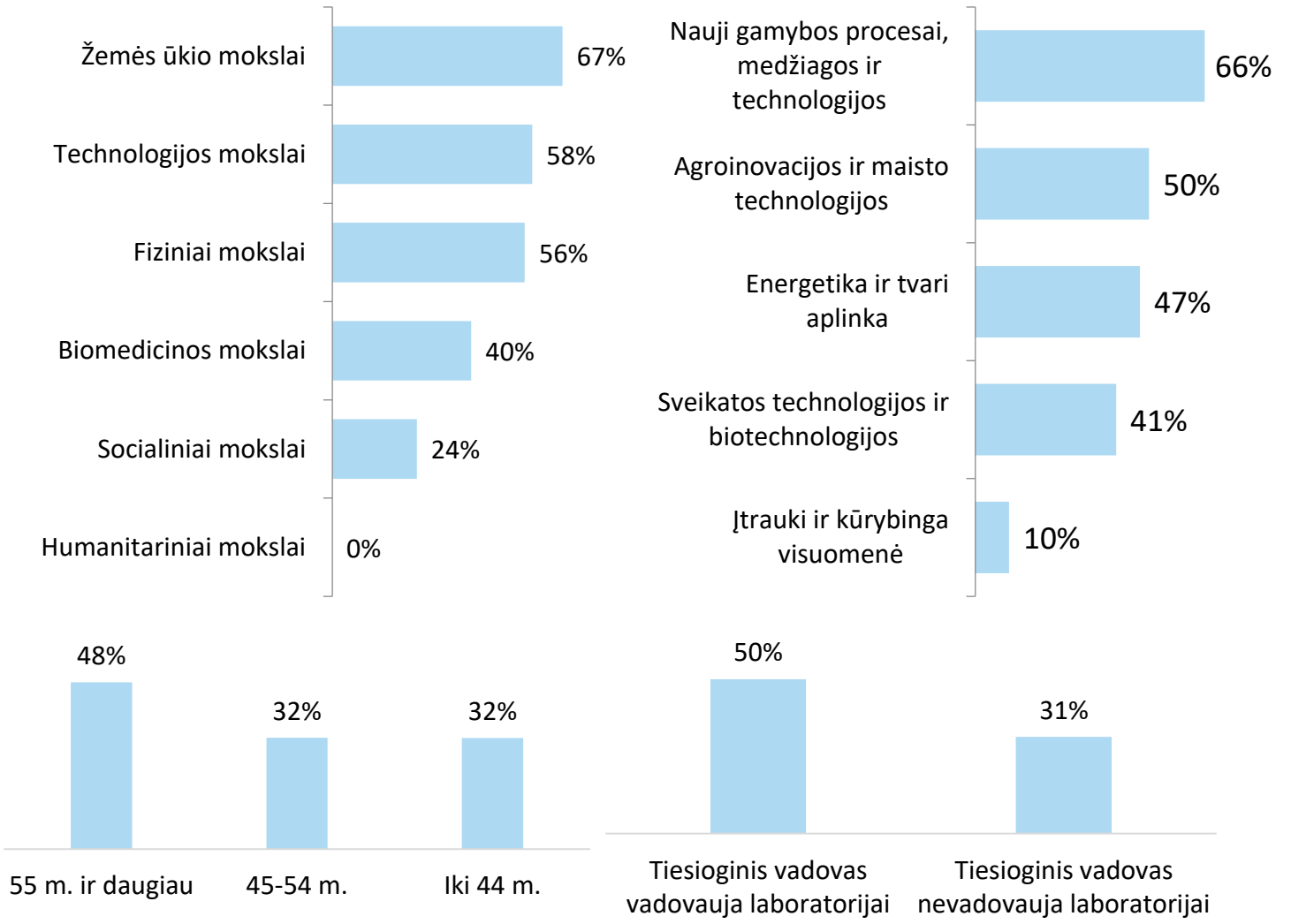

Verslo klausta: . Dėl kokių svarbiausių priežasčių Jūsų įmonė iki šiol nevykdė MTEP projektų su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Dėl kokių svarbiausių priežasčių Jūs iki šiol nevykdėte bendrų MTEP projektų su verslo įmonėmis?

Tyrėjai vykdytojai dažniausiai neįsitraukia dėl pernelyg didelio užimtumo.

Ši priežastis dažnesnė tarp:

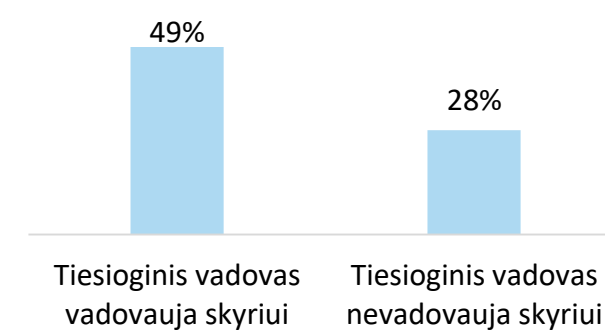
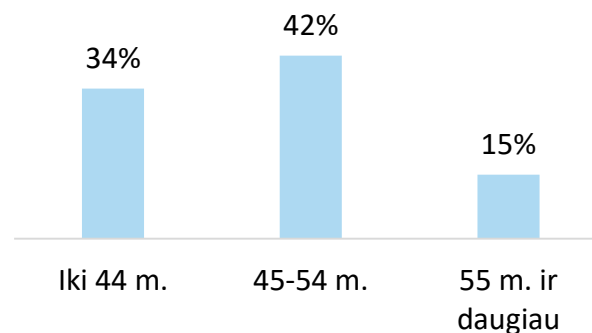
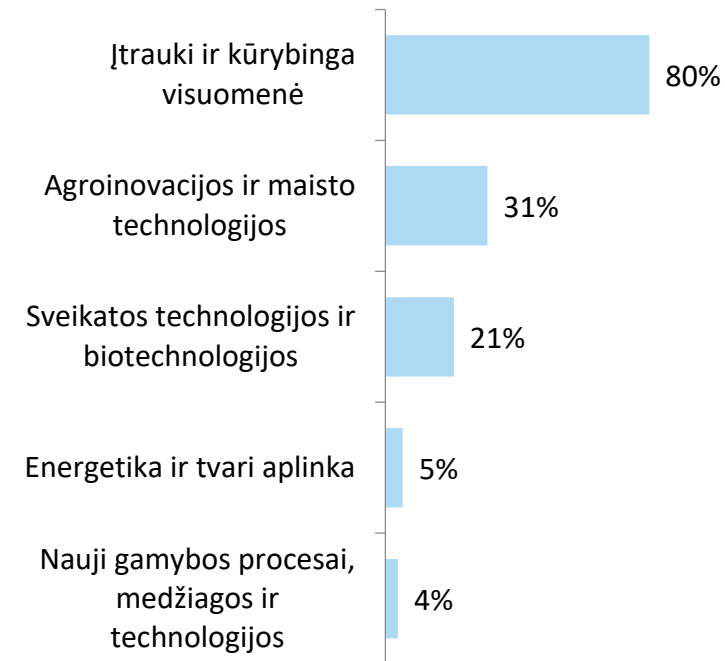
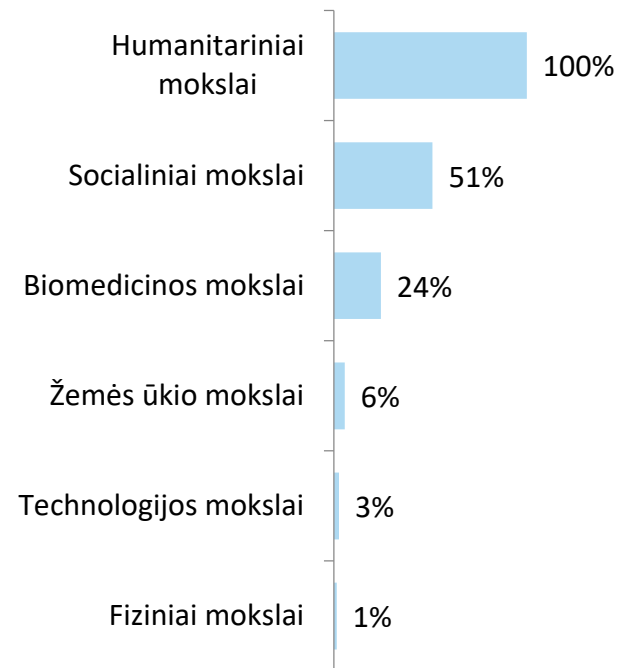
- žemės ūkio, technologijų ir fizinių mokslų atstovų
- vykdančių MTEP, artimą prioritetui „Naujos gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“
- vyresnių tyrėjų
- laboratorijų darbuotojų

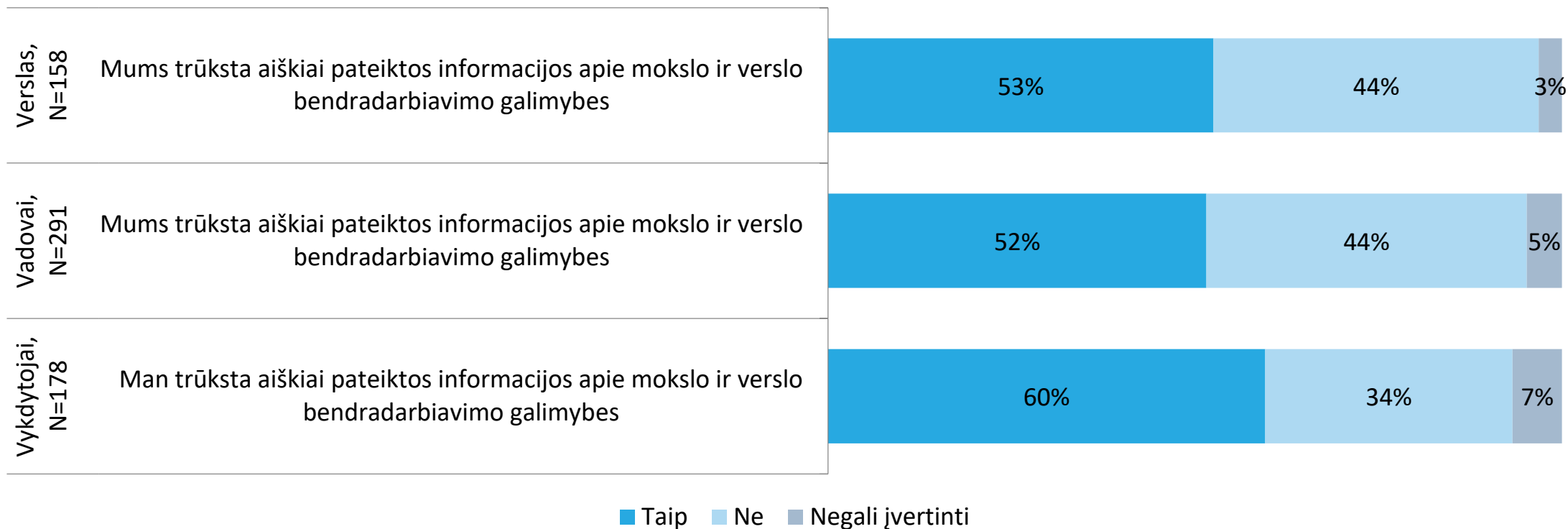
Antra pagal dažnumą **tyrėjų vykdytojų** nebendradarbiavimo su verslu priežastis – padalinys, kuriame tyrėjas dirba, nevykdo bendrų MTEP veiklų su verslu.

Šią priežastį dažniau nurodė:

- humanitarinių ir socialinių mokslų atstovai
- vykdytojai MTEP, artimą prioritetui „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“
- jaunesni tyrėjai
- tyrėjai, tiesiogiai pavaldūs skyrių vadovams

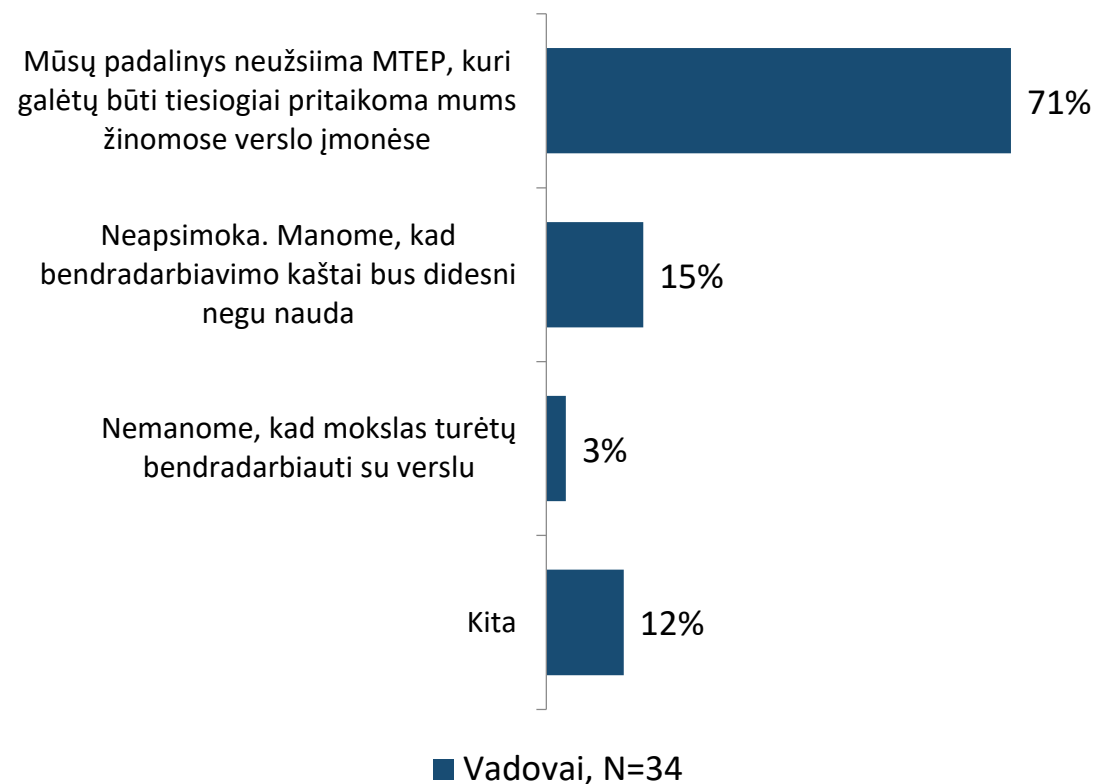

Didesnei daliai respondentų trūksta aiškiai pateiktos informacijos apie bendradarbiavimo galimybes

Verslo klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šiems teiginiams?

Dažniausia tyrėjų nenoro bendradarbiauti su verslu priežastis – pasiūlos nebuvimas. Verslo įmonės, skirtingai nei užsienio praktikoje, rečiausiai nurodė, kad su mokslu nenori bendradarbiauti baimindamiesi atskleisti įmonės technologes paslaptis.

Verslo klausta: Kodėl Jūsų įmonė nenori vykdyti MTEP projektų su universitetais ar mokslinių tyrimų institutais?
Tyrėjų vadovų klausta: Kodėl Jūs nenorite dalyvauti bendruose MTEP projektuose su verslo įmonėmis?

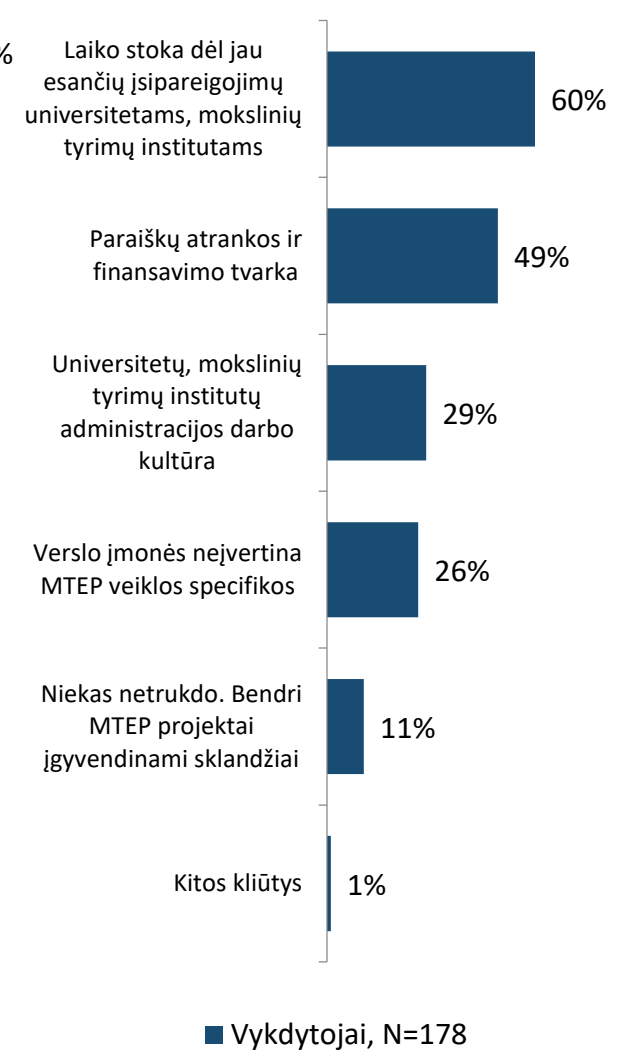
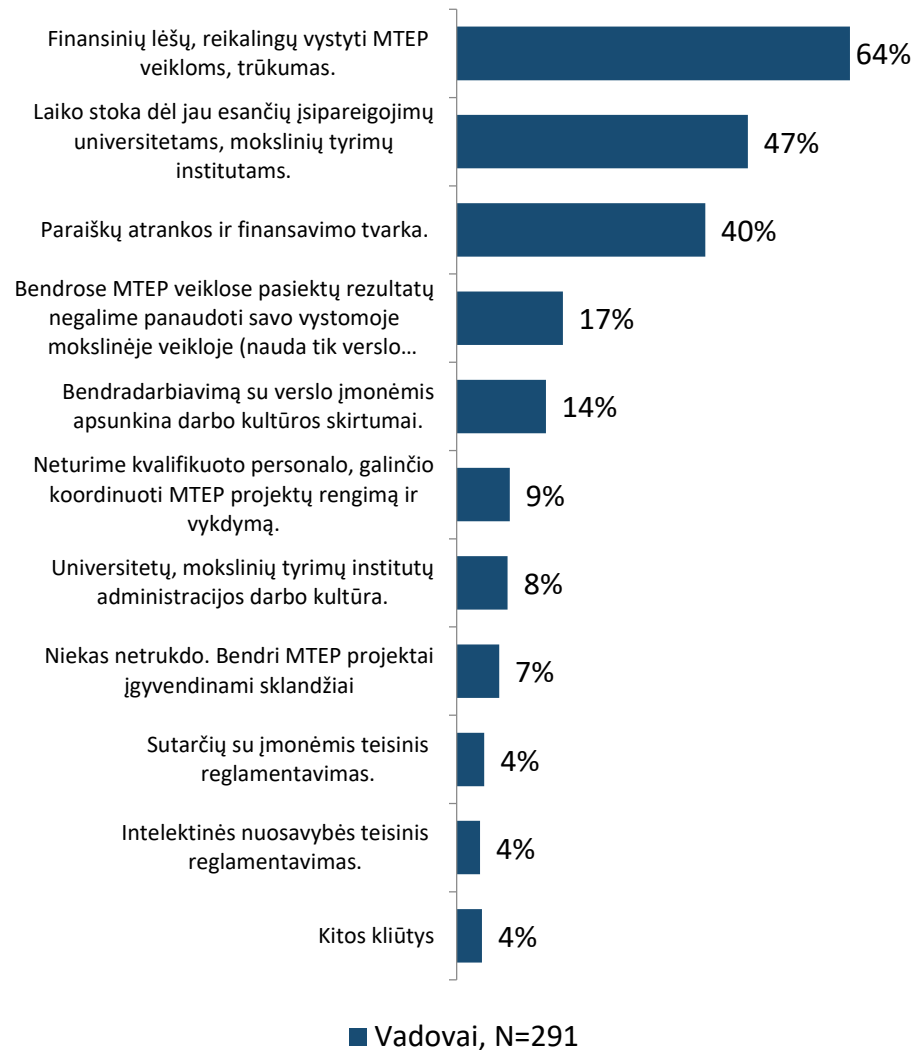
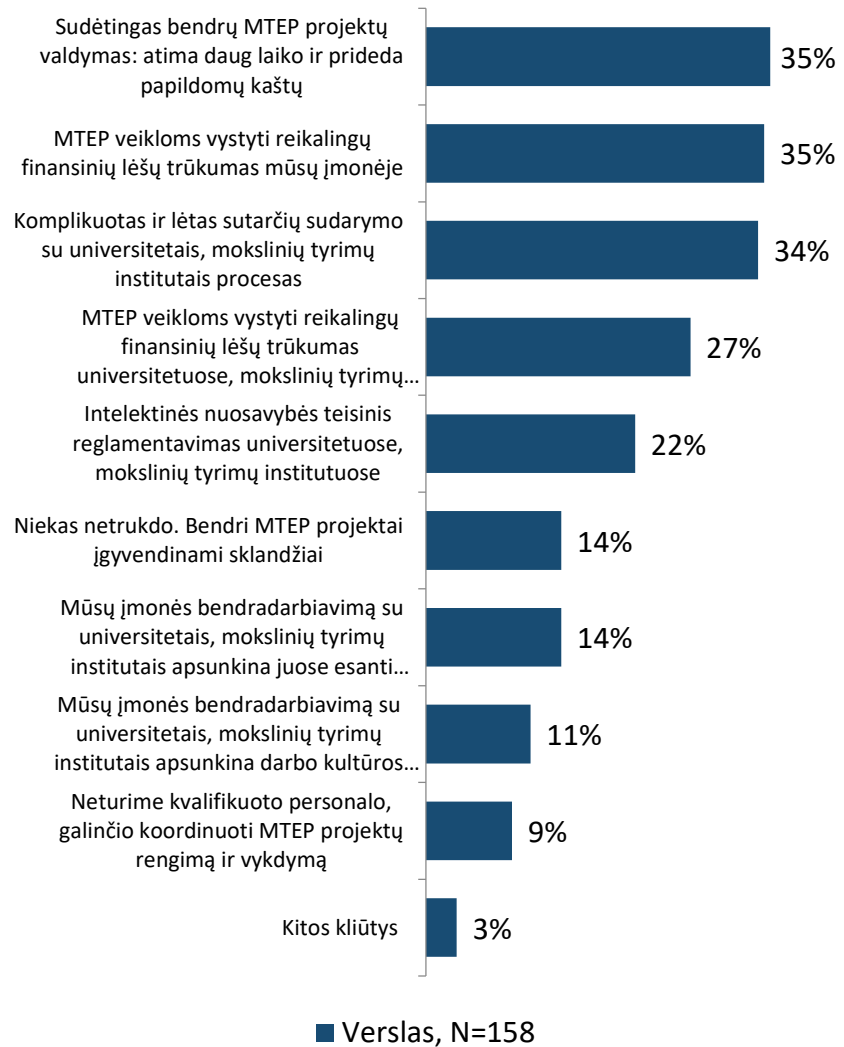
4. Kokie veiksniai trukdo mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje atsiradimui ir plėtrai?

4.1. Dėl kokių priežasčių nepradedami bendri MTEP projektai ir veiklos?

4.2. Su kokiomis kliūtimis yra susiduriama įgyvendinant bendras MTEP veiklas?

Didžiausios kliūtys vykdant bendrus MTEP projektus – lėšų trūkumas, sudėtingas projektų administravimas ir laiko stoka

4.2. Su kokiomis kliūtimis yra susiduriama įgyvendinant bendrus MTEP veiklas?

Verslo klausta: Su kokiomis bendromis kliūtimis Jūs susiduriate vykdydami bendrus MTEP projektus su universitetais, mokslinių tyrimų institutais?
 Tyrėjų klausta: Su kokiomis bendromis kliūtimis Jūs susiduriate įgyvendindami bendrus MTEP projektus su verslo įmonėmis?

Sudėtingą bendrų MTEP projektų valdymą, kaip kliūtį, dažniau įvardino tie **verslo atstovai**, kurie:

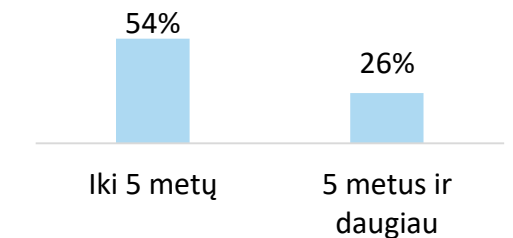
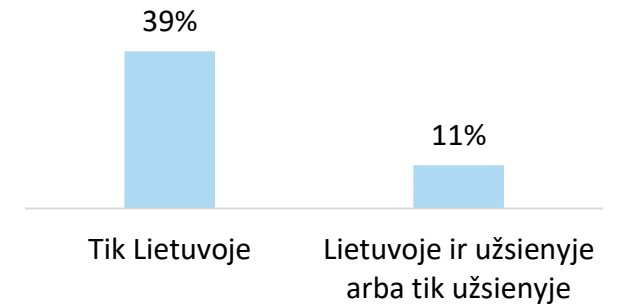
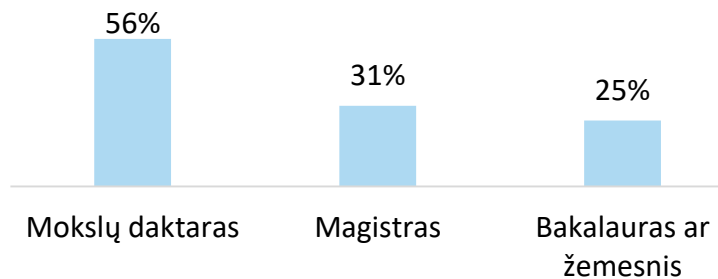
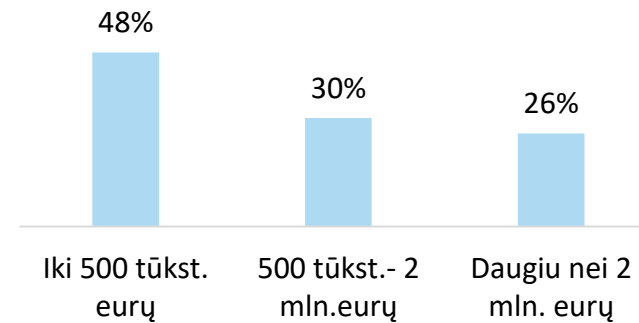
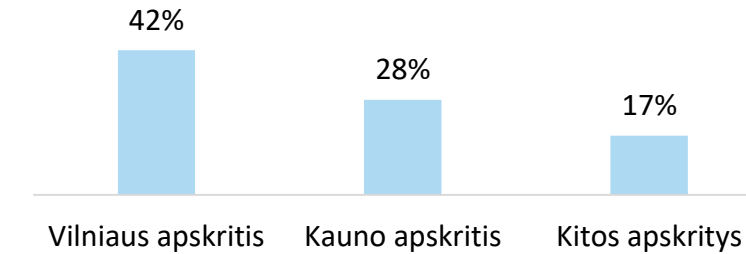
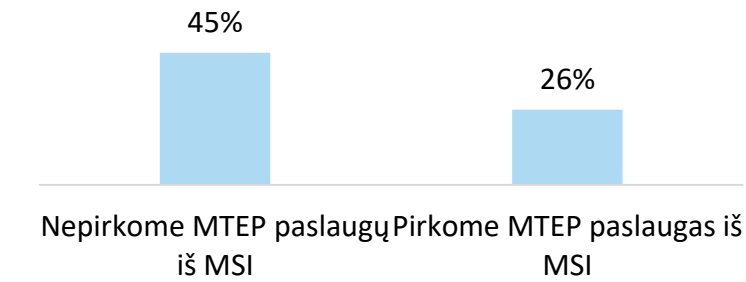
- Nepirko MTEP paslaugų iš MSI
- Bendradarbiavo tik su aukštosiomis mokyklomis

MTEP veikloms vystyti reikalingų finansinių lėšų trūkumą, kaip kliūtį, dažniau įvardino:

- Vilniaus apskrities įmonių atstovai
- Įmonių, kurių metinės pajamos neviršija 500 tūkst. eurų, atstovai
- Bendradarbiavimo partnerius turėję tik Lietuvoje
- Turintys daktaro laipsnį

Komplikuotą ir lėtą sutarčių sudarymo su MSI procesą, kaip kliūtį, dažniau įvardino:

- MSI dirbę iki 5 metų, nei ilgiau dirbantieji, verslo atstovai

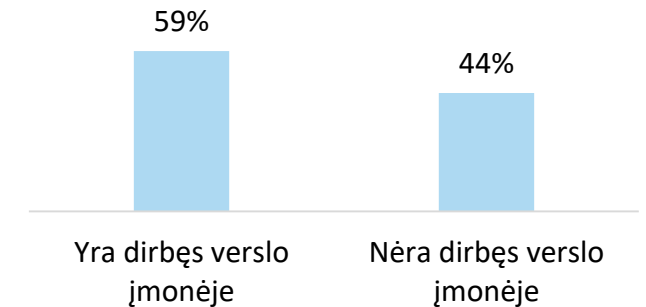
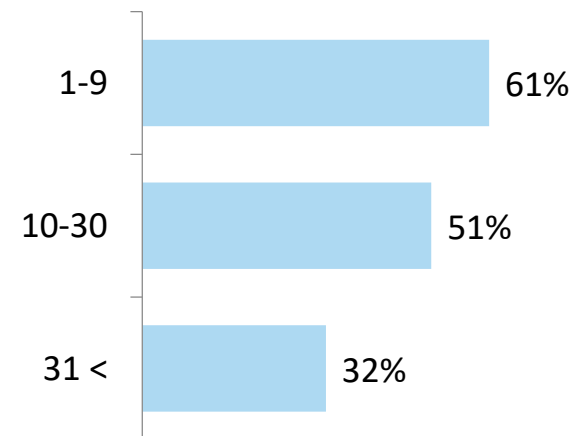
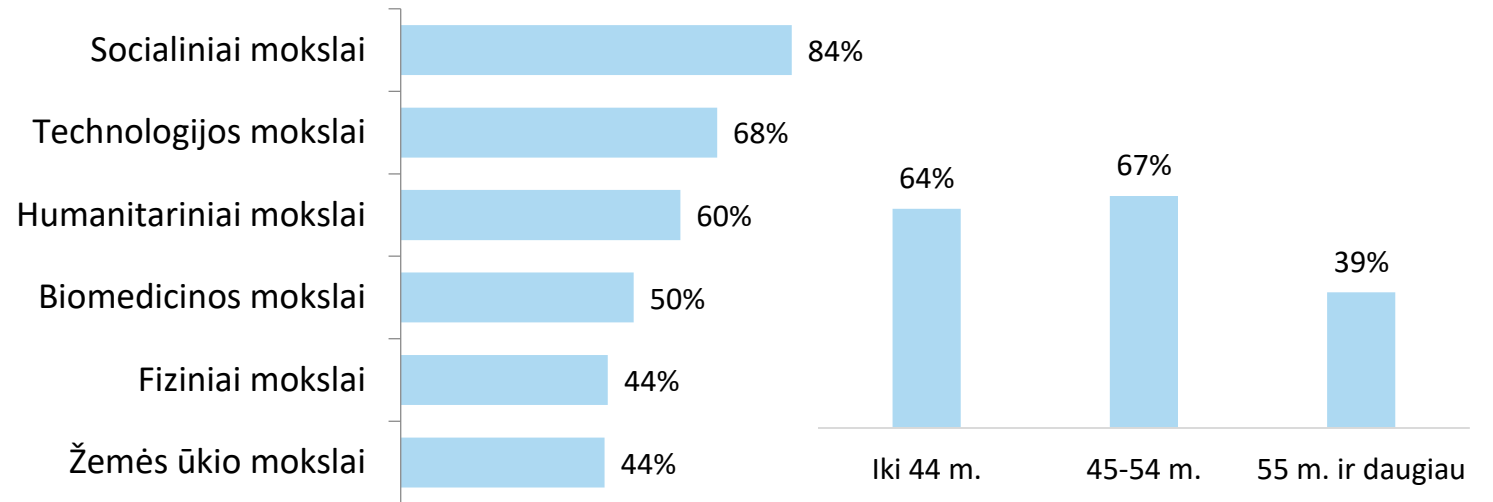
Dažniausiai nurodyta kliūtis **tyrėjų vykdytojų** tarpe – laiko stoka dėl jau esančių įsipareigojimų MSI.

Ją dažniau nurodė:

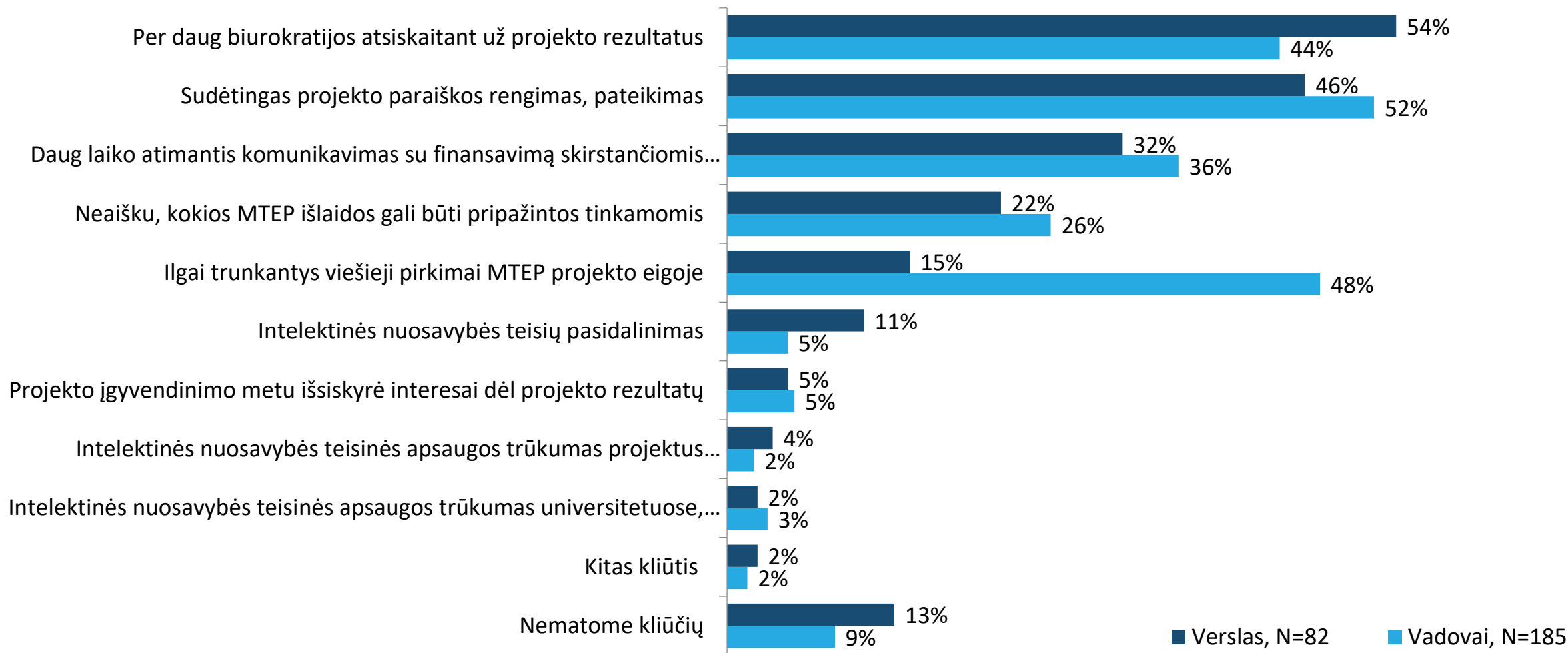
- Socialinių mokslų atstovai
- Jaunesni (iki 55 m.) tyrėjai

Paraiškų atrankos ir finansavimo tvarką, kaip kliūtį, dažniau nurodė:

- Dirbantys mažuose (iki 9 darbuotojų) padaliniuose
- Turintys darbo patirties verslo įmonėje

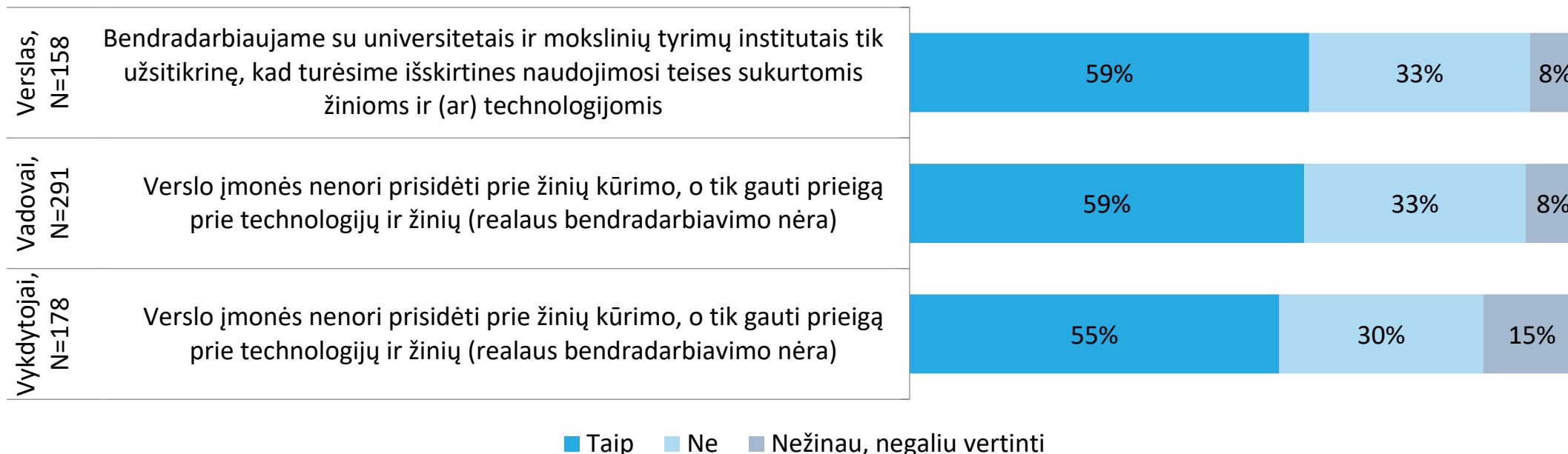
Sudėtingas projekto paraiškos rengimas, viena svarbiausių kliūčių, trukdančių bendriems MTEP projektams, finansuojamiems viešojo sektoriaus lėšomis

Verslo ir tyrėjų vadovų klausta:

Kalbant apie MTEP veiklas, finansuojamas viešojo sektoriaus lėšomis, kokias matote didžiausias administracines kliūtis, trukdžiusias Jums sklandžiai vykdyti MTEP veiklą?

Verslo interesai mokslinių žinių ir technologijų atžvilgiu

Respondentų klausta: Ar Jūs pritariate, ar nepritariate šioms teiginiam?

Apibendrinimas

Kokia apimtimi vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas?

Bendradarbiavimo MTEP srityje apimtys

- Bendrų MTEP veiklų apimtys tarp verslo ir tyrėjų vadovų yra panašios. Bendradarbiavimo patirties turi daugiau nei trys penktadaliai (apie 65 proc.) respondentų. Tyrėjų vykdytojų grupėje bendradarbiavimo su verslu apimtys ženkliai mažesnės (22 proc.).
- Tiek verslo, tiek mokslo atstovai per pastaruosius 5-erius metus dažniausiai vykdė iki dviejų bendrų MTEP projektų. Šiek tiek dažniau bendros MTEP veiklos buvo užbaigtos per praėjusius trejus metus, nei kad yra vykdomos dabar.
- Verslo įmonės bendrus projektus, pagal kuriuos vykdo MTEP veiklas ar perka paslaugas, dažniau vykdo su Lietuvos universitetais, nei su mokslinių tyrimų institutais.

Kokiomis formomis vyksta mokslo ir verslo bendradarbiavimas?

Bendradarbiavimo MTEP srityje formos ir vaidmenys

- Populiariausia mokslo ir verslo bendradarbiavimo forma – bendri MTEP projektai. Taip pat – verslo MTEP paslaugų iš mokslo pirkimas.
- Tiesioginis, apeinant mokslo ir studijų instituciją, verslo ir mokslo bendradarbiavimas nėra paplitęs: 59 proc. verslo ir 87 proc. tyrėjų vykdytojų nurodė, kad tokiu būdu nėra bendradarbiavę. Tiesiogiai dažniausiai bendradarbiaujama perkant (parduodant) MTEP paslaugas bei keičiantis informacija neformaliai. Bendradarbiaujant per MSI, bendri MTEP projektai užbaigiami aukštesniuose TPL lygiuose, nei bendradarbiaujant tiesiogiai.
- Dažniausi vaidmenys bendruose MTEP projektuose – koordinatorius ir partneris. MTEP projektų koordinatoriais dažniau būna verslo, partneriais – mokslo atstovai.

Kaip organizuojamos bendros MTEP veiklos?

Bendrų MTEP veiklų finansavimo šaltiniai

- Dažniausiai bendros MTEP veiklos finansuojamos verslo įmonių lėšomis arba įmonių lėšomis su daliniu viešuoju finansavimu.

Tarpininkavimas įsitraukiant į bendrų MTEP veiklas

- Dažniausiai į bendrus MTEP projektus įsitraukiama per asmenines pažintis. Tiek mokslo, tiek verslo atstovai laikosi nuomonės, kad būtent jie yra bendradarbiavimo MTEP srityje iniciatoriai ir kitos pusės iniciatyvą vertina kritiškiau.
- Agentūros, skirtos skatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, šios savo funkcijos neatlieka.

Bendradarbiavimas pagal technologinės parengties (TPL) lygius

- Bendri MTEP projektai dažniausiai pradedami nuo idėjos, t.y. 1–2 TPL. Tyrėjai bendras MTEP veiklas dažniausiai užbaigia taip pat 1–2 TPL. Verslo įmonės – 6 technologinės parengties lygyje.

Dėl kokių priežasčių bendradarbiaujama?

Veiksniai, skatinantys pradėti bendradarbiauti MTEP srityje

- Finansinis motyvas – vyraujantis tarp tyrėjų, norinčių pradėti vykdyti bendras MTEP veiklas su verslo įmonėmis.
- Veiklos plėtros poreikis – vyraujantis verslo įmonių motyvas pradėti bendradarbiavimą su mokslu.
- Respondentų teigimu, nebendradarbiaujantį ir to nenorintį verslą pradėti vykdyti bendrus MTEP projektus paskatintų aiški informacija apie bendradarbiavimo galimybes bei tyrėjų MTEP rezultatų pritaikomumas versle, o tyrėjus – galimybė pritaikyti savo vykdomų MTEP rezultatus versle.

Motyvai, kodėl bendradarbiaujama MTEP srityje

- Verslo įmonės su mokslu dažniausiai bendradarbiauja dėl naujų žinių ir technologijų poreikio. Tyrėjai – dėl to, kad gali tai pasiūlyti. Abi pusės sutinka, kad mokslas gali verslui pasiūlyti reikalingų sprendimų ir paslaugų.

Dėl kokių priežasčių nebendradarbiaujama?

Veiksniai, trukdantys pradėti bendradarbiauti MTEP srityje

- Didžiausias verslą, norintį bendradarbiauti su mokslu, stabdantis veiksnys – reikšmingos informacijos trūkumas. Tyrėjus vadovus – sunkumai surasti tinkamus partnerius ar pritraukti finansavimą. Tyrėjai vykdytojai dažniausiai neįsitraukia dėl pernelyg didelio užimtumo.
- Dažniausia nenoro bendradarbiauti priežastis tyrėjų tarpe - MTEP, kuri galėtų būti pritaikyta versle, nevykdomas; verslo įmonių tarpe – nevykdomas veiklos, kurios įgyvendinimui reiktų mokslininkų pagalbos.

Kliūtys, su kuriomis susiduriama bendradarbiaujant MTEP srityje

- Didžiausios kliūtys vykdant bendrus MTEP projektus – lėšų trūkumas, sudėtingas projektų administravimas ir laiko stoka.
- Sudėtingas projekto paraiškos rengimas – viena svarbiausių kliūčių, trukdančių bendriems MTEP projektams, finansuojamiems viešojo sektoriaus lėšomis.

Ar bendradarbiaujantieji patenkinti bendradarbiavimo rezultatais? Kokią naudą jie mato?

Pasitenkinimas bendrų MTEP veiklų rezultatais

- Didesnė dalis (virš 75 proc.) bendradarbiavusių tyrėjų ir verslo įmonių liko patenkinti vykusių bendrų MTEP projektų rezultatais.
- Abiejų pusių nuomone, verslą tenkina tyrėjų teikiamų MTEP paslaugų kokybė.
- Dauguma bendradarbiaujančiųjų ir toliau ketina vykdyti bendrus MTEP projektus. Didžioji dalis bendrus MTEP projektus ateityje ketina vykdyti su buvusiais ir (ar) esamais partneriais.

Iš bendrų MTEP veiklų gaunama nauda

- Dažniausiai iš bendradarbiavimo gauta nauda lygi vykdant bendrus MTEP projektus įdėtoms pastangoms.
- Tyrėjai, bendradarbiaudami su verslu, dažniausiai gauna finansinės naudos ir užmezga naudingus kontaktus.
- Verslo įmonėms bendri MTEP projektai dažniausiai naudingi dėl galimybės pasinaudoti išorinių ekspertų patirtimi ir žiniomis.

Kokios verslo įmonės yra labiau linkę bendradarbiauti su mokslu MTEP srityje?

Verslo grupėje statistiškai reikšmingai dažniau su mokslu bendradarbiauja:

- jaunos (iki 5m.) įmonės,
- turintys dr. laipsnį bei
- turėję darbo patirties mokslo ir studijų institucijose.

Kokiomis charakteristikomis pasižymi tyrėjai, labiau linkę bendradarbiauti su verslu MTEP srityje? (1)

- **Tyrėjų vadovų** grupėje bendradarbiauti labiau linkę:
 - MTEP komandų nei struktūrinių padalinių vadovai,
 - didesnių padalinių atstovai,
 - turintys darbo patirties versle.
 - Dažniausiai bendradarbiauja technologijos, rečiau – humanitarinių mokslų atstovai. Pastarieji dažniausiai nurodė nenorintys pradėti bendrų MTEP veiklų su verslu.
 - Vyrai dažniau bendradarbiauja nei moterys, tačiau moterys dažniau norėtų pradėti bendradarbiauti su verslu MTEP srityje.
 - Tyrėjai vadovai, vykdantys MTEP veiklą, artimą šiems Sumanios specializacijos prioritetams: „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, „Agroinovacijos ir maisto technologijos“, „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“, „Energetika ir tvarki aplinka“.

Kokiomis charakteristikomis pasižymi tyrėjai, labiau linkę bendradarbiauti su verslu MTEP srityje? (2)

Tyrėjų vykdytojų grupėje bendradarbiauti labiau linkę:

- turintys darbo patirties versle.
- Vyrai nei moterys. Tačiau moterys dažniau norėtų pradėti bendradarbiauti su verslu MTEP srityje.
- Kauno apskrities tyrėjai vykdytojai labiausiai (ir labiau nei Vilniaus) yra linkę bendradarbiauti su verslu: dažniau bendradarbiauja ir rečiau nenorėtų pradėti bendradarbiauti su verslu nei kitų apskričių tyrėjai.
- Dažniausiai bendradarbiauja technologijos, rečiau – humanitarinių mokslų atstovai. Technologijos mokslų grupėje nebendradarbiaujančių su verslu MTEP srityje ir to nenorinčių yra mažuma, o humanitarinių mokslų atstovų grupėje nenorinčių bendradarbiauti dalis yra ženkliai didesnė.
- Nėra reikšmingų skirtumų, kas dažniau linkę bendradarbiauti - universitetai ar institutai, tačiau mokslo tyrimų institutuose dirbantys tyrėjai vykdytojai, kurie iki šiol nėra bendradarbiavę su verslu, dažniau nurodė, kad šios veiklos pradėti nenorėtų.
- Tyrėjai vykdytojai, vykdantys MTEP veiklą, artimą Sumanios specializacijos prioritetui „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, o atstovaujantieji "Sveikatos technologijos ir biotechnologijos" prioritetą dažniausiai norėtų pradėti MTEP bendradarbiavimą su verslu. Prioritetui "Įtrauki ir kūrybinga visuomenė" artimą MTEP veiklą vykdantys tyrėjai vykdytojai, kurie iki šiol nėra bendradarbiavę su verslu, dažniausiai bendrų MTEP veiklų su verslu pradėti ir nenorėtų.

Kaip tyrimo rezultatai pasiskirsto pagal Sumanios specializacijos kryptis?

Sumanios specializacijos prioritetas	Kas dažniau bendradarbiauja per MSI?	Kokiomis formomis bendradarbiauja?	Kokiame TPL bendradarbiauti pradeda, o kokiame - baigia?	Kokią gauna naudą?	Kodėl bendradarbiauja?
Energetika ir tvari aplinka	Tyrėjai: dažniau turėjo bendradarbiavimo patirties MTEP srityje				Tyrėjai: turi verslui reikalingų žinių ir technologijų
Sveikatos technologijos ir biotechnologijos		Verslas: su tyrėjais dažniau sudarė darbo sutartis, per pastaruosius 5-erius metus vykdydami MTEP projektus pasitelkę MSI darbuotojus tiesiogiai (ne per MSI)	Tyrėjai: dažniausiai užbaigia 3-6 TPL		
Agroinovacijos ir maisto technologijos	Tyrėjai: dažniau turėjo bendradarbiavimo patirties MTEP srityje		Verslas: rečiausiai pradeda TPL1, dažniausiai pradeda 3 ir aukštesniame TPL. Tyrėjai: dažniausiai užbaigia 3-6 TPL	Tyrėjai: dažniau gauna finansinės naudos ir užmezga naudingus kontaktus (vykdytojai)	
Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos	Verslas ir tyrėjai: dažniau turėjo bendradarbiavimo patirties MTEP srityje	Tyrėjai: dažniau dalyvauja bendruose MTEP projektuose	Tyrėjai vykdytojai: dažniausiai užbaigia 7-9 TPL	Tyrėjai: dažniau gauna finansinės naudos ir užmezga naudingus kontaktus	Tyrėjai: turi verslui reikalingų žinių ir technologijų
Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos	Tyrėjai: dažniau turėjo bendradarbiavimo patirties MTEP srityje	Tyrėjai: dažniau dalyvauja bendruose MTEP projektuose	Tyrėjai: dažniausiai užbaigia 7-9 TPL	Tyrėjai: dažniau gauna finansinės naudos	Tyrėjai: turi verslui reikalingų žinių ir technologijų
Įtrauki ir kūrybinga visuomenė			Verslas: dažniausiai pradeda TPL1 ir dažniausiai užbaigia TPL1		

Kas galėtų paskatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą MTEP srityje?

Finansavimo sistemos tobulinimas:

- Finansavimą skirti remiantis rezultatais
- Viešinti finansuojamų projektų rezultatus
- Dalinai finansuoti ne tik didelės, bet ir mažesnės apimties projektus

Administracinės naštos mažinimas:

- Supaprastinti įsitraukimo į bendras MTEP veiklas procedūras
- Gerinti MTEP bendradarbiavimo projektus administruojančių institucijų kompetenciją

Tarpininkavimo tarp mokslo ir verslo užtikrinimas:

- Didinti tarpininkavimo agentūrų kompetenciją, profesionalumą

Informacijos apie mokslo ir verslo vykdomą MTEP veiklą, bendradarbiavimo galimybes sklaida:

- Didinti verslo įmonių informuotumą apie mokslo ir studijų institucijose vykdomą MTEP veiklą, viešinant mokslo ir verslo bendradarbiavimo inicijavimui ir tolesniam užtikrinimui reikšmingą, konkrečią informaciją

Tyrėjų darbo sąlygų gerinimas ir motyvacinės sistemos sukūrimas:

- Tobulinti tyrėjų atestacijos tvarką įvedant mokslo ir verslo bendradarbiavimo MTEP srityje vertinimo aspektą
- Skaidriai vykdyti tyrėjų atestaciją
- Subalansuoti dabar esantį pernelyg didelį darbo krūvį
- Tyrėjus motyvuoti finansiškai
- Kelti tyrėjų kompetenciją
- Didinti tyrėjų asmeninę atsakomybę
- Didinti, skatinti iniciatyvą iš tyrėjų, mokslo ir studijų institucijų pusės

Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras
www.mosta.lt